

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง

บทคัดย่อ
ของ
อรัญญา สีลสัตยาวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2541

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง

บทคัดย่อ
ของ
อรุณญา ศีลสัตยาวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2541

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีสังกัดภาคกลาง โดยใช้รูปแบบประเมินแบบประเมินบริบท คือ จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ประเมินปัจจัยเบื้องต้น คือ ความพร้อมของ อาจารย์-นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ ประเมิน กระบวนการ คือ กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การวัดผล และการประเมินผล การเรียน การบริหารหลักสูตรและประเมินผลผลิต คือ คุณลักษณะของนักเรียน ตามจุดหมายของ หลักสูตร คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เจตคติต่อการเกษตร ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องับหลักสูตรและนักเรียน ความต้องการของชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 36 คน อาจารย์ จำนวน 105 คน นักเรียน จำนวน 539 คน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน จำนวน 24 คน และผู้เกี่ยวข้องับหลักสูตร จำนวน 20 คน และประชาชนในชุมชน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบวัดเจตคติต่อการเกษตร แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้หาความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินหลักสูตรพอสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ด้านบริบท พบว่า

จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า

ความพร้อมของอาจารย์ และ ความสอดคล้องของงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ความพร้อมของนักเรียน อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมของความพร้อมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ความพร้อมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า

กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม และ การบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

การวัดผลและการประเมินผล อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านผลผลิต พบว่า

คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเกษตร ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ความต้องการของชุมชน มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

AN EVALUATION OF THE AGRICULTURE CURRICULUM
FOR THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL OF B.E. 2538,
DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION IN THE COLLEGE OF
AGRICULTURE AND TECHNOLOGY, CENTRAL REGION

AN ABSTRACT

BY

ARANYA SEENSATTAYAWONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
May 1998

The purpose of this study was to evaluate the Agriculture Curriculum for the Vocational Certificate Level of B.E. 2538, Department of Vocational Education in the College of Agriculture and Technology, Central Region. CIPP model was used to evaluate the Curriculum.

The samples were 36 executives, 105 teachers, 539 students, 24 apprentice evaluators, 20 persons who related to the curriculum and 20 persons of the community. The instruments used were questionnaire, the agricultural attitude test and structured interview. Frequency, mean and standard deviation were used to analyze the data.

The result of the curriculum evaluation were as follows :

Context Evaluation

The objective of curriculum, the structure of curriculum and the content of curriculum were judged to be in the moderate level of appropriateness.

Input Evaluation

The appropriate of teachers readiness and budgeting preparing were in the moderate level. But teachers opinion an students readiness was in low level while the students opinion on themselves to be in moderate level.

The readiness of school and educational instruments from the executives and teachers's opinion were in low level and from the students' opinion was in moderate level.

Process Evaluation

The educational processes and the activities and the curriculum execution were in moderate level.

The teachers' opinion on testing and evaluation was in moderate level but the students' opinion was in high level

Product Evaluation

The student character according to the objectives of curriculum , the quality of apprentice, the achievement, the agricultural attitude, and the need of related persons to the curriculum and the students were in moderate level.

The needs of the community was congruence to the purposes of the curriculum.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวนา ขวลิตรำรง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์อาวุธ วัฒนสิน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
"รองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ"
ปีการศึกษา 2540
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รศ.ดร. ส.วาสนา ประवालพุกษ์
รศ. นิภา ศรีโพธิ์จรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กราบขอบคุณ ผศ.เชาวนา ขวลิตรารัง ผศ.วีระ ทองศิลา จากวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยีเพชรบุรี อ.วิเชียร สุนิทรามาศ และ อ.นิตา สรชาติ จากหน่วยงานพิเศษ
กรมอาชีวศึกษา อ. อัมพร ยิ้มยิ้ม จากโรงเรียนท่ายางวิทยา ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าใน
การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กราบขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มศว.ประสานมิตร ที่ได้
กรุณาพิจารณาอุปทุน "รศ.ล้วน สายยศ" เพื่อเป็นทุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครู อาจารย์ ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ผู้เกี่ยวข้องกับ
หลักสูตรทุกคน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยเฉพาะ อ.ดร.พรรษา
หาญพงษ์พันธ์ จาก วช.ท.ฉะเชิงเทรา อ.สุนันหา อรุณฉาย จาก วช.ท.ชลบุรี อ.สุธีรา
ขวัญประชาสี จาก วช.ท.ราชบุรี อ.อรนุช วัฒนเสน จาก วช.ท.กาญจนบุรี อ.ศิริฉัตร
อำนวยการพัฒนกุล จาก วช.ท.สุพรรณบุรี และอ.ยุวนา ศรีเอียง จาก วท.เพชรบุรี

ขอขอบคุณทุกคนใน วช.ท.เพชรบุรี ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา โดยเฉพาะ
อ.อนันต์ บัวตะมะ อ.วันชัย น้อยไธรมิ อ.สุกัญญา พงศ์ภัสสร อ.อรพิน เกตุจันทร์ และ
อ.สุพรรณิ จันทะเกิด

กราบขอบพระคุณคุณแม่เจ๊ลิ่ว วิบุรณะพันธุ์ พี่ ๆ ทุกคน คุณวชิรศักดิ์ ศีลสัตยาวงศ์
ผู้เป็นสามี ขอพบใจลูกจิรัชญา-ภาณุภัค ศีลสัตยาวงศ์ หลาน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน ที่ช่วยเหลือ
และ เป็นกำลังใจในทุกเรื่องตลอดมา

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ เอกการวัดผลการศึกษา
ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะน้องฉัตรศิริ บิยะวัฒนสิทธิ์

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้บิดา มารดา
ครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอนตลอดมา

อรัญญา ศีลสัตยาวงศ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	ความหมายของหลักสูตร.....	8
	องค์ประกอบของหลักสูตร.....	10
	การนำหลักสูตรไปใช้และพัฒนาหลักสูตร.....	14
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง	
	พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาเกษตรกรรม.....	18
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชา	
	เกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์.....	23
	ทฤษฎีแนวคิดการประเมินหลักสูตร.....	31
	การสร้างแบบประเมิน.....	43
	งานวิจัยในประเทศ.....	55
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	66
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	68
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
	วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	72
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
วิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตร.....	80
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	147
สรุปผลการวิจัย.....	149
อภิปรายผล.....	155
ข้อเสนอแนะ.....	160
บรรณานุกรม.....	162
ภาคผนวก.....	172
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	258

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	การเปรียบเทียบหลักสูตร บวช. 2530 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตร บวช. 2538.....	28
2	ความคิดเห็นและข้อจำกัดของรูปแบบการประเมินต่าง ๆ ที่นำไปใช้ เป็นกรอบความคิดในการประเมินหลักสูตร.....	39
3	วิธีการประเมินองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ของสัตัพเพิลิม.....	42
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัด ภาคกลาง ของกรมอาชีวศึกษา.....	69
5	จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระยะเวลา ของการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และการได้เข้าร่วมประชุม สัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร.....	102
6	จำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา สังกัด คณะวิชา ระยะเวลาที่รับราชการ และการได้เข้าร่วมประชุมสัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร.....	105
7	จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามเพศ กลุ่มวิชาที่เลือกเรียน การเลือกกลุ่มวิชาที่เรียน เหตุที่เลือกเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม ความมั่นใจว่าจะสามารถทำได้ตรงตาม กลุ่มวิชาที่เรียนมา.....	108
8	จำนวนและร้อยละของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน จำแนกตามเพศ ระดับ การศึกษา กลุ่มวิชาของนักเรียนที่มาฝึกงาน ระยะเวลาที่ทำงาน ระยะเวลาที่เป็นผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน.....	111
9	จำนวนและร้อยละของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำแนกตามเพศ และ ระดับการศึกษา.....	114

10	จำนวนและร้อยละของชุมชน จำแนกตามเพศและสถานภาพ.....	115
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ในด้านจุดหมายของหลักสูตร.....	116
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและ อาจารย์ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร.....	117
13	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร.....	119
14	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และ อาจารย์ในด้านความพร้อมของอาจารย์.....	120
15	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ และ นักเรียนในด้านความพร้อมของนักเรียน.....	121
16	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนด้านความเหมาะสมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์ การเรียนการสอน.....	123
17	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และ อาจารย์ในด้านความสอดคล้องของงบประมาณ.....	125
18	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ และ นักเรียนในด้านการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม.....	126
19	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ และ นักเรียนในด้านการวัดผลและการประเมินผล.....	127
20	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง กับ หลักสูตรในด้านการบริหารหลักสูตร.....	129
21	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน ในด้านคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร.....	130

22	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ประเมินนักเรียน ฝึกงานในด้านคุณภาพของนักเรียนฝึกงาน.....	131
23	จำนวนร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดภาคกลาง.....	132
24	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เจตคติต่อการเกษตรของนักเรียน.....	133
25	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และนักเรียนในด้านความต้องการของชุมชน.....	135
26	จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะของบุคลากรในงานด้านเกษตรตาม ความต้องการชุมชน.....	136
27	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการประเมิน หลักสูตรในแต่ละด้าน.....	139

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	รูปแบบของไทเลอร์ หรือรูปแบบที่ยึดเป้าประสงค์ หรือจุดประสงค์.....	33
2	การสร้างแบบสอบถาม (แบบประเมิน).....	74
3	การสร้างแบบวัดเจตคติ.....	76
4	แสดงแผนภูมิลำดับขั้นตอนในการวิจัย.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชนัดดาองค์ที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชชนนีสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ ระบุว่า "การเกษตรมีความสำคัญจริงถ้าไม่มีการเกษตรก็เกือบจะพูดได้ว่า เราจะต้องตายกันหมดเพราะจะไปอาศัยอาหารวิทยาศาสตร์ ก็รู้สึกว้าปากอยู่และกินไม่อิ่ม แต่ว่าทำไมคนถึงนึกว่าการเกษตรเป็นสิ่งต่ำต้อย ที่ไม่สำคัญ ทั้งๆที่ความจริงเราต้องอาศัยการเกษตรเพื่อชีวิตของเรา ไม่ใช่เฉพาะสำหรับอาหารเท่านั้น สำหรับสิ่งอื่นทั้งหลายด้วยที่เราต้องอาศัยการเกษตร อันนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่น่าประหลาด ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่น่าประหลาดเหมือนกันคือได้พบว่า การเกษตรนั้นไม่ใช่เฉพาะการเอาเมล็ดผักไปหยอดในร่อง แล้วมันจะขึ้นมาเป็นผลผลิตที่เหมาะสมได้ หากแต่ต้องอาศัยวิชาการอย่างอื่นทุกด้าน ตั้งแต่การหยอดเมล็ดพันธุ์ลงไปในเรื่องจนกระทั่งให้ผักหรือสิ่งนั้นงอกขึ้นมาเป็นประโยชน์ได้ต้องอาศัยทุกอย่างในชีวิตของคน คือทุกสาขาของความรู้ที่ผ่านมา..." (สำนักราชเลขาธิการ, ๒๕๓๑ : ๔๕)

จากพระบรมราโชวาทดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประเทศไทยเรานั้นจะต้องให้ความสำคัญกับงานด้านการเกษตร และอย่างหนึ่งที่เราต้องตระหนัก คือเรื่องของการศึกษาโดยเฉพาะ การศึกษาด้านการเกษตร ในเรื่องนี้ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๓๘ (ปวช. ๓๘) ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ขึ้น โดยที่หลักสูตรนี้ได้ทำการเปิดสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๘ เป็นต้นมา และในปลายปีการศึกษา ๒๕๔๐ นี้ หลักสูตร ปวช. ๓๘ จะมีผู้สำเร็จการศึกษาเป็นรุ่นแรกของกรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้ทำการประเมินหลักสูตรนี้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมให้มากขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชา
เกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง
ของกรมอาชีวศึกษา ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การประเมินองค์ประกอบด้านบริบทเกี่ยวกับจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้าง
และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร
2. การประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับความพร้อมของอาจารย์
นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ
3. การประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน
และการจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร
4. การประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิตเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร โดย
พิจารณาจากคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เจตคติต่อการเกษตร ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง
กับหลักสูตรและนักเรียน ความต้องการของชุมชน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา
ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหาร สามารถใช้ข้อมูลจากผลของการประเมิน เพื่อกำหนดนโยบายในการ
นำหลักสูตรไปใช้
3. ครูผู้สอน สามารถใช้ข้อมูลจากผลของการประเมิน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
ให้ดียิ่งขึ้น
4. แบบประเมินที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแบบประเมินในสถานศึกษาของ
ตนเองได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. หลักสูตรที่ประเมิน คือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) ของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เป็นแนวทางในการประเมินแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ ประเมินบริบท ประเมินปัจจัยเบื้องต้น ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง ของกรมอาชีวศึกษา จำนวน 4 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี และ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน หัวหน้าคณะวิชาต่าง ๆ จำนวน 36 คน

3.2 อาจารย์ ได้แก่ ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ปวช.38 ประเภทวิชาเกษตรกรรม จำนวน 105 คน

3.3 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเรียนตามกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ปวช.38 ประเภทวิชาเกษตรกรรม จาก 4 วิทยาลัย จำนวน 539 คน โดยจำแนกเป็น

3.4 ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน จากวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง จำนวน 24 คน

3.5 ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จากวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง

3.6 ชุมชน จากวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมิน นักเรียนฝึกงาน ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง แต่สำหรับผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ชุมชน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย สุ่มผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำนวน 20 คน และชุมชน จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชา เกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการการศึกษาเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและผลของการใช้หลักสูตร เพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจะทำการประเมินโดยยึดรูปแบบจำลองซิปป์ ประเมินองค์ประกอบ 4 ด้านดังนี้
 - 2.1 การประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ได้แก่ ผลที่ได้จากการประเมินในด้านจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร
 - 2.2 การประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผลที่ได้จากการประเมินในด้านอาจารย์ นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ
 - 2.3 การประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่ ผลที่ได้จากการประเมินในด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร
 - 2.4 การประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต ได้แก่ ผลที่ได้จากการประเมินในด้านคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เจตคติต่อการเกษตร ความต้องการของชุมชน
3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน และหัวหน้าคณะวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดภาคกลาง
4. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่สอนรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร ปวช.38 ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง
5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับ ปวช. กลุ่มวิชาต่าง ๆ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง ในปีการศึกษา 2540 และได้เรียนตามหลักสูตร ปวช. 38 ประเภทวิชาเกษตรกรรม

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่ทำงานและมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร ด้าน
วัดผลการศึกษา ผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญในการสร้างแบบประเมิน จำนวน 5 คน
7. ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสถานฝึกงานให้เป็นผู้ให้
คะแนน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน และมีส่วนร่วมในการตัดสินผลการฝึกงาน
8. ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร หมายถึง เจ้าของสถานประกอบการในกิจการที่เกี่ยวข้องกับ
การเกษตร ครู-อาจารย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ก่อนเข้าศึกษาในระดับ ปวช.)
ผู้ปกครองของนักเรียน
9. ชุมชน หมายถึง เจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับงาน
ด้านเกษตร ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป
10. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หมายถึง สถานศึกษาเกษตรกรรมในภาคกลาง ซึ่ง
แบ่งตามเขตความรับผิดชอบของศูนย์นิเทศและพัฒนาอาชีพศึกษา สังกัดกรมอาชีพศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช.38 ประเภทวิชาเกษตรกรรม จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี วิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยีราชบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
11. โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรซึ่งมีส่วน
ที่บังคับและส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัดหรือความสนใจ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถประกอบอาชีพทาง
เกษตร โดยมีการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้แล้ว
12. เนื้อหาวิชาของหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาบังคับและวิชาเลือกที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตร ปวช.38 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประกอบด้วยหมวดวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ คือ
 - 12.1 หมวดวิชาพื้นฐาน หมายถึง รายวิชาที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตร
ปวช.38 จำนวน 18 รายวิชา 30 หน่วยกิต
 - 12.2 หมวดวิชาชีพ หมายถึง รายวิชาชีพพื้นฐานจำนวน 5 รายวิชา 10 หน่วยกิต
รายวิชาชีพเฉพาะจำนวน 8 รายวิชา 18 หน่วยกิต รายวิชาชีพเลือกที่กำหนดไว้ 6 กลุ่มวิชา
ตามรายละเอียดในโครงสร้างหลักสูตรปวช.38 ประเภทวิชาเกษตรกรรม การฝึกงานหรือการทำ
โครงการหรือการทำโครงการวิชาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต

12.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง รายวิชาที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ซึ่งจะเป็นวิชาใดก็ได้ในระดับ ปวช. หรือเทียบเท่า โดยต้องไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต

12.4 กิจกรรม ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องลงทะเบียปฏิบัติกิจกรรมตามที่สถานศึกษาจัดขึ้นทุกภาคเรียน โดยไม่มีการคิดหน่วยกิตให้ แต่ต้องประเมินด้วยคำว่า ผ่าน/ไม่ผ่าน

13. สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง แหล่งฝึกงานภาคสนามด้านการเกษตร อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการทางพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ช่างเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร ธุรกิจเกษตร ตลอดจนวัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ หนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร

14. กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม หมายถึง เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

15. การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับกระบวนการทางการศึกษาทุกอย่างว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้เพียงใด

16. การบริหารหลักสูตร หมายถึง การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้แก่ การเปิดสอนกลุ่มวิชาตามหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนาอาจารย์ในด้านการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม ในเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนและการใช้เทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน

17. คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร หมายถึง ผลผลิตที่ได้ตามจุดหมายของหลักสูตร คือ นักเรียนมีความรู้และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้โดยตรง นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบ

18. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของทุกรายวิชา ตั้งแต่ภาคเรียนแรกที่นักเรียนเข้ามาศึกษา ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ของนักเรียนระดับ ปวช. ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง

19. เจตคติต่อการเกษตร หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นที่มีต่อการเกษตร

20. ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องับหลักสูตรและนักเรียน หมายถึง ความคิดเห็นที่ผู้เกี่ยวข้องับหลักสูตรและนักเรียนมีต่อนักเรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตร ปวช. 2538 ประเภท

วิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

21. ความต้องการของชุมชน หมายถึง สิ่งที่ชุมชนต้องการในด้านความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับงานเกษตรหรือผู้ที่เข้าไปทำงานในสถานประกอบการ

22. คุณภาพของแบบประเมิน หมายถึง คุณลักษณะที่ดีของแบบประเมิน คือ

22.1 ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมินที่สามารถประเมินในสิ่งที่ต้องการประเมินได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) หาโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบประเมินเป็นรายข้อว่า ประเมินได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการประเมินหรือไม่

22.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมินที่สามารถประเมินหลักสูตร บวช.38 ได้คงที่แน่นอน คำนวณหาความเชื่อมั่นได้โดยใช้สูตรอัลฟา (Alpha-Coefficient)

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอรายละเอียดตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.3 การนำหลักสูตรไปใช้และพัฒนาหลักสูตร
 - 1.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาเกษตรกรรม และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
 - 2.1 ทฤษฎีแนวความคิดการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 การสร้างแบบประเมิน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความหมายของหลักสูตร

ทาบ (Taba. 1962 : 9) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่ตั้งจุดหมายไว้

ธารง บัวศรี (2504 : 64) ปัญญา หิรัญศรี (2520 : 22) และคณะ กล่าวว่า หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ หรือกิจกรรมตลอดจนรายวิชาต่าง ๆ ที่ทางสถาบันการศึกษาได้จัดขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งด้าน

สติปัญญาความรู้สึก เจตคติ อารมณ์ และด้านร่างกายไปในทางที่ดี จนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนอย่างมีความสุข สามารถประกอบอาชีพได้ตามปรารถนา

ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา (2533 : 7) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นกระบวนการวิชาที่ประมวลรายวิชา โครงการและประสบการณ์ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างดีตามที่แผนการศึกษากำหนดไว้

สมสุดา ผู้พัฒน และโสภณ ณะมัย (2534 : 12 - 13) ให้ความหมายของหลักสูตร 2 ลักษณะ คือ หลักสูตรในเชิงความคิดรวบยอด หมายถึง มวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และหลักสูตรในเชิงปฏิบัติการ หมายถึง เอกสารที่เขียนขึ้นเกี่ยวกับแนวของเนื้อหาที่จะต้องสอนในหลักสูตร วัตถุประสงค์ หลักการและเหตุผลที่ต้องมีหลักสูตรฉบับนั้น ๆ และวิธีการประเมินผล

พิสิฐ เมธาภัทร และธีระพล เมธิกุล (2531 : 2 - 3) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึงโครงการจัดมวลประสบการณ์ หรือกิจกรรมทั้งมวล เพื่อให้ผู้เรียนได้ผ่านมวลประสบการณ์ หรือกิจกรรมนั้น ๆ แล้วเกิดการพัฒนาทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถประกอบอาชีพและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ไจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2537 : 25) ได้ให้ความหมายของคำว่าหลักสูตร เป็นประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้โดยการจัดประสบการณ์และเนื้อหาวิชานั้น เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เป็นไปตามที่ต้องการ และยังคงถึงตัวหลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน แบบเรียนรวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงทั้งหมด

รัตนะ บัวสนธิ์ (2533 : 14 - 18) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึงขอบเขตข้อกำหนดทั้งปวงเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรขึ้นอย่างเป็นทางการ

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่เขียนขึ้นเพื่อให้ครูนำไปจัดให้แก่ผู้เรียน โดยการจัดมวลประสบการณ์ทั้งหมดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทุก ๆ ด้านเป็นไปในทางที่ดีขึ้น และสามารถประกอบอาชีพและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

องค์ประกอบของหลักสูตร

ชุด บัญญา (2535 : 34, 35) กล่าวว่า การใช้หลักสูตรให้ประสบความสำเร็จครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของหลักสูตร และสามารถแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติการสอนได้อย่างประสานสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ ในการแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติการสอนโดยทั่วไป จะมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตร
2. ศึกษาบริบท และปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร
3. กำหนดจุดประสงค์การสอนให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตร บริบท และปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และการบริหารโรงเรียน
4. จัดจำนวนจุดประสงค์การสอนให้เหมาะสมกับการสอนแต่ละคาบเรียน และครบตามจำนวนคาบเรียนของรายวิชาที่หลักสูตรกำหนด
5. วางแผนการสอนตามจุดประสงค์การสอน รวมทั้งจัดทำข้อทดสอบและวางแผนการทดสอบ (จำนวนครั้งที่ทดสอบในรายวิชาตลอดภาคเรียนและวันสอบ)
6. สอน --> ทดสอบ --> สอบระหว่างภาค --> สอบซ่อมเสริม
7. สอบปลายภาค

กรมวิชาการ (2532 : 156) ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 8 ประการคือ 1. จุดหมาย 2. หลักการ 3. โครงสร้าง 4. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละวิชา 5. เนื้อหารายวิชา 6. สื่อการเรียน 7. วิธีสอน 8. การประเมินผล

จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2537 : 25) ได้กล่าวว่า หลักสูตรไม่ว่าจะออกแบบอย่างไรก็ตามหลักสูตรควรมีองค์ประกอบอย่างน้อยที่สุด 4 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์รายวิชา
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงสำหรับสอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการสอนการเรียน
4. โครงการประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

ภิรมยา อินทรกำแหง (2535 : 68 - 70) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้นักเรียนหรือเยาวชนที่ดี สิ่งหนึ่งก็คือ "หลักสูตร" เนื่องจาก "หลักสูตร"

เปรียบเทียบเป็นพิมพ์เขียวในการจัดการศึกษา หลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นมาจากผู้รู้ นักวิชาการ ศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในแนวทางที่สังคมต้องการหมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลาย รวมทั้งการจำลองภาพของสังคมไว้ในการจัดให้กับนักเรียนใน สถานศึกษาทุกแห่ง ในตัวของหลักสูตรจะประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของ แต่ละรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและวิธีการประเมินผลเนื้อหา หลักสูตรโดยส่วนรวม มักจะครอบคลุมองค์ 3 แห่งการศึกษาคือ พุทธศึกษา (ให้มีปัญญาความรู้) จริยศึกษา (ให้มีศีลธรรมอันดี) และพลศึกษา (ให้มีร่างกายสมบูรณ์)

รัตน์ บัวสนธิ์ (2533 : 14 - 18) กล่าวว่า หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสาร (เป็น เล่ม) ซึ่งเป็นที่คุ้นเคยกันเป็นส่วนใหญ่ของครูผู้สอน จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วน คือส่วนที่ เป็นตัวหลักสูตร และส่วนที่เป็น เอกสารประกอบหลักสูตร

สมภพ พงษากุล (2533 : 7) ได้กล่าวว่า จุดหมายหลักสูตรนั้นมีการกำหนดว่า

1. ด้านปัญญา คุณธรรม และสมรรถภาพพื้นฐาน ให้มีความถูกต้องที่แท้จริงเกี่ยวกับเหตุผล รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี สิ่งที่ดีควรทำและไม่ควรกระทำ
2. ด้านความรู้และทักษะสำหรับการประกอบอาชีพเพื่อการพึ่งตนเองให้เต็มศักยภาพของ ตนและหลักการของหลักสูตรควรจะ

2.1 มีความกว้างขวางและเสมอภาค

2.2 มีความสมดุลระหว่างปัญญา กับ คุณธรรม

2.3 มีความสอดคล้องระหว่างเมือง กับ ชนบท

2.4 มีความหลากหลายในด้านเนื้อหา และ วิธีการจัดการเรียนการสอน

× สัจด์ อูทรานนท์ (2527 : 220 - 223) ได้กล่าวถึงลักษณะจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดี นั้นควรมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรตั้งอยู่บนรากฐานทางการศึกษาอย่างถูกต้อง
2. ต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชาติ
3. สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนตามหลัก จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย
4. จะต้องมุ่งสร้างเสริม ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม โดยให้รู้และ เข้าใจว่าสิ่งใดควรจะทำและไม่ควรทำ รู้จักสร้างสรรค์วัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้า

5. จะต้องเน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามหลายด้าน

6. จะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ

7. จะต้องมีความชัดเจนไม่คลุมเครือและมีความต่อเนื่องกันทุกข้อ โดยไม่มีความขัดแย้งกัน

8. หลักสูตรที่ดีควรจะต้องยืดหยุ่นได้และเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

✓ ชำรง บัวศรี (2504) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
2. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
3. สอดคล้องกับหลักการปกครองของประเทศ
4. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายข้ออื่น ๆ
5. สามารถนำมาปฏิบัติได้

✓ พรทิพย์ อุดมสิน (2523 : 21) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาเกษตรในแต่ละระดับจะวางอยู่บนรากฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ คุณธรรม และความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตร สำหรับคุณธรรมนั้นเป็นความมุ่งหมายของทุกระดับ เพราะมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม แต่ความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรหรือกล่าวให้ชัดคือ ความรู้ (Cognitive Domain) ทักษะ (Affective Domain) และทักษะ หรือ ความสามารถ (Psychomotor Domain) ในแต่ละระดับจะมีความแตกต่างกันไปตามวุฒิภาวะของบุคคล การศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา วิชาเกษตรจัดอยู่ในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ความมุ่งหมายในระดับนี้มุ่งฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพอที่จะนำไปใช้ปฏิบัติ และประกอบอาชีพเกษตรได้ตามสมควรหรือเพื่อให้รู้แนวทางที่จะศึกษาเพิ่มเติมตามความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล ส่วนในระดับเทคนิค หรืออนุปริญญาจะมุ่งเน้นผลิตกำลังคนที่มีฝีมือในระดับกลางตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม ดังนั้นจะเน้นที่ทักษะในการประกอบอาชีพเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

✓ ปัญญา หิรัญรัมย์ และคณะ (2520 : 22) ได้กล่าวถึงการศึกษาเกษตร ไม่ว่าจะเป็นระดับใดควรจะได้พิจารณา เขียนวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. เพื่อสร้างมนุษย์ที่มีปัญญาเข้าใจและมุ่งหวังในการประกอบอาชีพเกษตร
2. เพื่อให้เป็นผู้ที่สามารถอยู่ได้ในสภาพของสังคมไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบท
3. เพื่อให้มีทักษะและความต้องการที่จะทำงานร่วมกับเกษตรกร ช่วยเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2524 : 4) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างของหลักสูตรไว้ว่า โครงสร้างของหลักสูตร คือ กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรอันมีทั้งส่วนที่บังคับ ส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัดและส่วนที่เลือกเรียนได้อย่างเสรี และจะต้องมีการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มวิชานั้น ๆ ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้แล้ว

✓ รัชชัย ชัยจิรฉายกุล (2529 : 57 - 58) กล่าวตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โครงสร้างหลักสูตรมีความหมายว่า ส่วนประกอบสำคัญ ๆ ที่มารวมเข้าด้วยกัน โครงสร้างของหลักสูตรจึงได้แก่ เนื้อหาต่าง ๆ ที่สำคัญที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นภาพรวมของหลักสูตรส่วนประกอบของเนื้อหาเหล่านี้ครอบคลุมกว้างพอ และมีปริมาณมากพอที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ได้แน่นอนเนื้อหาหลัก ๆ ของโครงสร้างของหลักสูตรจะถูกนำไปขยายและปรับปรุงให้เป็นรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปที่จะเสนอให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในห้องเรียนหรือโรงเรียนได้

หฤษฎี ภัทรดิลก (2527 : 44) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาเกษตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของในแต่ละหน่วยงานแตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตามเกือบทุกหลักสูตรจะกำหนดให้ผู้เรียนวิชาที่เกี่ยวกับการเกษตรประมาณร้อยละ 65-75 ของวิชาเรียนทั้งหมด

✓ จากความคิดเห็นของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักสูตรนั้น ควรประกอบด้วย

1. หลักการ
2. จุดหมาย
3. หลักเกณฑ์การใช้
4. โครงสร้าง
5. คำอธิบายรายวิชา
6. จุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา
7. การประเมินผล

การนำหลักสูตรไปใช้และพัฒนาหลักสูตร

มะเตือ เสม่า (2535 : 10 - 15) กล่าวว่า การใช้หลักสูตรในโรงเรียนเริ่มต้นจากการศึกษาหลักสูตรโดยละเอียด จัดรวบรวมคุณสมบัติและองค์ประกอบอื่น ๆ ได้ครบถ้วนตามโครงสร้างหลักเกณฑ์ข้อบังคับของหลักสูตรออกมาเป็นรูปของตารางสอน และจัดครูเข้าสอนได้ ปัญหาสำคัญอยู่ที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะพัฒนาเด็กไปสู่เป้าหมายเจตนารมณ์ของหลักสูตร ภาระส่วนนี้จะตกอยู่กับครู ครูจะอย่างไรจึงจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และไม่เป็นผลเสียต่อครูและลูกศิษย์ หลักสูตรเป็นแม่บทของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ในโรงเรียนหน้าที่ของครูคือการสอน เมื่อครูได้รับมอบหมายให้สอนรายวิชาหนึ่งวิชาใด ครูจะต้องอ่านหลักสูตร หรือทำความเข้าใจกับหลักสูตรเป็นเบื้องต้น จะต้องถือเป็นเบื้องต้น จะต้องถือเป็นภาระหน้าที่โดยตรง จะต้องรู้ว่าหลักสูตรโดยส่วนรวมเป็นอย่างไรให้กระจ่างชัด ส่วนสำคัญของหลักสูตรที่จะต้องเข้าใจ คือ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวดำเนินการ เวลาเรียน การประเมินผลแล้วจึงทำความเข้าใจกับรายวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอนในส่วนที่เป็นจุดมุ่งหมาย ของรายวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ สุดท้ายทำความเข้าใจกับรายวิชาที่สอน เมื่อทำความเข้าใจแล้วก็จะเห็นภาพการสอนของหลักสูตรว่ามีทิศทางเป็นอย่างไร จะดำเนินการอย่างไรต่อไป จึงจะนำเข้าสู่อห้องเรียนได้ในขั้นก่อนที่จะนำหลักสูตรไปสู่ห้องเรียนภารกิจของครูที่จะต้องทำ คือ โครงการสอน และแผนการสอน

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 353) ให้ความหมายว่า การใช้หลักสูตรเป็นกระบวนการที่กระทำต่อเนื่องจากกระบวนการร่างหลักสูตร การใช้หลักสูตรเป็นขั้นของการนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในโรงเรียน

ธารัง บัวศรี (2532 : 276 - 287) กล่าวว่า งานการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน มีสิ่งที่ต้องทำอยู่ 3 ประการคือ

1. การเตรียมการก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมครูผู้สอนทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะในการใช้หลักสูตร และเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือเครื่องใช้ และอาคารสถานที่ การเตรียมระบบบริหารของสถานศึกษา การเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย ตลอดจนการเตรียมชุมชนและสังคมที่แวดล้อมโรงเรียน เช่น ผู้ปกครอง วิทยากร และแหล่งวิชาการในห้องนั้น

2. การตรวจสอบสภาพความพร้อม ได้แก่ ความพร้อมของหลักสูตรแม่บท ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน และความพร้อมของโครงการต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนหลักสูตร

3. การบริหารงานการใช้หลักสูตร ได้แก่ การดำเนินการจัดการเรียนการสอนกำกับดูแลงาน การพัฒนาครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง การนิเทศการศึกษา ตลอดจนการเพิ่มขวัญและกำลังใจให้ครูผู้สอน

กรมวิชาการ (2533 : 14) กล่าวว่า ครูผู้ซึ่งนำหลักสูตรไปใช้ต้องเลือกใช้วิธีสอนต่าง ๆ อย่างตรงจุดหมาย และเหมาะสมกับสภาพการเรียน ซึ่งมีแนวดำเนินการดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นว่านักเรียนทุกคนเรียนรู้ได้ถ้าครูจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสม
2. วิเคราะห์หาจุดที่จะพัฒนานักเรียน โดยการเปรียบเทียบความสามารถที่ควรจะเป็น และความสามารถที่เป็นอยู่เพื่อกำหนดความสามารถที่จะพัฒนาของเด็กทั้งชั้นและรายบุคคล
3. แสวงหา คัดเลือก วิธีการพัฒนาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถที่จะพัฒนา
4. ลงมือปฏิบัติการสอนด้วยกลวิธีที่หลากหลายให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าฟังและอ่านเพียงอย่างเดียว

5. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อหาทางเร่งและปรับปรุงความก้าวหน้าของนักเรียน

6. นำผลงานของนักเรียนไปเสนอในที่ประชุมต่าง ๆ อย่างภูมิใจ

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 275 - 276) กล่าวว่าผู้บริหารควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน
2. ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู
3. ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดการอบรมและจัดประชุมสัมมนา เป็นต้น

5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

โอลิวา (Oliva. 1988 : 26) ให้ความหมายว่าการใช้หลักสูตรคือการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน โดยการแปลงสาระต่าง ๆ ของหลักสูตรไปสู่สาระของการเรียนการสอน และครูจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้จัดทำหลักสูตรไปเป็นผู้ปฏิบัติการสอน

โบแชม (Beauchamp. 1975 : 164) กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติโดยประกอบด้วย กระบวนการที่สำคัญที่สุดคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอน

อวิดา จันดรา (Chandra. 1977 : 10) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือการ ทดลองใช้เนื้อหาวิชา วิธีสอน เทคนิคการประเมินผล การใช้อุปกรณ์การสอน แบบเรียน และ ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน

สมชัย จรรย์ไพบูลย์ (2534 : 8) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาในทุกส่วนของหลักสูตร ตั้งแต่จุดมุ่งหมาย เนื้อหา วิธีสอน กิจกรรม อุปกรณ์ วิธีการวัดผลและประเมินผล และยังมีความหมายครอบคลุมถึงการทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น หรืออาจจะหมายถึงการสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่โดยไม่ต้องมีหลักสูตรเก่า เป็นพื้นฐานอยู่เลยก็ได้

วัลลภ กันทรพิชัย (2529 : 18) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการพัฒนาหลักสูตรผู้สร้างหลักสูตรควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ 1) กระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของครู 2) ในการพัฒนาหลักสูตรควรให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมด้วย 3) ในการพัฒนาหลักสูตร ควรให้มีการสื่อสารอย่างคล่องตัว 4) ในการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการประสานงานกันอย่างกว้างขวาง 5) ควรให้บุคคลต่างอาชีพได้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาหลักสูตรด้วย 6) การนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วไปทดลองใช้เป็นสิ่งจำเป็นมาก 7) ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ในการจัดเวลา และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยทดลองหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ผู้สอนก็เป็นบุคคลสำคัญ คนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ลอว์เลอร์ (Lawlor. 1978 : 5887 - A) กล่าวว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ ผู้สอนทั้งหลายจะต้องเข้าร่วมในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการคือ 1) เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง 2) การประเมินหลักสูตร 3) เนื้อหาวิชา 4) การเปลี่ยนโครงสร้างของหลักสูตร

นักวิชาการทางหลักสูตร (Nicholls and Nicholls. 1976 : 15 - 16) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรไว้สรุปความได้ว่า เนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการค้นพบความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ในขณะที่เดียวกันความรู้เก่า ๆ บางอย่าง ได้รับการพิสูจน์ว่าไม่เหมาะสม ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ของสังคม จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

กูด (Good. 1973 : 157) การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะคือ การปรับปรุงหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริงเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและการประเมินผลสำหรับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนั้น หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรให้ต่างไปจากเดิมเป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นมาใหม่ โดยการเปลี่ยนแปลงแบบของหลักสูตร

ทาบา (Taba. 1962 : 12) ได้แบ่งขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำรวจความต้องการของสังคม 2) ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามที่สังคมต้องการ 3) คัดเลือกเนื้อหาวิชา 4) จัดเนื้อหาวิชาและแก้ไข 5) คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ 6) จัดระเบียบและแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ 7) กำหนดวิธีการประเมินผล

สมิธ สแตนเลย์ และชอร์ส (Smith, Stanley, and Shores. 1952 : 32) ได้ใช้รูปแบบการศึกษาสังคมเป็นพื้นฐานโดยการมองสังคมในฐานะที่เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการพัฒนาหลักสูตร ความเรียกร้องต้องการของสังคมเป็นผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร นอกจากนั้นแล้วการศึกษาของเด็กในฐานะที่มีภูมิหลังแตกต่างกันด้านครอบครัว เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ค่านิยม ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร

ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้ ก็คือการแปลงหลักสูตรจากเอกสารไปสู่กระบวนการเรียนการสอนโดยไม่เปลี่ยนแปลงเจตนารมณ์ของหลักสูตรนั้นคือ ครูจะต้องศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าหลักสูตรให้อะไรแก่เด็กก่อนที่จะปฏิบัติ และการพัฒนาหลักสูตรนั้นสืบเนื่องมาจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นหลักสูตรก็ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงตามเพื่อให้ทันกับความต้องการของสังคม โดยควรคำนึงถึง

- 1) ผู้นำหลักสูตรไปใช้
- 2) ผู้สร้างหลักสูตรและผู้เกี่ยวข้อง
- 3) โครงสร้างของหลักสูตร
- 4) เนื้อหาวิชา
- 5) การทดลองใช้หลักสูตร
- 6) การประเมินหลักสูตร
- 7) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

พุทธศักราช 2530

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533)

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกงานฝีมือที่ใช้เทคโนโลยีโดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรมและสติปัญญา สามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรม และเชิงเทคโนโลยีที่นำไปประกอบอาชีพได้จริง
3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้การอาชีวศึกษาครบวงจร นำไปปฏิบัติได้จริง ตามความหลากหลายของอาชีพ ตามเนื้อหาวิชา ตามเวลาฝึก ตามวุฒิภาวะ และตามสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกัน
4. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและพัฒนางานได้เสมอ
5. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกอบรมและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ได้ด้วยความสุขและเจริญก้าวหน้าในอาชีพ
6. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรมและสร้างสติปัญญาจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้
7. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเปิดโอกาสให้ผู้มีงานทำหรือผู้สนใจมาศึกษาเพิ่มเติมได้

จุดหมาย

1. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรมที่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพโดยตรง และเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้ตามถนัด ความสนใจ และความต้องการของตลาดแรงงานอย่างกว้างขวาง โดยให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อให้ฝึกงานฝีมือที่ใช้เทคโนโลยี โดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรม และสติปัญญา สามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรม และเชิงเทคโนโลยี ที่นำไปประกอบอาชีพได้จริง
3. เพื่อให้การอาชีวศึกษาครบวงจร โดยฝึกให้มีทักษะในวิชาชีพ จนสามารถผลิตได้ จำหน่ายได้ จัดการได้ บริการได้ และบริโภคได้ ตามความหลากหลายของอาชีพตามเนื้อหาวิชา ตามเวลาฝึก ตามวุฒิภาวะ และตามสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกัน

4. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างอาชีพ เข้าสู่อาชีพ รักษาอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
5. เพื่อให้สามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม สร้างสติปัญญา จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้
6. เพื่อให้รู้สำนึกในการป้องกันอุบัติเหตุ รักษาตน รักษาหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและของผู้อื่น
7. เพื่อให้มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีสุขภาพและอนามัย สมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ
8. เพื่อให้มีความเข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศและของปัจจุบัน มีความสำนึกในความเป็นไท ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533)

1. ภาคเรียน

ในปีหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร เวลาเรียนในภาคเรียนปกติ รวมทั้งการสอบด้วย ไม่น้อยกว่า 20 สัปดาห์ และภาคฤดูร้อนไม่ต่ำกว่า 4 สัปดาห์ กำหนดการเปิดเรียนและการปิดเรียนในแต่ละภาคเรียนและภาคเรียนฤดูร้อน ให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดวันเปิดปิดภาคเรียน สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

2. เวลาเรียน

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตร 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน สถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรนี้ จะต้องเปิดทำการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 วัน และอาจเปิดสอนในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ได้อีก 1 วัน เวลาเรียนภาคฤดูร้อนและภาคปฏิบัติ (ไม่รวมการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม) จะต้องไม่เกินสัปดาห์ละ 38 คาบเรียน หรือตามที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนโดยถือ 1 คาบเรียนเท่ากับ 50 นาที กำหนดเวลาทำการสอนในแต่ละวันให้เป็นไปตามที่กรมเจ้าสังกัดกำหนด

3. หน่วยกิต

รายวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตร มีทั้งที่เป็นภาคทฤษฎีล้วน ที่เป็นภาคปฏิบัติล้วน และที่เป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกัน การกำหนดหน่วยกิตของรายวิชาต่าง ๆ ให้ถือเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผล ไม่น้อยกว่า 20 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2-3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 36-54 คาบเรียน รวมเวลาของการวัดผล ไม่น้อยกว่า 40-60 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต ยกเว้นรายวิชาในกลุ่มพลศึกษา

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงานในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา คือ

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน

4.2 หมวดวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือก

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างและแผนการเรียนของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

5. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม

ให้นักเรียนทุกคนฝึกงานหรือฝึกภาคสนามในแหล่งวิทยาการ หรือสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 400 คาบเรียน ในภาคเรียนที่ 5 หรือที่ 6 มีค่า 4-6 หน่วยกิต ตามที่กำหนดไว้แต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันรายวิชาอื่น ๆ

ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เรียนเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

6. การเข้าเรียนและการเป็นนักเรียน

พึงความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนและการเป็นนักเรียนตามหลักสูตรนี้ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2534

7. การโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียนตามหลักสูตรนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2534

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2534

9. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2534 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2534

10. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาและเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533)

จุดประสงค์ ประเภทวิชาเกษตรกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพโดยตรง และเปิดโอกาสให้เลือกเรียนโดยเสรีตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตลาดแรงงาน
2. เพื่อให้มีความสามารถนำความรู้ออกไปประกอบอาชีพด้วยความมั่นใจ มีความสามารถในการผลิต การบริโภค การบริการ การจำหน่าย และการจัดการ
3. เพื่อให้เกิดทักษะ ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพในเชิงธุรกิจ อุตสาหกรรม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการเกษตร
4. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพและอนามัยที่สมบูรณ์
5. เพื่อให้รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีความขยันอดทน ประหยัด
6. เพื่อให้มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

โครงสร้าง
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2530
(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533)
ประเภทวิชาเกษตรกรรม

จำนวนเวลาเรียนทั้งสิ้น 4,800 คาบ (คาบเรียนละ 50 นาที) ตลอดหลักสูตร 3 ปี
 แต่ละปีการศึกษาแบ่งการเรียนเป็น 2 ภาคเรียน ๆ ละ 20 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 8 คาบ
 เรียน โดยแบ่งการเรียนออกเป็นหมวดวิชาและกิจกรรม ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	1,140 คาบเรียน
2. หมวดวิชาชีพ	960 คาบเรียน
3. หมวดวิชาเลือก	2,480 คาบเรียน
4. กิจกรรม	220 คาบเรียน
รวม	4,800 คาบเรียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2538

ประเภทวิชาเกษตรกรรม

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนา กำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสมออกไป ประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญ เฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการ เรียนสะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการและ สถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่าง หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมี ประสิทธิภาพสามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเพื่อ สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่ เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงานรัก หน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและ ผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุตส่าห์เพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2538

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบี่ยนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถถ่ายโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2 ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรม อย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์

3. หน่วยกิต

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผล ไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2-3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 32 ถึง 48 คาบเรียน รวมเวลาของการวัดผล ไม่น้อยกว่า 36-54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งเป็น 3 หมวด วิชา และกิจกรรม

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน

4.2 หมวดวิชาชีพ

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 วิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 วิชาชีพเลือก

4.2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 กิจกรรม

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

5. การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ

5.1 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา หรือทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต ยกเว้นผู้เรียนตามโครงการอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบท

5.2 การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

5.3 ภาคเรียนที่มีการฝึกงาน ให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

6. การเข้าเรียน

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 พ.ศ. 2538

7. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 พ.ศ. 2538

8. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

8.1 สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

8.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้าง

8.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

8.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

8.5 สำหรับนักเรียนในระบบทวิภาคี ต้องสอบผ่านมาตรฐานฝีมือ

9. กิจกรรม

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยม ส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทุนบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม วินัยในตนเอง โดยการศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติและประเมินผล

10. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

10.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงและยกเลิกประเภทวิชาและสาขาวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

10.2 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงและยกเลิกรายวิชาหรือเนื้อหาวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

จุดประสงค์ของสาขาวิชาเกษตรศาสตร์

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาชีพเกษตรโดยตรง สำหรับนำไปใช้ประกอบอาชีพได้อย่างมั่นใจ

2. เพื่อให้มีความสามารถในการผลิต การบริโภค การบริการ การจำหน่าย และการจัดการ

3. เพื่อส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรมาใช้ได้อย่างเหมาะสม

4. เพื่อให้รู้จักรับผิดชอบสิ่งแวดล้อมจากการประกอบอาชีพทางเกษตร

5. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ และเป็นผู้มีพลานามัยที่สมบูรณ์

**โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2538
ประเภทวิชาเกษตรกรรม
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์**

ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 110 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	30 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	65 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (10 หน่วยกิต)	
2.2 วิชาชีพเฉพาะ (18 หน่วยกิต)	
2.3 วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต)	
2.4 ฝึกงาน/โครงการงาน/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)	
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	15 หน่วยกิต
4. กิจกรรม	-
รวมไม่น้อยกว่า	110 หน่วยกิต

ดังนั้นเมื่อพิจารณาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ แล้วทำให้เห็นว่ามี ความคล้ายและความแตกต่างกันในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบหลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตร
ปวช. 2538

ประเด็นที่ พิจารณา	หลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533)	หลักสูตร ปวช. 2538
หลักการ	ต้องการให้ผู้เรียนสามารถนำ วิชาที่ได้เรียนมาไปปฏิบัติให้ได้จริง และ ประกอบอาชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข มีคุณธรรม มีความก้าวหน้าใน อาชีพ	เหมือนหลักสูตร ปวช.30 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533) แต่เน้นให้เป็น การประสานความร่วมมือกันระหว่าง หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาค รัฐและเอกชน โดยสามารถถ่ายโอนผล การเรียนรู้ สะสมผลการเรียน สอบเทียบ ความรู้ ประสบการณ์ได้ และชุมชนหรือ ท้องถิ่นมีสิทธิ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตร
จุดหมาย	ต้องการให้ผู้เรียนได้เลือก เรียนตามที่ตนเองถนัดและสามารถนำ ไปประกอบอาชีพได้ตามสภาพท้องถิ่นที่ แตกต่างกัน โดยต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพ ที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีวินัย มีสุขภาพดี มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของประเทศ ชาติ และดำรงไว้ซึ่งสถาบันของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	เหมือนหลักสูตร ปวช.30 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยเพิ่มเติม ให้ผู้เรียนต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพการ เกษตรและต้องเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ดีทาง สังคม โดยเริ่มจากครอบครัวเป็นผู้ เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น รู้จักอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้าง สิ่งแวดล้อมที่ดี
ระบบ การเรียน	ระบบปกติ + สอบเทียบความรู้ และ หรือประสบการณ์ (25%)	1. ระบบปกติ + สอบเทียบความรู้ และหรือประสบการณ์ (50%) 2. ระบบทวิภาคี

ตาราง 1 (ต่อ)

ประเด็นที่ พิจารณา	หลักสูตร บวช. 2530 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533)	หลักสูตร บวช. 2538
วิธี การเรียนรู้	เรียนในชั้นเรียน	1. เรียนในชั้นเรียน 2. เรียนด้วยตนเอง 3. เรียนทางไกล 4. เรียนแบบผสมผสาน(ชั้นเรียน + ตนเอง+ทางไกล+สะสมหน่วยกิต)
การโอนผล การเรียนรู้	1. จากหลักสูตรเดียวกัน 2. จากหลักสูตรอื่นในระดับเดียวกัน	1. จากหลักสูตรเดียวกัน 2. จากหลักสูตรอื่นในระดับเดียวกัน 3. จากประสบการณ์งานอาชีพ
การ เตรียมตัว เข้าสู่อาชีพ	1. การฝึกงาน และ 2. การทำกิจกรรมองค์การวิชาชีพ	1. การฝึกงาน หรือ 2. การทำโครงการ หรือ 3. การทำโครงการวิชาชีพ และ 4. การทำกิจกรรมองค์การวิชาชีพ
การจบ หลักสูตร	กำหนดเป็นคาบเรียน	กำหนดเป็นหน่วยกิต
เวลาเรียน	ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 40 คาบ วันละ 8 คาบ	ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 35 คาบ (รวมกิจกรรม 2 คาบ) วันละ 7 คาบ

ตาราง 1 (ต่อ)

ประเด็นที่ พิจารณา	หลักสูตร บวช. 2530 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533)	หลักสูตร บวช. 2538
โครงสร้าง	1. หมวดวิชาพื้นฐาน 1080-1320 คาบ 22-27 %	1. หมวดวิชาพื้นฐาน 30 นก. 25-30 %
	2. หมวดวิชาชีพ 920-1440 คาบ 19-30 %	2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 65 นก. 55-62 %
	3. หมวดวิชาเลือก	2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (10 นก.)
	3.1 วิชาชีพ 1020-1820 คาบ 21-37 %	2.2 วิชาชีพเฉพาะ (18 นก.)
	3.2 ฝึกงาน 400 คาบ 8 %	2.3 วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 33 นก.)
	3.3 วิชาเลือกเสรี 300-700 คาบ 6-14 %	2.4 ฝึกงาน/โครงการงาน/โครงการ วิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 360 คาบ
	4. กิจกรรม 220 คาบ 5 %	(4 นก.)
		3. หมวดวิชาเลือกเสรี 15 นก. 13-15 %
		4. กิจกรรม - -
	รวม 4,800 คาบ 100%	รวม ไม่น้อยกว่า 110 นก. 100%

ทฤษฎีแนวความคิดการประเมินหลักสูตร

ความหมายของการประเมินหลักสูตร

Carol H. Weiss (1973) ให้คำนิยามการประเมินผลว่า คือการศึกษาดูว่า โครงการหรือแผนงานได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ทั้งในระหว่างการปฏิบัติงานตามแผนและภายหลังงานเสร็จสิ้นแล้ว

Yehezkel Dior (อุทัย หิรัญโต. 2532 : มปป. ; อ้างอิงมาจาก Yehezkel Dior : มปป.) ให้ความหมายการประเมินผลว่า คือการเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริง (actual results) กับผลงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (expected results) โดยชี้ให้เห็นว่าผลที่เกิดขึ้นจริง เมื่อเปรียบเทียบกับผลที่คาดว่าจะได้รับแล้วจะได้เป็น 4 ประการด้วยกัน คือ

1. ผลที่คาดหวังและปรารถนาจะให้เกิด
2. ผลที่คาดหวัง แต่ไม่พึงปรารถนา
3. ผลที่ไม่คาดหวังว่าจะเกิด แต่พึงปรารถนา
4. ผลที่ไม่คาดหวังว่าจะเกิด และไม่พึงปรารถนา

ผลการปฏิบัติงานจริงที่เกิดขึ้น ถ้าตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้จะอยู่ในข้อ 1 หรือข้อ 2 ส่วนผลที่เกิดขึ้นแต่ไม่ได้กำหนดไว้ในเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ จะอยู่ในข้อ 3 หรือข้อ 4 ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นลักษณะใดก็ตาม สามารถวัดได้ในพวกใดพวกหนึ่งใน 4 ประการข้างต้นได้ทั้งสิ้น หากปรากฏว่าผลตามข้อ 1 เกิดขึ้นครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ก็พึงกล่าวได้ว่าโครงการหรืองานนั้นบรรลุเป้าหมาย ส่วนการที่จะประเมินว่าโครงการหรืองานนั้น ๆ มีคุณค่าสมควรที่จะทำต่อไปหรือไม่ จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร หรือจะต้องทำโครงการอื่นมาสนับสนุน ก็ต้องศึกษาผลของโครงการตามข้อ 2, 3 และ 4

โชติ เพชรชื่น (มปป. ; 14) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) การประเมินหลักสูตรมีความหมายและขอบข่ายกว้างขวางมาก ทั้งกระบวนการสอน ตำราเรียน วัสดุหลักสูตร ฯลฯ ความจำเป็นที่ต้องประเมินหลักสูตรมีหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันระหว่างชาติ ความต้องการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ฯลฯ เป็นต้น

ในเรื่องของการประเมินหลักสูตร มีสิ่งที่น่าสนใจคือ

1. ข้อเสนอที่ได้จากการประเมินนั้น แบบใดที่มีประโยชน์มากที่สุดต่อนักพัฒนาหลักสูตร
2. สิ่งใดเป็นจุดเด่น และเป็นข้อจำกัดของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ในการพัฒนาและประเมินวัสดุหลักสูตร
3. อะไรเป็นตัวเกณฑ์หลักที่ควรใช้ตัดสิน คุณภาพของวัสดุหลักสูตร

4. การประเมินหลักสูตรสัมพันธ์กับความรู้รอบยอดเกี่ยวกับการวิจัยการเรียนรู้ของมนุษย์อย่างไร

ทิสนา แชมมณี (2533 : 134-135) กล่าวว่า ราล์ฟ ไทเลอร์ (Ralph Tyler) นับว่าเป็นผู้วางรากฐานของการประเมินหลักสูตร ไทเลอร์เป็นผู้ริเริ่มให้คำนิยามของการศึกษาว่า "การศึกษาคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม" การประเมินผลหลักสูตรจะมุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงเป็นสำคัญ ซึ่งแนวคิดของไทเลอร์ เป็นการวัดผลโดยเอาจุดมุ่งหมายเป็นที่ตั้ง ในปี ค.ศ. 1930 ไทเลอร์และสมิธ ได้ออกแบบการประเมินสำหรับใช้ในการวิจัยที่เรียกว่า The Eight Year Study ในการศึกษานี้ได้ใช้เครื่องมือวัดหลายชนิดในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการประเมินผลแบบนี้มีอิทธิพลต่อการวางแผนการประเมินผลในระยะต่อมา (โชติ เพชรชื่น. : 6) ในปี ค.ศ. 1960 สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคณะ ได้ให้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรซึ่งมุ่งเน้นประโยชน์ในการตัดสินใจ (Stufflebeam. 1971 : 128) แนวคิดนี้ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

สมิตร คุณานกร (2520 : 5) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรคือการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหลักสูตรคือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด อะไรเป็นสาเหตุ

จากความหมายของการประเมินหลักสูตร ที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรนั้นคือการศึกษาคำว่าหลักสูตรนั้นบรรลุตามความมุ่งหมายหรือจุดประสงค์หรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร เพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้นทั้งด้านการเรียนการสอน ดำเนินการ และในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้หลักสูตรนั้นบรรลุตามความมุ่งหมายนั้น

รูปแบบการประเมินหลักสูตร

ธารง บัวศรี (2532 : 304-307) ได้แบ่งรูปแบบและวิธีการประเมินผลหลักสูตรออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการประเมินคือ

1. ประเมินผลผลิตของการกระทำ
2. ประเมินผลคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน
3. ประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ

โดยมีรายละเอียดดังนี้

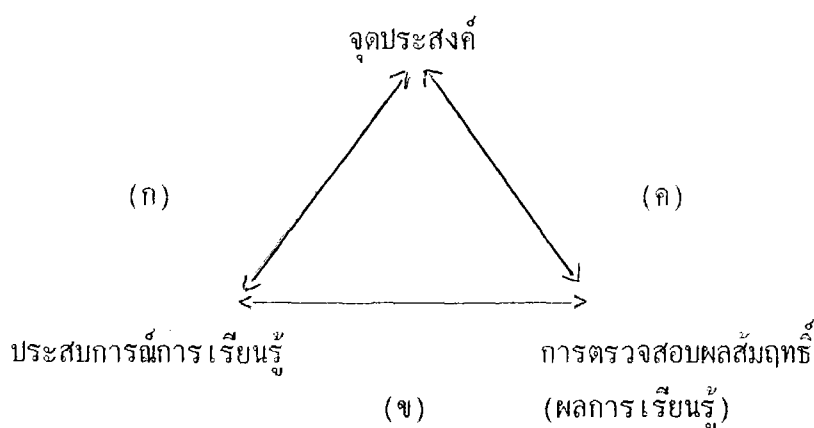
1. การประเมินผลผลิตของการกระทำ

การประเมินผลประเภนี้ คือ การประเมินผลสิ่งที่ได้รับหลังจากการดำเนินการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว เป็นการตรวจสอบดูว่าผลที่ได้รับนั้นเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลประเภนี้มีหลายรูปแบบ ในที่นี้จะอธิบาย 4 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการวัดความสำเร็จของผู้เรียน (Student Attainment Model)

รูปแบบนี้ใช้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ในการวัดผลอาจใช้แบบทดสอบมาตรฐานแบบอิงเกณฑ์ (Criterion - referenced) หรือแบบอิงกลุ่ม (Norm - referenced) หรือแบบที่จัดทำขึ้นเองก็ได้

2. รูปแบบของไทเลอร์หรือรูปแบบที่ยึดเป้าประสงค์หรือจุดประสงค์เป็นหลัก Goal Based Description Model (Tyler. 1942 : 492-501) รูปแบบนี้มีอยู่ว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ จุดประสงค์ ประสิทธิภาพการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบของไทเลอร์ หรือรูปแบบที่ยึดเป้าประสงค์ หรือจุดประสงค์เป็นหลัก

รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler Loop) มุ่งเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์กับผลสัมฤทธิ์ โดยวิธีการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสำหรับวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลมีอยู่หลายวิธี เช่น สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน จัดทำระเบียบพฤติกรรม สัมภาษณ์และให้ตอบแบบสอบถาม

3. รูปแบบของสเตคหรือรูปแบบความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของสเตค (The Stake Congruence - Contingency Model) การประเมินผลต้องพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ 3 อย่าง คือ ตัวบ่อนหรือปัจจัยก่อนการดำเนินการ (Antecedents) กระบวนการหรือการกระทำระหว่างดำเนินการ (Transaction) และผลิตผลหรือผลที่ได้รับ (Outcomes)

4. รูปแบบของโพรวัส หรือรูปแบบการประเมินผลความคลาดเคลื่อนของโพรวัส (Provus Discrepancy Evaluation Model) หลักการประเมินผลของรูปแบบนี้คือการตรวจสอบว่าการดำเนินงานตามหลักสูตรได้ผลตรงหรือคลาดเคลื่อนไปจากมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่

2. การประเมินผลคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

การประเมินประเภทนี้ ไม่จำเป็นต้องเป็นการประเมินผลิตผล หรือสิ่งที่ได้รับเสมอไป จะประเมินผลอะไรก็ได้ ตัวอย่าง 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบที่เป็นอิสระจากจุดประสงค์ (Scriven Goal Free Description Model) ผู้ประเมินผลจะไม่คำนึงถึงจุดประสงค์ของโครงการ แต่ใช้วิธีการตรวจสอบวิธีการและผลที่ได้รับแล้วประเมินผลว่าหลักสูตรดีหรือไม่ได้อย่างไร

2. รูปแบบที่ใช้ประสบการณ์ทดแทน (Surrogate Experience Model) ผู้ที่เสนอรูปแบบนี้คือเกมมิส และ แมคโดนัล (ซารง บัวศรี. 2532 : 310; อ้างอิงจาก Kemmis and Mac Donald. 1976) จุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้คือการพยายามทำให้ผู้ประเมินผล ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรหรือใครก็ตามที่ต้องการประเมินผลเกิดความคิดว่าคนได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผลด้วยแล้วจะรู้สึกอย่างไร รูปแบบนี้เน้นหนักในเรื่องของกระบวนการมากกว่าตัวบ่อน และผลิตผล เป็นการสอดคล้องกับแนวคิดของสกริเวน สำหรับกิจกรรมการประเมินผลแบบนี้ ได้แก่ การสังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมบางอย่างที่ทำให้รู้สึกเหมือนหนึ่งว่าได้ร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเหมือนกัน ตามรูปแบบนี้จะไม่มีการเตรียมการล่วงหน้าว่าจะเก็บรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง จะเตรียมเฉพาะเป็นเรื่องของวิธีการที่จะเก็บข้อมูลเท่านั้น

3. การประเมินเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ

การประเมินเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ เป็นนิยามที่เสนอโดยคณะกรรมการของสมาคมเกียรตินิยมการศึกษาซึ่งมีสตัฟเฟิลบีมเป็นประธาน หลักการสำคัญคือการแยกการประเมินผลและการตัดสินใจออกจากกันและมีหลักในการตัดสินใจต่างหาก ตัวอย่างดังรายละเอียด 3 รูปแบบนี้คือ

1. รูปแบบของคณะกรรมการเกียรตินิยมการศึกษา หรือรูปแบบของสตัฟเฟิลบีม

(The Phi Delta Kappa Committee or the Stufflebeam Model) การประเมินผลจะต้องประเมินสิ่งที่สำคัญ 4 อย่าง คือ บริบท (Context) ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) จะเห็นได้ว่ารูปแบบนี้ต่างกับรูปแบบของสเตค ตรงที่มีการแยกบริบทออกจากตัวป้อน และประเมินจุดหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์บริบท

2. รูปแบบการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการ (Panel Review Model)

รูปแบบนี้ เวสต์ (West, 1972) เป็นผู้เสนอโดยใช้คณะกรรมการหนึ่งคณะหรือมากกว่า ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ และนักการศึกษา ซึ่งไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตร ให้ทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลร่วมกัน แล้วทำรายงานประเมินว่าหลักสูตรดีหรือไม่ได้อย่างไร

สำหรับวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจะใช้วิธีการหลายวิธี เช่น การเยี่ยมโรงเรียน การสังเกตกิจกรรมในโรงเรียน การสัมภาษณ์ การตรวจเอกสารต่าง ๆ และการสำรวจวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น การตรวจเอกสารต่าง ๆ และการสำรวจวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น ส่วนหลักการของการประเมินก็คงยึดหลักห่วงวงกลมของสตัฟเฟิลบีม คือการกำหนดสิ่งที่ต้องประเมิน การรวบรวมข้อมูล และการประมวลเป็นแนวทางในการดำเนินการเสนอข้อมูล

การประเมินผลโดยวิธีนี้นอกจากเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรแล้ว จะใช้เพื่อรับรองคุณภาพของโรงเรียนหรือสถานศึกษาด้วยก็ได้

3. รูปแบบที่เลียนวิธีการทางกฎหมาย (Legal Model) ผู้เสนอรูปแบบนี้คือกาเว

และ เลวิน (ธารง บัวศรี, 2532 : 310; อ้างอิงจาก Garvey, and Levine, 1976 : 359-363) โดยมีหลักการว่าการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะต้องประเมินทั้งในแง่บวกและลบ วิธีการก็คือ ให้มีผู้ประเมินสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเสนอข้อมูลในแง่ดี อีกฝ่ายหนึ่งเสนอข้อมูลในแง่ไม่ดี แล้วใช้ข้อมูลจากทั้งสองฝ่ายมาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ

โชติ เพชรชื่น (มปป. ; 11-13) กล่าวว่า โมเดลประเมินผลทางการศึกษาที่นิยมใช้มีดังนี้

1. CIPP ซึ่งเป็นตัวย่อจากคำว่า Context Evaluation, Input Evaluation, Process Evaluation และ Product Evaluation การประเมินผลแต่ละด้านทั้งสี่ด้านนี้ ก็เพื่อนำผลไปวางแผนและการใช้หลักสูตร คือ

1.1 การประเมินเนื้อหาสาระ (Context Evaluation) เป็นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการจัดการศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น ความต้องการดังกล่าวนี้หมายถึงความขัดแย้งกันระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่จริงกับสภาพการณ์ที่พึงปรารถนา ตัวอย่างเช่น ในปัจจุบันสัดส่วนระหว่างครู : นักเรียน = 1 : 25 เป็นสภาพการณ์ที่เป็นจริงในระบบโรงเรียน และถ้าหากว่านักศึกษามีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าครู : นักเรียน = 1 : 25 เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง ลักษณะนี้ก็เรียกว่า เกิดความต้องการขึ้น ความต้องการในแต่ละครั้งแต่ละเรื่องจะต้องแยกแยะให้ชัดเจน ขึ้นต่อไปของการประเมินเนื้อหาสาระนี้ก็คือการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นการลดความต้องการลง หรือลดความขัดแย้งระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นจริงกับสภาพการณ์ที่พึงปรารถนา

1.2 การประเมินสิ่งที่มีอยู่เบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับแหล่งสืบค้นและกุศโลบาย เพื่อที่จะให้เป้าหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรบรรลุผลข้อสนเทศที่ได้รับรวบรวมระหว่างขั้นตอนการประเมินนี้ จะช่วยในการตัดสินใจเลือกแหล่งสืบค้นและกุศโลบาย นักประเมินผลสิ่งที่มีอยู่เบื้องต้นอาจประเมินในแง่ที่ว่าแหล่งสืบค้นต่าง ๆ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงเกินไปหรือไม่ และมีอยู่ที่ใดบ้าง กุศโลบายใดมีประสิทธิภาพที่จะทำให้เป้าหมายของหลักสูตรบรรลุผล ไม่ขัดต่อกฎหมายเป็นที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักจริยธรรม และเป็นการใช้บุคลากรได้เหมาะสมเจาะ การประเมินสิ่งที่มีอยู่เบื้องต้น นักประเมินผลจะต้องมีความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับแหล่งสืบค้น และกุศโลบายต่าง ๆ พอเพียงเท่า ๆ กับการรู้การวิจัยถึงประสิทธิภาพที่ก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของผลผลิตของหลักสูตร

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของหลักสูตร และการใช้หลักสูตร กระบวนการอาจจะต้องสร้างระบบการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรทุก ๆ วันก็ได้ ตัวอย่างการบันทึกผลเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมครูโดยให้ครูเป็นผู้ประเมิน ถ้าข้อมูลที่ได้มาเกิดผิดแผกไปจากที่คาดหวังไว้ ผู้ตัดสินใจใช้หลักสูตรก็ต้องประเมินข้อมูลเหล่านั้นเสียก่อน โดยที่ยังไม่ต้องเก็บบันทึกข้อมูลไว้หน้าห้อง ๆ ของการประเมินกระบวนการ ก็คือการเก็บบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรไว้สักระยะหนึ่ง บันทึกเหล่านี้อาจปรับปรุงในภายหลังเพื่อแก้ไขจุดอ่อนต่าง ๆ เมื่อการใช้หลักสูตรได้ดำเนินไปแล้ว

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเป้าหมายของหลักสูตรว่าเกิดผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงไร การวัดตามเป้าหมายจะต้องเป็นไปอย่างถูกวิธีการ

และเหมาะสม ผู้บริหารหลักสูตรสามารถใช้ข้อมูลที่ได้ทำการตัดสินใจว่า ควรจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไป หรือควรปรับปรุงขยายในแง่ใดหรือไม่

2. การประเมินผลจากความขัดแย้ง (Discrepancy Evaluation) โมเดลการประเมินผลอีกโมเดลหนึ่ง คือ การประเมินผลจากความขัดแย้งกัน หรือความไม่สอดคล้องกันนั่นเอง ซึ่งมาลโคลัม โพรวัส (Malcolm Provus) เป็นคนคิดขึ้น หลักการก็คือการพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างมาตรฐานของหลักสูตรกับผลการปฏิบัติตามหลักสูตรจริง ๆ "มาตรฐาน" เป็นเกณฑ์ที่พัฒนาหลักสูตรได้ตั้งไว้ อันเกี่ยวกับแหล่งสื่อบน วิธีการ การจัดการ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร

ขั้นตอนต่าง ๆ ในการประเมินผลจากความขัดแย้ง มีดังนี้

2.1 "มาตรฐาน" จะต้องนิยามในแง่ที่สามารถทำการวัดได้ ซึ่งผู้ประเมินผลและผู้พัฒนาหลักสูตรควรปรึกษากันว่าจะกำหนดอย่างไร ตัวอย่าง มาตรฐานของหลักสูตร "ครูควรจะใช้วัสดุหลักสูตรอย่างน้อย 45 นาที ในการสอนแต่ละวัน"

2.2 ปรับปรุงหรือเลือกการวัดที่ได้มาตรฐาน

2.3 การใช้เครื่องมือวัดเก็บข้อมูลจากการใช้หลักสูตร

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้อง (หรือความไม่สอดคล้องกัน) ระหว่างมาตรฐานและผลการปฏิบัติจากการใช้หลักสูตร

2.5 การรายงานผลต่อผู้ตัดสินใจ เพื่อจะได้พิจารณาหลักสูตรว่าสมควรจะใช้ต่อไป ควรจะปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงอย่างใดหรือไม่

ลีวาย (Lewy. 1977 : 10) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับรูปแบบของการประเมินหลักสูตรไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรซึ่งได้แก่การประเมินหลักสูตรของราล์ฟ ไทเลอร์
2. การประเมินคุณค่าของหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อดูว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดได้ดีเพียงใดและได้รับผลตอบแทนคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินหลักสูตรที่จัดอยู่ในแนวนี้นี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตก และโพรวัส

3. การประเมินในลักษณะของการตัดสินใจ ซึ่งมีความเชื่อว่าหลักสูตรที่ดีควรจะส่งผลกระทบต่อกรกระทำในอนาคต ดังนั้นการประเมินจึงเน้นการกระทำอย่างมีระบบ รูปแบบการประเมินในแนวนี้นี้ ได้แก่รูปแบบการประเมินของฟาย เดลตา แคลปา (Phi Delta Kappa) หรือซีบีโมเดล (CIPP Model)

วอร์เรนและแซนเดอร์ (Worthen and Sanders. 1973 : 40-217) ได้จัดกลุ่มการประเมินหลักสูตรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ลี เจ ครอนบัค (Lee J. Cronbach) มิเชล สคริเวน (Michael Scriven) และโรเบิร์ต อี สเตก (Robert E. Stake) แนวคิดของกลุ่มนี้ต้องการให้นักประเมินเล่นบทบาทในการตัดสินโดยครอนบัคเสนอแนวคิดก่อน แล้วสคริเวนก็ขยายแนวคิดของครอนบัค ส่วนสเตกก็มีแนวคิดเน้นเรื่องการวัดเป็นสิ่งสำคัญ

กลุ่มที่ 2 แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) และมาร์วิน ซี อัลคิน (Marvin C. Alkin) ทั้งสองท่านนี้เน้นการประเมินที่เรียกว่า การตัดสินใจเพื่อจัดการ (Decision Management Approaches)

กลุ่มที่ 3 ราล์ฟ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) โรเบิร์ต แอล แฮมมอน (Robert L. Hammond) และโพรวิส (Malcolm Provus) เน้นการวางแผนเพื่อตัดสินจุดประสงค์ (Desision Objectives Plans)

นักการศึกษาได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรไว้หลายรูปแบบ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Attainment) เป็นรูปแบบที่เน้นจุดมุ่งหมายเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นหลักในการประเมินจะพยายามกำหนดจุดมุ่งหมายและตีค่าจุดมุ่งหมาย การประเมินจะให้คุณค่ามากหรือน้อยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จ ผู้นำในการประเมินนี้ได้แก่ ไทเลอร์ (Tyler) ทาบา (Taba) แฮมมอนด์ (Hammond) เมทเพสเซลและสคริเวน (Metpessel and Seriven) และ ครอนบัค (Cronbach) (อุทุมพร ทองอุไทย. 2520 : 12-14)

2. รูปแบบที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) รูปแบบนี้อาศัยเกณฑ์เป็นหลัก การประเมินหลักสูตรจะอาศัยเกณฑ์ภายนอกของระบบหลักสูตร แต่ถ้าเป็นการประเมินกระบวนการเรียนการสอน หรือเนื้อหาวิชาจะอาศัยเกณฑ์ภายในของระบบหลักสูตร เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โดยพิจารณาว่าสิ่งที่ต้องการประเมินมีคุณค่าถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ผู้พิจารณากำหนดเกณฑ์หรือตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ รูปแบบการประเมินในแนวนั้น ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตก (Stake Model) (สมชัย จรรยาไพบลีย์. 2534 : 18)

3. รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision Model) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้มีหน้าที่ในการตัดสินใจ โดยอาศัยการประเมินเปรียบเทียบข้อมูลหรือสิ่งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของหลักสูตรกับมาตรฐานที่ผู้ประเมินกำหนดได้ ผู้นำในการประเมินนี้ได้แก่ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โพรวิส (Provus) และ อัลคิน (Alkin) (อุทุมพร จามรมาน. 2528 : 12-14)

บุญส่ง นิลแก้ว (2530 : 26-28) ได้แสดงความคิดเห็นและข้อจำกัดของรูปแบบการประเมินต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 2 ความคิดเห็นและข้อจำกัดของรูปแบบการประเมินต่าง ๆ ที่นำไปใช้เป็นกรอบ
ความคิดในการประเมินหลักสูตร

รูปแบบ	แนวคิดที่นำไปใช้	ข้อจำกัด
ไทเลอร์	การประเมินตามวัตถุประสงค์	1. ไม่คำนึงถึงการประเมินองค์ประกอบอื่นนอกจากผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์
ทาบ	การประเมินตามวัตถุประสงค์	2. ความยากในการสร้างข้อสอบมาตรฐานการประเมินกระบวนการเน้นเรื่องความสัมพันธ์ของรูปแบบมาก
แฮมมอนด์	การประเมินเนื้อหาต่าง ๆ ในแต่ละมิติ	ความยุ่งยากในการประเมินความสัมพันธ์ของมิติต่าง ๆ
สไครเวน	การประเมินผลที่เกิดขึ้นจริง ๆ นอกเหนือจากที่คาดหวังไว้	1. ไม่คำนึงถึงการประเมินความต้องการของสังคม และวัตถุประสงค์
ครอนบาค	1. การประเมินเจตคติ 2. การติดตามผล	2. วิธีการประเมินไม่ชัดเจน
สแตค	การประเมินความสอดคล้องของสิ่งที่เป็นจริงกับสิ่งที่ควรเป็น และการประเมินความเกี่ยวข้องกันขององค์ประกอบต่าง ๆ	1. ไม่ระบุการประเมินวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน
สตัฟเฟิลบีม	1. การประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ 2. การประเมินความสอดคล้องของสิ่งที่เป็นจริงกับสิ่งที่คาดหวัง	2. การประเมินกระบวนการเน้นเรื่องความสัมพันธ์ของบุคคลมากกว่าอย่างอื่น
โพรวิส	การประเมินความแตกต่าง	3. แหล่งข้อมูลไม่ชัดเจน
อัลคิน	การประเมินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ในการเลือกหนทางต่าง ๆ ที่เป็นไปได้	1. แหล่งข้อมูลไม่ชัดเจน
		2. วิธีการประเมินไม่ชัดเจนพอ
		ความยากในการสร้างหลักสูตรมาตรฐาน
		วิธีการประเมินเป็นการประเมินทีละขั้นตอน

สตัพเฟิลบีม ได้เสนอรูปแบบเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรหรือโครงการ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ชื่อ ซิปโมเดล (CIPP Model) คำว่า ซิป มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำ คือ

- C = Context คือ บริบท
 I = Input คือ ปัจจัยเบื้องต้น
 P = Process คือ กระบวนการ
 P = Product คือ ผลผลิต

รูปแบบการประเมินของสตัพเฟิลบีมเป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการศึกษา โดยสตัพเฟิลบีม ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางของการตัดสินใจไว้ 4 แนวทาง คือ

1. การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดทั้งสิ้น (Metamorphism)
2. การตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างแต่ยังคงรักษาหรือคงสภาพการเดิมไว้ (Homeostasis)
3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Incremental)
4. การตัดสินใจนำสิ่งใหม่เข้ามาในระบบ โดยใช้วิธีการทดลองและสืบค้นหาอย่างมีระบบ (Neomobilistic)

จากแนวทางของการตัดสินใจทั้ง 4 แนวทาง ดังกล่าวนี้ สตัพเฟิลบีมได้กำหนดรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจเป็น 4 อย่าง คือ

	คาดหวัง (Intended)	เกิดขึ้นจริง (Actual)
จุดหมายปลายทาง (End)	1. การประเมินบริบทตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning)	4. การประเมินผลผลิตตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อ (Recycling)
วิธีการ (Means)	2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring)	3. การประเมินกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ (Implementing)

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นผลที่คาดหวังไว้ กระทำโดยการประเมินบริบท (Context Evaluation)

2. การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อการกำหนดวิธีการที่เหมาะสม การวางรูปแบบ การดำเนินการตามทรัพยากรที่มีอยู่ การพิจารณาแหล่งทรัพยากร กระทำโดย การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ความคุมปรับปรุงวิธีการซึ่งเป็นวิธีการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ความคุมปรับปรุงวิธีการซึ่งเป็นวิธีการที่เกิดขึ้นจริง ๆ กระทำโดยการประเมิน กระบวนการ (Process Evaluation)

4. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ เพื่อจะทำการปรับปรุงอาจแก้ไขหรือพัฒนาตรวจสอบความสำเร็จหรือปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรอื่น ๆ หรือล้มเลิก ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจริง กระทำโดยการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ในส่วนของรูปแบบของการประเมินในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การประเมินบริบท เป็นการประเมินสิ่งที่พื้นฐานของหลักสูตรโดยทั่ว ๆ ไป เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการประเมินนั้นมี 2 วิธี คือ

1.1 Contingency Mode เป็นการประเมินบริบท เนื้อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลมาพัฒนา เช่น การสำรวจงานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง การประเมินข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 Congruence เป็นการประเมินโดยเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งจะทำให้ทราบว่าวัตถุประสงค์ใดสามารถจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อทราบข้อสนเทศเพื่อนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผล เป็นการประเมินสมรรถภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอัตรากำลัง เวลา งบประมาณ วิธีการต่างๆ ถึงความสามารถในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินหลักสูตร เมื่อได้มีการดำเนินการตามที่ได้วางไว้แล้ว เพื่อส่งข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้รับผิดชอบโครงการเป็นระยะ การประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

- 3.1 เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของส่วนที่ได้ออกแบบ เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานหลักสูตร
- 3.2 เพื่อหาข้อสนเทศต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร
- 3.3 เพื่อเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการหรือหลักสูตรว่าได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อเป็นการนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรเพื่อเริ่มโครงการใหม่ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตาราง

ตาราง 3 วิธีการประเมินองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ของสตัฟเฟิลบีม

องค์ประกอบ	วิธีการประเมิน
บริบท	บรรยายสภาพแวดล้อม เปรียบเทียบปัจจัยป้อนเข้าและผลผลิตที่เป็นจริงกับที่คาดหวัง เปรียบเทียบระบบการปฏิบัติที่น่าจะเป็นและเป็นไปได้
ปัจจัยเบื้องต้น	วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับที่เป็นจริง
กระบวนการ	บรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรมนุษย์และวัสดุที่เหมาะสม ยุทธวิธีแก้ปัญหา และการออกแบบกระบวนการที่เกี่ยวข้องที่เป็นไปได้และประหยัด
ผลผลิต	รวบรวมข้อมูลโดยเฉพาะสำหรับตัดสินใจในโครงการและบรรยายกระบวนการที่เป็นจริง
	กำหนดเกณฑ์การวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์โดยการเทียบผลการวัดกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และแปลความหมายผลผลิตในรูปของข้อมูลที่ได้จากองค์ประกอบทั้ง 3 เป็นพื้นฐาน

ด้วยรายละเอียดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การประเมินโดยใช้รูปแบบของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นการประเมินที่ปฏิบัติเป็นขั้นเป็นตอน ต่อเนื่องเป็นวัฏจักร มีระบบและสามารถย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน กล่าวคือ การประเมินบริบท ก็เพื่อการวางแผน การตั้งจุดประสงค์ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เพื่อกำหนดโครงสร้างหลักสูตร วิธีการที่เหมาะสม การประเมินกระบวนการ ก็คือ การนำหลักสูตรไปใช้เพื่อตัดสินใจในเรื่องของการดำเนินการ และเมื่อสิ้นสุดหลักสูตรก็ประเมินผลผลิต ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบ จีบ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้

การสร้างแบบประเมิน

จากการศึกษาการสร้างแบบประเมินของหน่วยงานและงานวิจัยต่างๆส่วนใหญ่เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งการประเมินออกเป็นด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมองค์ประกอบของสิ่งที่จะประเมินโดยศึกษาจากเอกสารผลงานวิจัย หรือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาพิจารณากำหนดขอบเขตของการประเมินจากด้านต่างๆ ที่กำหนดขึ้น จะนำมาสร้างรายชื่อย่อย ๆ เพื่อใช้ในการประเมินอีกครั้ง

ส่วนการหาคุณภาพของแบบประเมินทำโดยการนำแบบประเมินไปทดลองและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

ลักษณะของแบบมาตราส่วนประมาณค่า

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดสิ่งที่เป็นนามธรรมด้วยการแปลงเป็นปริมาณในเชิงเปรียบเทียบ นิยมใช้วัดพฤติกรรมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขโดยตรงได้ ลักษณะสำคัญของแบบประมาณค่าอยู่ตรงที่คำตอบซึ่งมีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบปริมาณมากน้อย ผู้ตอบจะต้องตอบด้วยการประเมิน (Evaluate) สถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้าที่กำหนดให้ และเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 113 - 122)

ประเภทของแบบมาตราส่วนประมาณค่า

แบบมาตราส่วนประมาณค่าอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. แบบไม่มีเกณฑ์เปรียบเทียบให้ (Noncomparative Rating Scales) แบบนี้ผู้ตอบจะประเมินสิ่งเร้านั้น ตามความรู้สึกนึกคิดของตนเปรียบเทียบกับเกณฑ์อะไรก็ได้ที่ผู้ตอบแต่ละคนจะเห็นว่าเหมาะสม ต่างคนต่างกำหนดเองไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน แบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ใช้กันทั่วไปส่วนมากมีลักษณะเป็นแบบนี้

แบบมาตราส่วนประมาณค่าประเภทไม่มีเกณฑ์เปรียบเทียบให้นี้ แบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่

1.1 แบบประมาณค่าด้วยเส้นกราฟ (Graphic Rating Scale) ชนิดนี้พยายามทำให้การประเมินมีลักษณะต่อเนื่อง โดยให้ผู้ตอบประเมินสิ่งเร้าด้วยการทำเครื่องหมายลงบนกราฟเส้นตรงที่กำหนดให้ ชนิดนี้มี 2 ลักษณะ คือ แบบเป็นกราฟเส้นตรง และมีเฉพาะตัวหนังสือบรรยายคุณลักษณะกำกับไว้หัวท้ายเท่านั้น กับแบบเป็นกราฟเส้นตรงมีตัวหนังสือบรรยายคุณลักษณะ

กำกับไว้หัวท้ายและมีตัวเลขบอกปริมาณมากน้อยกำกับไว้เป็นระยะ ๆ ด้วย

แบบประมาณค่าด้วยเส้นกราฟนี้ กราฟเส้นตรงที่กำหนดให้ในทุกข้อจะต้องมีความยาวเท่ากันและไม่มีการแบ่งช่วงบนเส้นกราฟไว้ให้ก่อน ผู้ตอบจะเลือกกากบาทลงบนเส้นกราฟ ณ จุดใดก็ได้ตามแต่ผู้ตอบจะคาดคะเนเอาเอง

แบบประมาณค่าชนิดนี้แม้จะสร้างได้ง่าย แต่มีปัญหามากในการตอบ ผู้ตอบมักไม่ค่อยเข้าใจวิธีการตอบ ไม่มีคำตอบกำหนดไว้ให้แน่นอน ยุ่งยากในการประเมินนอกจากนั้นยังพบว่ามักมีความเชื่อมั่นต่ำกว่าประเภทอื่นๆ ด้วย

1.2 แบบประมาณค่าด้วยคำตอบจำกัด (Itemized Rating Scales) ชนิดนี้เป็นแบบกำหนดข้อความ คำ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ไว้เป็นคำตอบให้เลือกแน่นอน มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบกำหนดคำตอบเป็นข้อความลักษณะนี้จะเลือกคำหรือข้อความที่มีลักษณะเปรียบเทียบกันมาเรียงตามลำดับมากน้อยไว้ให้เลือกตอบ

1.2.1 แบบกำหนดคำตอบเป็นข้อความลักษณะนี้จะเลือกคำหรือข้อความที่มีลักษณะการเปรียบเทียบกันมาเรียงตามลำดับมากน้อยไว้ให้เลือกตอบ

1.2.2. แบบกำหนดคำตอบเป็นเส้นกราฟ ลักษณะนี้กำหนดเป็นกราฟเส้นมีคำบรรยายกำกับไว้หัวท้าย แต่เส้นกราฟนั้นแบ่งเป็นคำตอบกำหนดไว้แน่นอน และจะมีตัวเลขกำกับไว้ด้วยก็ได้

1.2.3 แบบกำหนดคำตอบเป็นร้อยละ ลักษณะนี้จะกำหนดปริมาณคำตอบไว้เป็นร้อยละโดยประมาณ เรียงตามลำดับ โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 11 คำตอบ คือ 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 และ 100% แต่อาจจะกำหนดให้น้อยกว่านี้ได้ ในหลักการก็คือแบ่ง 100% เป็นช่วง ๆ เท่า ๆ กันและกำหนดข้อความหรือคำไว้หัวท้าย

แบบประมาณค่าด้วยคำตอบจำกัดนี้ ปัญหาสำคัญคือการหาคำบรรยายให้ได้ตรงตามลักษณะที่ต้องการและต้องมีความเปรียบเทียบกันเรียงตามลำดับมากน้อยที่มีช่วงห่างเท่า ๆ กัน

2. แบบมีเกณฑ์เปรียบเทียบ (Comparative Rating Scales) แบบประมาณค่าประเภทนี้ จะกำหนดเกณฑ์ไว้ให้เปรียบเทียบ ผู้ตอบทุกคนต้องใช้เกณฑ์เปรียบเทียบเดียวกันเกณฑ์ที่กำหนดให้นั้นอาจจะเป็นมาตรฐานหรือไม่เป็นมาตรฐานก็ได้ ประเภทนี้มีหลายชนิด ที่พบเห็นกัน ได้แก่

2.1 แบบประมาณค่าด้วยเส้นกราฟ และคำตอบจำกัดในลักษณะเปรียบเทียบ (Graphic and Itemized Comparative Rating Scales) ลักษณะเหมือนทุกประการ เพียงแต่เพิ่มเกณฑ์ที่ใช้เปรียบเทียบมาให้ด้วยเท่านั้น ตัวอย่าง

ท่านชอบรายการช่อง 9 มากเพียงใด เมื่อเทียบกับช่อง 3

ชอบมากกว่ามาก ๆ ชอบมากกว่า ชอบพอ ๆ กัน ชอบน้อยกว่า ชอบน้อยกว่ามาก ๆ

.....

2.2 แบบประมาณค่าด้วยการเปรียบเทียบรายคู่ (Paired Comparisons) ชนิดนี้ จะกำหนดข้อความมาให้ 2 ข้อความแล้วให้เปรียบเทียบกันว่า ผู้ตอบจะชอบหรือเห็นด้วยกับ ข้อความใดมากกว่ากัน ชนิดนี้บางครั้งเรียกว่า Forced Choice Scales เพราะว่าผู้ตอบถูก บังคับให้เลือกตอบที่ชอบหรือเห็นด้วยมากกว่า ทั้งที่ความเป็นจริง ผู้ตอบอาจจะเห็นว่าข้อความ ทั้งสองนั้นเขาชอบหรือเห็นด้วยมากเท่ากันก็ได้ ตัวอย่าง

จากข้อความ ก กับ ข ต่อไปนี้ท่านเห็นด้วยกับข้อความใดมากกว่า

1. ก. คนทุกคนที่เกิดมาต้องมีความดีอยู่บ้าง
- ข. ความดีต้องมีอยู่ในทุกคน

2.3 แบบประมาณค่ารูปแบบสองขั้ว (Bipolar Scale Formats) แบบนี้คล้ายกับ แบบการเปรียบเทียบรายคู่คือ กำหนดข้อความให้ 2 ข้อความเหมือนกันแต่กำหนดให้ตอบ 5 คำตอบ คือ

ตอบ A ถ้าเห็นด้วยหรือชอบข้อความ ก มากกว่าข้อความ ข มาก ๆ

ตอบ a ถ้าเห็นด้วยหรือชอบข้อความ ก มากกว่าข้อความ ข

ตอบ ? ถ้าไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าเห็นด้วยหรือชอบข้อความ ก หรือ ข

ตอบ b ถ้าเห็นด้วยหรือชอบข้อความ ข มากกว่าข้อความ ก

ตอบ B ถ้าเห็นด้วยหรือชอบข้อความ ข มากกว่าข้อความ ก มาก ๆ

ในการวิเคราะห์ก็จะให้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 สำหรับคำตอบ A a ? b และ B ตามลำดับ

2.4 แบบประมาณค่าด้วยการจัดอันดับ (Rank Order Rating Scales) แบบนี้คล้ายกับแบบการเปรียบเทียบรายคู่ เพียงแต่ให้เปรียบเทียบพร้อมกันทั้งหมด เช่น ในการซื้อรถยนต์ท่านจะคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง เรียงตามลำดับความสำคัญด้วยการให้หมายเลข 1-5

ก. ราคา

ข. ความประหยัด

ค. ความปลอดภัย

ง. ความสบาย

จ. รูปแบบ (Style)

แบบประมาณค่าลักษณะนี้ นิยมใช้กันมากในการวัดค่านิยมหรือความนิยมชมชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพราะสร้างได้ง่ายตอบได้สะดวก และมีอำนาจจำแนกสูง แต่การวัดเป็นเพียงระดับอันดับ การวิเคราะห์ทางสถิติไม่สามารถหาค่าเฉลี่ย (Mean) ได้จะต้องหาค่ามัธยฐาน (Median) แทน

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า

แบบมาตราส่วนประมาณค่าและมาตราวัดเจตคติโดยทั่วไปมีขั้นตอนการสร้างคล้ายคลึงกันซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างของประเด็นที่ต้องการวัด คำว่าโครงสร้าง (Construct) มีความหมายเชิงนามธรรมใช้อธิบายตัวแปรที่ศึกษาและเขียนขึ้นในรูปข้อสันนิษฐานหรือสมมติฐานที่สามารถอธิบายและค้นหาข้อเท็จจริงมาสนับสนุนได้

การกำหนดโครงสร้างนี้ควรทำให้มีรายละเอียดมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และจะต้องชัดเจน เมื่อกำหนดแล้วควรนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา นั้น ตรวจสอบก่อนว่าครอบคลุมถูกต้องและตรงตามทฤษฎี แนวความคิดที่ต้องการให้วัดหรือไม่ เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่จะสร้าง

2. เลือกประเภทแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบมาตราส่วนประมาณค่ามีหลายประเภท แต่ละประเภทยังข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกัน การจะเลือกใช้ประเภทใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความจำกัดของการวิจัยเรื่องนั้น ๆ

3. กำหนดสิ่งเร้า (Stimuli) สิ่งเร้าเป็นข้อความหรือคำที่เป็นมโนทัศน์ (Concept) ซึ่งใช้เป็นตัวแทนของโครงสร้างที่ต้องการวัด การกำหนดข้อความหรือคำที่ใช้เป็นสิ่งเร้าที่จะคัดเลือกจากเอกสารและงานวิจัย

4. ตรวจสอบปรับปรุงและแก้ไข เมื่อสร้างข้อความและกำหนดคำตอบตามแต่ละประเภทของแบบประเมินที่เลือกใช้แล้ว ควรมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขเสียก่อนการตรวจสอบในตอนนั้นควรทำเป็น 2 ขั้นตอน คือ

4.1 ตรวจสอบเอง เป็นการตรวจสอบเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยในด้านภาษาที่ใช้ว่า อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจนหรือไม่ ข้อความใดกำกวม เข้าใจยาก หรือมีหลายนัยก็ตัดออกไป หรือปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น นอกจากนั้นยังควรตรวจสอบเรียบร้อยในการพิมพ์ ตัวสะกดการันต์ และการเว้นวรรคจะต้องทำให้ถูกต้องด้วย การตรวจสอบเองนั้น ควรทำหลังจากสร้างเสร็จ 1 สัปดาห์

4.2 ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เมื่อผู้วิจัยตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ก็นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ควรใช้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน ประเด็นนั้น ๆ ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้จะตรวจสอบเพียงตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของประเด็นที่ต้องการให้วัดรวมทั้งตรวจสอบความเป็นปรนัยในด้านความถูกต้องตามหลักวิชาและในด้านภาษาที่ใช้ด้วย

5. ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เป็นการนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาคุณภาพเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์คุณภาพทั้งชุดจะเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

6. บรรณาธิการ การทำบรรณาธิการเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างแบบประเมินและหลังจากสร้าง ตรวจสอบ ทดลองใช้ วิเคราะห์หาคุณภาพแล้วจะต้องจัดทำรูปเล่ม จัดทำหนังสือแนำคำชี้แจงการตอบ ตัวอย่างการตอบและการส่งแบบวัดคืนหลังจากตอบเสร็จแล้ว

ความคลาดเคลื่อนในการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ความคลาดเคลื่อนในการใช้มาตราส่วนประมาณค่า นั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ อาทิเช่น ความกำกวมในการใช้ภาษา หมายถึงการใช้คำพูดที่แทนความหมายของลักษณะ (traits) ที่จะวัด บางครั้งผู้วัดไม่มีความแน่ใจว่าตนเองกำลังจะวัดสิ่งอะไรกันแน่ ความกำกวมเกี่ยวกับคำที่เขียนกำกับตามช่องสเกลต่าง ๆ มักจะทำให้ผู้ประเมินตีความหมายแตกต่างกัน อาทิเช่น ดี ดีมาก เลว เลวมาก เป็นต้น "ดี" หมายความว่าอย่างไรผู้ตอบแต่ละคนอาจให้ความหมายของคำว่า "ดี" แตกต่างกัน

นอกจากนี้ความคลาดเคลื่อนที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากตัวประเมินเอง ซึ่งได้แก่ halo effect, generosity error, severity error, central tendency error และ logical error ฯลฯ

Halo effect เป็นความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้ประเมินมีความนิยมหรือชอบผู้ได้รับการประเมินคนใดคนหนึ่งเป็นการส่วนตัวอย่างมาก ก็อาจจะลำเอียงให้คะแนนแก่ผู้ผู้นั้นมาก

Generosity error เป็นความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากผู้ประเมินมักจะชอบกาเครื่องหมายที่ปลายสุดข้างมากหรือข้างสูงเสมอ

Severity error เป็นความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากผู้ประเมินชอบกาเครื่องหมายที่ปลายสุดข้างน้อยหรือข้างต่ำเสมอ

Central Tendency error เป็นความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากผู้ประเมินชอบกาเครื่องหมายในตำแหน่งกลาง ๆ เสมอ

Logical error เป็นความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินลักษณะนิสัยสองอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น เชาว์ปัญญา และสภาพทางสังคมหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความถนัด เป็นต้น ขณะที่เรากำลังคิดจะประเมินลักษณะนิสัยหนึ่งก็มักจะมียุทธวิธีของอีกลักษณะนิสัยเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ (Gronlund. 1971 : 426)

วิธีการที่จะปรับปรุงให้ได้ข้อมูลจากมาตราส่วนประมาณค่าให้มีความเชื่อมั่นและมีความเที่ยงตรง จำเป็นจะต้องปรับปรุงทั้งการกำหนดมาตราส่วนต่าง ๆ ในการประเมินให้มีความชัดเจน ปรับปรุงผู้ประเมินหรือผู้ที่ทำการสังเกตโดยการลงมือฝึกภาคปฏิบัติหรือทำการสาธิตวิธีการสังเกต วิธีการบันทึกให้เป็นที่น่าเชื่อถืออย่างแจ่มแจ้งทุกคนก่อนที่จะออกไปเก็บข้อมูลจริง ๆ ซึ่งจะช่วยลดความคลาดเคลื่อนชนิดต่าง ๆ ลงได้บ้าง

การพิจารณาคุณภาพของแบบมาตราส่วนประมาณค่า

การพิจารณาคุณภาพของแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าประกอบด้วย (อนันต์ ศรีโสภณ. 2534 : 100 - 107)

1. การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis)
2. ความเที่ยงตรง (Validity)
3. ความเชื่อมั่น (Reliability)
4. ความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (Raters) ในกรณีที่มีผู้ประเมินหลายคน

1. การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความกำกวมของภาษาที่ใช้เขียน โดยการตรวจสอบเองเบื้องต้น และโดยผู้เชี่ยวชาญ

2. ความเที่ยงตรง (Validity) แบบมาตราส่วนประมาณค่า เราใช้ทำการประเมินความประพัตและการกระทำต่าง ๆ นี้ สามารถวัดพฤติกรรมเนื้อหาที่ต้องการได้มากน้อยเพียงใดนั้น อาจจะต้องพิจารณาเป็นรายข้อ และรวมทุกข้อทั้งหมดว่าวัดตามเนื้อหานั้นจริงหรือไม่ บางครั้งอาจให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยพิจารณาไปด้วย

นอกจากจะพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแล้ว บางทีอาจจะต้องพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ที่จะวัดอีกด้วย

3. ความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบมาตราส่วนประมาณค่านี้ทำได้โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ ฮอยท์ (Hoyt's ANOVA)

4. ความเชื่อมั่นผู้ประเมิน (Raters) ในกรณีที่มีหลายคน

ในกรณีที่ผู้ให้คะแนนเกินกว่าสองคนอาจใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน หรือใช้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแคนเดิล (Kendall Coefficient of Concordance : W)

การสร้างแบบประเมินโดยกำหนดระดับคะแนนแบบ Rubric

ส. วาสนา ประवालพฤษย์ (2539 : 6-8) กล่าวว่า Rubric score มี 2 ลักษณะ คือ

1. Holistic score คือ การมีคะแนนเดียวสำหรับงานหรือข้อสอบข้อนั้น
2. Analytic score คือ การมีคะแนนหลายคะแนนในงานหรือข้อสอบนั้น ๆ ซึ่งเสนอ

วิธีกำหนดเกณฑ์ไว้ 5 วิธี คือ

วิธีที่ 1 แยกประเด็นพิจารณาออกเป็นประเด็นย่อยแล้วทำเป็นตารางพิจารณาความถูกต้องในแต่ละประเด็น กำหนดระดับของคะแนนตามจำนวนที่ปฏิบัติถูกต้องในประเด็นเหล่านั้น

ตัวอย่าง กำหนดให้นักเรียนศึกษาว่ากระดาดพิษชู 3 ยี่ห้อ ยี่ห้อไหนจะขับน้ำได้ดีที่สุด โดยให้อุปกรณ์การทดลองประกอบด้วยหลอดแก้ว ถาด หลอดหยด และตาชั่ง

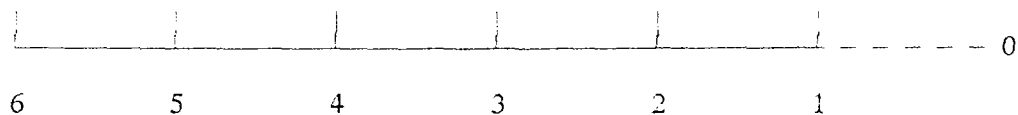
เกณฑ์การให้คะแนนจะพิจารณาวิธีการ การทำให้ร้อนตัว การพิจารณาผล การชั่งน้ำหนัก และการลงสรุป (ผล)

คะแนน	วิธีการ	การทำให้ร้อนตัว	การพิจารณาผล	การชั่ง	ผล
4	ถูก	ถูก	ถูก	ถูก	ถูก
3	ถูก	ถูก	ถูก	ผิด	ถูก/ผิด
2	ถูก	ถูก	คลาดเคลื่อน	ผิด	ถูก/ผิด
1	ถูก	ผิด	คลาดเคลื่อน	ผิด	ถูก/ผิด
0	ไม่ได้ปฏิบัติเลย/ปฏิบัติผิดหมด				

วิธีที่ 2 กำหนดระดับคะแนนความสมบูรณ์ตามเส้นแสดงความต่อเนื่องของความสามารถ (Continuous ability)

ตัวอย่าง แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา

- ผลงานถูกต้อง
- แสดงวิธีคิดมากกว่าวิธีการหาคำตอบ
- บอกได้ว่าทำไมคำตอบจึงถูก
- บอกแนวทางการแก้ปัญหาแนวทางอื่น ๆ ได้

- บางตอนหรือบางส่วนของคำตอบไม่ถูกต้อง
- ก่อนข้างจะบอกได้ว่าคำตอบนั้นถูกต้อง
- ทราบวิธีการแต่แก้ปัญหาไม่สำเร็จ
- งานไม่สำเร็จ
- แสดงความพยายามแก้ปัญหา
- ไม่สามารถจะบอกได้ว่าทำไมจึงแก้ปัญหาในแนวทางนี้

วิธีที่ 3 กำหนดตามระดับความผิดพลาด

พิจารณาความบกพร่องจากคำตอบว่ามีอย่างน้อยเพียงใด โดยจะหักจากระดับคะแนนสูงสุดลงมาทีละระดับ

ตัวอย่าง กระดาษขนาด 8 x 12 นิ้ว ต้องการทำเป็นกล่องสี่เหลี่ยมไม่มีฝา โดยตัดมุมทั้ง 4 ออก ให้เป็นสี่เหลี่ยมจตุรัส ที่มีด้านเป็นจำนวนเต็มของนิ้ว ควรจะตัดออกด้านละกี่นิ้ว โดยให้กล่องมีปริมาตรมากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

- 0 - ไม่ตอบหรือตอบไม่ถูกเลย
- 1 - แสดงวิธีคิดเล็กน้อยแต่ยังไม่ได้คำตอบ
- 2 - เหตุผลหรือการคำนวณผิดพลาด แต่มีแนวทางที่จะนำไปสู่คำตอบ
- 3 - คำตอบถูก เหตุผลถูกต้อง อาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย
- 4 - คำตอบถูก แสดงเหตุผลถูกต้อง แนวคิดชัดเจน

วิธีที่ 4 กำหนดระดับการยอมรับและคำอธิบาย

ตัวอย่าง การเสนอโครงการการศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของคนจีนในเมืองไทย เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 - ดีมาก แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในสภาพความเป็นอยู่อย่างชัดเจน มีข้อมูลที่สมบูรณ์และแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบและมีความเป็นไปได้
- 3 - ดี แสดงความเข้าใจในสภาพความเป็นอยู่อย่างชัดเจน
- 2 - ใช้ได้ แสดงความเข้าใจในสภาพความเป็นอยู่ไม่สมบูรณ์ ข้อมูลบกพร่อง
- 1 - ใช้ไม่ได้ ข้อมูลไม่ครบถ้วน ขาดประเด็นที่สำคัญ
- 0 - ไม่มีแนวคิดที่ชัดเจน

วิธีที่ 5 ใช้หลักการจัดกลุ่มแบบอิงกลุ่ม

ขั้นที่ 1 แบ่งตามระดับการยอมรับเป็น 3 ระดับ

ขั้นที่ 2 ภายในแต่ละระดับแบ่งเป็น 2 ช่อง จะได้รับคะแนนเป็น

5, 4, 3, 2, 1, 0

ส. วาสนา ประมวลพฤษ (2539 : 3) กล่าวว่า การให้คะแนนแบบ Rubric นั้น จะต้องสร้างเกณฑ์และฝึกผู้ให้คะแนนให้เข้าใจในเกณฑ์ต่าง ๆ ให้ตรงกัน และเกณฑ์การให้คะแนนจะกำหนดเป็นหลัก (Rubric) ที่มีระดับของความถูกต้องในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ประมาณ 4-6 ระดับ ซึ่งจะต้องมีคำอธิบายประกอบกับตัวอย่างของผลงานหรือคำตอบ

เวนด์ เอ็ม เย็น ซิทีบี เม็ก กรอ ฮิล และ สตีเวน เฟอรรารา (Wendy M Yen. CTB/Mc Graw - Hill and Steven Ferrara) (1997 : 65) กล่าวว่า การให้คะแนนในการตรวจสอบของผู้เข้าสอบนั้น จะต้องถูกให้คะแนนโดยครูซึ่งถูกฝึกมาอย่างดีแล้วในการให้คะแนนแบบ Rubric ดังตัวอย่างการให้คะแนนแบบ Rubric เพื่อวัดความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาคณิตศาสตร์ของการประเมินแฟ้มสะสมงาน เป็นดังนี้

ระดับ 4

แฟ้มสะสมงานบรรจุด้วยหลักฐานที่แสดง

- * ความแม่นยำในการแปลความสถานการณ์ของปัญหา
- * ความเหมาะสมในการให้สารสนเทศ
- * ใช้ยุทธวิธีที่เหมาะสมหรือวิธีการในการแก้ปัญหาที่สมเหตุสมผล
- * มีความคลาดเคลื่อนน้อยมากในกระบวนการทางคณิตศาสตร์ หรือแทบจะไม่มี ความคลาดเคลื่อนเลย
- * เป็นหลักฐานซึ่งคำตอบได้รับการทบทวนและประเมินในบริบทของสถานการณ์ของปัญหาที่กำหนดให้

หากมีหนึ่งในประเด็นต่อไปนี้ก็ให้ถือว่าเป็นแฟ้มผลงานระดับ 4

- 1) ผลงานที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา
- 2) ใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอหรือในการหาคำตอบของปัญหา
- 3) แสดงถึงความพากเพียรและเอาจริงเอายั้งในการพจญกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนและคลุมเครือ

ระดับ 3

แฟ้มสะสมงานบรรจุด้วยหลักฐานที่แสดง

- * ความแม่นยำในการแปลความสถานการณ์
- * ความเหมาะสมในการให้สารสนเทศ
- * ใช้ยุทธวิธีที่เหมาะสมหรือวิธีการในการแก้ปัญหาที่สมเหตุสมผล
- * มีความคลาดเคลื่อนน้อยในกระบวนการทางคณิตศาสตร์
- * เป็นหลักฐานซึ่งคำตอบได้รับการประเมินในบริบทของปัญหาที่กำหนดให้

ระดับ 2

แฟ้มสะสมงานบรรจุด้วยหลักฐานที่แสดง

- * ความแม่นยำในการแปลความสถานการณ์
- * ความเหมาะสมในการให้สารสนเทศ
- * ไม่มีความคล่องแคล่วในการใช้ยุทธวิธีที่เหมาะสมหรือวิธีการที่สมเหตุสมผล
- * มักจะเกิดความผิดพลาดประจำในการคำนวณหรือการใช้กระบวนการเบื้องต้นต่าง ๆ
- * คำตอบดูเหมือนว่าจะมิได้ประเมินในบริบทของปัญหาที่กำหนดให้

ระดับ 1

แฟ้มสะสมงานบรรจุด้วยหลักฐานที่แสดง

- * ไม่มีความแม่นยำในการแปลความสถานการณ์
- * ให้ข้อสารสนเทศไม่ถูกต้อง
- * ไม่มียุทธวิธีหรือวิธีการแก้ปัญหาที่สมเหตุสมผล
- * มักจะเกิดความผิดพลาดประจำในการคำนวณหรือการใช้กระบวนการเบื้องต้นต่าง ๆ
- * คำตอบดูเหมือนว่าจะมิได้ประเมินในบริบทของปัญหาที่กำหนดให้

ระดับ 0

แฟ้มสะสมงานไม่สมบูรณ์หรือไม่มีชิ้นงานใดที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

จะเห็นว่า ทั้ง 5 วิธีของ Rubric Scoring นั้นมีความแตกต่างกันออกไปสำหรับการพิจารณาให้คะแนนซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าสำหรับแบบการประเมินครั้งนี้ วิธีที่เหมาะสมคือ วิธีที่ 4 กำหนดระดับการยอมรับและคำอธิบาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกเอาวิธีนี้มาเป็นวิธีการในการกำหนดระดับคะแนนของแบบประเมิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยในประเทศ

ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา (2533 : 109-113) ได้ใช้รูปแบบขีปประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ ช่างอุตสาหกรรมศึกษา เฉพาะวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท พบว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนดี โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับจุดประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตรดี แต่ควรเพิ่มเวลาในการเรียนแต่ละรายวิชา

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยมีวุฒิทางการศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่า 3 ปี

3. ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และเข้าใจดีพอสมควร แต่การสอนส่วนใหญ่ยังใช้การบรรยายไม่ค่อยมีการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ และไม่ค่อยมีกิจกรรมเสริมเท่าที่ควร

4. ด้านผลผลิต พบว่า ผลที่ได้จากการเรียนการสอน ไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรเท่าที่ควร

สุรชาติพย์ ชลประทีน (2536 : 116 - 120) ได้ใช้รูปแบบขีปประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทเกษตรกรรม ศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาลัยเกษตรกรรม กลุ่มภาคเหนือ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท พบว่า จุดหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนดี โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม เนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชามีความซ้ำซ้อนกัน เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาและวิชาเลือกเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า จำนวนอาจารย์กับรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรมีความเหมาะสม และมีความเอาใจใส่กับรายวิชาที่สอน ความพร้อมของเอกสารตำรา และวารสารเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอ

3. ด้านกระบวนการ พบว่า วิทยาลัยจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความมั่นใจผลการเรียน และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยเปิดสอนกลุ่มวิชาตามหลักสูตรเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการของตลาดแรงงาน ได้ดีพอสมควร

4. ด้านผลผลิต พบว่า ผลการเรียนของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี

ธารี วารีสังต์ (2537 : 100-102) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม พ.ศ. 2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปโมเดล สรุปได้ดังนี้

ประเมินบริบท

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า มีการสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงได้และมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมากควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพเกษตร

2. โครงสร้างของหลักสูตร พบว่า จำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชาและหมวดวิชาของหลักสูตร รายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาของหลักสูตร สัดส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของรายวิชาและของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชาของหลักสูตร และความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมากและควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตภาคปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น

3. เนื้อหาวิชา พบว่า มีความถูกต้องทันสมัย มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพ มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาของหลักสูตร บวส. เกษตรกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมาก มีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่เรียน อยู่ในระดับปานกลาง และเนื้อหาวิชาควรปรับปรุงมุ่งเน้นภาคปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้นโดยเฉพาะวิชาปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น โดยเฉพาะวิชาปฏิบัติงานเกษตร ควรกำหนดขอบเขตและเนื้อหาวิชาให้มีความชัดเจน

ประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร พบว่า สื่อและวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากรและงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ควรปรับปรุงอุปกรณ์งานฟาร์ม หนังสือ เอกสาร ตำราค้นคว้าในห้องสมุด ห้องส้วม ห้องน้ำ โรงอาหาร สนามกีฬา

สภาพห้องเรียนอาคารสามัญสัมพันธ์และสัดส่วนพื้นที่ปฏิบัติงานพาร์มีให้เพียงพอและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้นรวมถึงควรปรับปรุงการบริการของบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านบริการประเมินกระบวนการ

1. กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครู-อาจารย์มีความเหมาะสมในด้านคุณลักษณะส่วนตัว การจัดเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ภาษาและเสียง การจูงใจและเสริมแรงต่อผู้เรียน การควบคุมวินัยและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน การมอบหมายงานให้กับผู้เรียนและการติดตามผลงาน และการสร้างประสบการณ์และการทักษะวิชาชีพมีความเหมาะสม มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และควรปรับปรุงการสอนวิชาการปฏิบัติเกษตรโดยเน้นการฝึกทักษะการปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น

2. การบริหารหลักสูตร พบว่า การส่งเสริมความรู้ในเรื่องของหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน และการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนของผู้บริหาร มีความเหมาะสม มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง และควรจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมดูแลการบริหารหลักสูตร

3. การวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาวิชา มีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้สอนมีความรู้ในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมาก และมีความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการวัดและการประเมินผลการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และควรปรับปรุงการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาปฏิบัติงานพาร์มีให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ประเมินผลผลิต

การประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติต่อการเกษตรอยู่ในระดับมาก มีความอดทนขยันหมั่นเพียร มีวินัยและเคารพกฎหมาย มีความเป็นพลเมืองดีขยันในศาสนาและหลักธรรม มีลักษณะเป็นผู้นำ มีความศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์และแข็งแรง มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก และผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับค่อนข้างดี

พริยา เลานไพศาล (2532 : ง - จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7-8 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์และครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการประเมินผลการเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นตรงกันอยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านการใช้หลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ มีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูผู้สอนมีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

2. ปัญหาการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นตรงกันอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้านยกเว้นด้านบุคลากร มีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยผู้บริหารมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูผู้สอนมีความเห็นอยู่ในระดับมาก

3. วิเคราะห์สภาพการบริหารหลักสูตร ตามสถานภาพทางตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นตรงกันในการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการใช้หลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์และครุภัณฑ์ ด้านงบประมาณ มีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยผู้บริหารมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูผู้สอนมีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

4. วิเคราะห์ปัญหาการบริหารหลักสูตร ตามสถานภาพทางตำแหน่ง วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นตรงกันทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านบุคลากร มีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยผู้บริหารมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาตามประสบการณ์ในตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความเห็นตรงกันในการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์และครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการประเมินผลการเรียน มีความเห็นแตกต่างกัน

ประมวล รัตนมณี (2535 : 126 - 127) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาประมง วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาประมง วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้ ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัยและอาจารย์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การนิเทศและการติดตามผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

2. ผู้บริหารวิทยาลัยและอาจารย์ผู้สอน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาประมง โดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผู้บริหารวิทยาลัยที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาประมง ไม่แตกต่างกัน

4. อาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาประมง ไม่แตกต่างกัน

5. อาจารย์ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาที่ต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาประมง โดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การจัดวัสดุอุปกรณ์การศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารวิทยาลัยและอาจารย์ ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 คือ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการปฏิบัติงานการบริหารงานหลักสูตรแก่ผู้บริหารวิทยาลัยและอาจารย์ผู้สอน ควรให้อาจารย์ผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการบริหารหลักสูตร การพัฒนาการบริหารหลักสูตร การปรับปรุงการบริหารหลักสูตร และควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยในการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุภางค์ ศรีอินทร์ (2538 : ง - จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ประเภทวิชา พาณิชยกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การจัดตารางสอน แผนการเรียนและการฝึกงาน

2. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดตารางสอน แผนการเรียน และการฝึกงาน โดยผู้อำนวยการเห็นว่ามียุทธศาสตร์ระดับน้อย ผู้ช่วยผู้อำนวยการเห็นว่ามียุทธศาสตร์ระดับกลาง และด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ซึ่งผู้อำนวยการเห็นว่ามียุทธศาสตร์ระดับปานกลาง แต่ผู้ช่วยผู้อำนวยการเห็นว่ามียุทธศาสตร์ระดับมาก

4. อาจารย์ผู้สอนที่สอนสาขาวิชาต่างกัน ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และจบการศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันว่าทั้ง 7 ด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. การวางแผนการใช้หลักสูตรและประชาสัมพันธ์ ผู้บริหาร และอาจารย์ เห็นว่ามียุทธศาสตร์ระดับปานกลาง

2. งบประมาณและการเตรียมอาจารย์เพื่อทำการสอน ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่าด้านนี้มีปัญหาระดับปานกลาง

3. การจัดตารางสอน แผนการเรียน และการฝึกงาน ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่าด้านนี้มีปัญหาน้อยที่สุด

4. การบริการสื่อการเรียนการสอนและอาคารสถานที่ ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่าด้านนี้มีปัญหาระดับปานกลาง

5. การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่าด้านนี้มีปัญหามากที่สุด

6. การประเมินผลการเรียน ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่าด้านนี้มีปัญหาระดับปานกลาง

7. ปัญหาการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษากับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าด้านนี้มีปัญหาระดับปานกลาง

ณัฐสิทธิ์ พันธุสาร (2536 : ง - จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพหุศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) สาขาวิชาช่างยนต์ ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 7

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านบริบท

1.1 ด้านจุดหมายของหลักสูตร ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่าจุดหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นโครงสร้างอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น

2.1 ด้านความพร้อมของอาจารย์ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าความพร้อมของอาจารย์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านความพร้อมของนักเรียน ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่าความพร้อมของนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นความพร้อมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านความพร้อมของสถานที่เรียนและเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าความพร้อมของสถานที่เรียนและเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านความพร้อมของงบประมาณ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่าความพร้อมของงบประมาณมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ

3.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า กระบวนการเรียนการสอนมีการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ด้านการวัดผลและการประเมินผล อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า การวัดผลและการประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 ด้านการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต

4.1 ด้านคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร อาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 รวม 4 ภาคเรียน ส่วนใหญ่ผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ชะบิตะ เบ็ญหมัด (2531 : 93 - 94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้สรุปผลเกี่ยวกับปัญหาของครูในการปฏิบัติตามระเบียบการของครูในการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2530 ดังนี้ โดยส่วนรวมครูสอนวิชาชีพ และครูสอนวิชาสามัญส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีเหมือนกันได้แก่ การประเมินผลก่อนสอนเพื่อดูพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน วิธีการประเมินผลด้านทฤษฎี การประเมินผลด้านเจตคติ จริยธรรม การวัดและการประเมินผล การเรียนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเลือกวิธีที่เหมาะสมกับเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด การสร้างข้อสอบให้มีคุณภาพดีสามารถวัดได้ตรงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด การซ่อมเสริมภายหลังการประเมินผลระหว่างภาค และการวิเคราะห์ข้อสอบ นอกจากนี้ครูสอนวิชาชีพยังมีปัญหาระดับปานกลางในเรื่องขาดความรู้เรื่องระเบียบการประเมินผลการเรียนตามที่กระทรวงกำหนดการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการประเมินผลด้านการปฏิบัติ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2531 : 148 และ 152 - 153) ได้จัดทำ รายงานการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชา เกษตรกรรม ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารจำนวน 449 คน ครู-อาจารย์จำนวน 485 คน นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 794 คน ผลการวิจัยสรุปว่า

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหการเรียนรู้การสอนในระดับน้อยหรือไม่มีเลย ที่มีบ้างคือปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียนแต่ละภาคเรียนสั้นเกินไป

2. ผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรกรรม และครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าต้องปรับปรุง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2530 โดยเฉพาะในเรื่องกำหนดการเปิด-ปิดภาคเรียน กำหนด คาบ เวลาสอนบางรายวิชา การจัดแผนการเรียนการสอน เอกสารตำรา คู่มือการเรียนการสอน การฝึกงานของนักศึกษา หมวดวิชาและรายวิชา โดยมีวิธีการปรับปรุงดังนี้

2.1 ขยายเวลาแต่ละภาคเรียน โดยจัดเป็นปีละ 2 ภาคเรียนปกติและ 1 ภาคเรียนฤดูร้อน รวมทั้งควรปรับปรุงเนื้อหาแต่ละรายวิชา ตลอดจนปรับปรุงเนื้อหาบางรายวิชา ใหม่

2.2 ในการจัดแผนการเรียนการสอนนั้น ควรกระจายวิชาสามัญไปเรียนในชั้นอื่นที่สูงขึ้นไปบ้าง จะได้แทรกวิชาปฏิบัติเข้าไปในภาคเรียนแรก ๆ ได้ เพื่อให้บรรยากาศการเรียน การสอนไม่เครียด

2.3 ควรมีการปรับปรุงเอกสาร ตำรา และคู่มือการเรียนการสอนรวมทั้งจัดทำ สำหรับรายวิชาที่ยังไม่มี

2.4 ควรเพิ่มเวลาฝึกงานและนับเวลาการให้คำแนะนำ หรือนิเทศการออกฝึกงาน แก่นักศึกษาให้เป็นชั่วโมงสอนของครูด้วย

2.5 ควรลดรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานแต่เพิ่มรายวิชาหรือเนื้อหาในหมวดวิชาชีพ สุรางค์รัตน์ กัญมาศ (2532 : 182 - 192) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษาได้สรุปผลเกี่ยวกับ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหาร จำนวน 326 คน ครู-อาจารย์ จำนวน 643 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 1,032 คน ผลการวิจัยสรุปว่า

1. ด้านจุดหมายของหลักสูตร พบว่า จุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้เลืกละเกินไป ขาดการปฏิบัติให้บรรลุจุดหมายได้และไม่สอดคล้องกับความสนใจตามวัยของผู้เรียน ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคือ ควรกำหนดจุดหมายให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงรวมทั้งควรสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการ ความสนใจ วุฒิภาวะ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนโดยกำหนดจุดหมายให้สอดคล้องกัน

2. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า การกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาชีพเกษตร (ไม่รวมฝึกงาน 400 คาบ) ในกลุ่มวิชาเลือกเป็น 1,140 คาบ : 3,040 คาบ หรือประมาณ 1 : 2.7 ซึ่งเห็นว่าสัดส่วนที่กำหนดยังน้อยไปสำหรับหมวดวิชาชีพเกษตรควรปรับอัตราส่วนเป็น 1 : 3 โดยลดจำนวนรายวิชาของบางกลุ่มวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานให้น้อยลง

3. ด้านเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร พบว่า ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชามากแต่ระยะเวลาเรียนแต่ละภาคสั้น ทำให้สอนไม่ครบตามหลักสูตรโดยเฉพาะวิชาเกษตรที่มีภาคปฏิบัติควรปรับภาคเรียนให้เป็น 2 ภาคเรียนปกติและ 1 ภาคฤดูร้อนต่อปี พร้อมทั้งปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนคาบเรียนต่อสัปดาห์ให้สัมพันธ์กัน

4. ด้านการเปิดกลุ่มวิชาชีพเลือกและการจัดการเวลาเรียนตามหลักสูตรพบว่าระยะเวลาเรียนแต่ละภาคเรียนสั้นมาก นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้การปฏิบัติได้ครบวงจรในวิชาเกษตรจึงทำให้ไม่เกิดทักษะในอาชีพตามจุดหมายของหลักสูตรได้

5. ด้านการสอนและครู-อาจารย์ผู้สอน พบว่า การเรียนการสอนในชั้นเรียนส่วนมาก นักศึกษาจะได้เรียนแต่ภาคปฏิบัติ ซึ่งการสอนวิชาเกษตรกรรมนั้นโดยการปฏิบัติจริงเป็นหัวใจสำคัญในการสอน แต่พบว่า กิจกรรมฟาร์มยังไม่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานจนสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาควรปรับปรุงงานฟาร์มให้มีประสิทธิภาพสามารถ เป็นแหล่งความรู้และประสบการณ์ที่ดีให้กับนักศึกษา

ครู-อาจารย์ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรให้แก่ผู้สอนได้มีความเข้าใจ เพื่อสามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับวิธีการสอนที่ครู-อาจารย์ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ยังไม่เหมาะสม มักใช้วิธีการสอนแบบบรรยายโดยไม่ใช้สื่อการสอน ผู้สอนควรปรับปรุงวิธีการสอนให้เหมาะสม

6. ด้านตัวนักศึกษา จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาขาดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 220 คาบ ควรจัดลักษณะของกิจกรรมที่เร้าใจให้นักศึกษาเกิดความสนใจ

ความแตกต่างระหว่างพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษา ทำให้เป็นปัญหาในการเรียนการสอน โดยเห็นว่านักศึกษามีความรู้พื้นฐานจากระดับมัธยมต่างกัน ควรจัดให้มีการสอนเสริมบางเรื่องของเนื้อหาวิชาที่นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ไม่พอ

เรื่องที่นักศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ความมั่นใจว่ามีความรู้ความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนไปปฏิบัติได้อย่างเป็นปกติ โดยเห็นว่าไม่มีความรู้ความสามารถพอควรเร่งรัดปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิม เน้นการสอนภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี

7. ด้านสถานที่เรียนและอุปกรณ์การสอน จากการวิจัยพบว่า ยังขาดแคลนคู่มือการสอนรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนไปแล้ว ควรเร่งจัดทำคู่มือการสอนในรายวิชาที่ยังไม่มี

ความทันสมัยของตำรา เอกสารที่มีอยู่ไม่ทันสมัย วิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสำหรับซื้อหรือผลิตตำรา เอกสารทางวิชาการและวารสารต่าง ๆ เพิ่มเติมความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน

เครื่องมือและอุปกรณ์บางอย่างไม่มี บางอย่างมีแต่ไม่พอหรือไม่เหมาะกับการใช้งาน วิทยาลัยควรจัดหารายได้อื่น นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับ เพื่อนำเงินมาซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน

8. ด้านการวัดผล ประเมินผล จากการวิจัยพบว่า ความเหมาะสมของแบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดผลการเรียน การสอนภาคทฤษฎียังไม่ค่อยได้มาตรฐาน วัดผลได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ควรจัดทำแบบทดสอบมาตรฐานรายวิชาต่าง ๆ ให้กับวิทยาลัยเกษตรได้ใช้ให้เป็นแนวทางเดียวกัน

9. ด้านการใช้หลักสูตร จากการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญได้แก่ การเปิดกลุ่มวิชาชีพเลือก และการจัดเวลาเรียนตามหลักสูตร เนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ครู-อาจารย์ นักศึกษาสถานที่เรียน และอุปกรณ์การสอน เป็นปัญหาที่สำคัญมาก ส่วนปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผล จุดหมายของหลักสูตร และโครงสร้างของหลักสูตรเป็นปัญหาน้อย ควรหาทางปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน

ธีรารัง หาพิพัฒน์ (2534) และ สันทิต พงศ์พัชรพันธุ์ (2533) กล่าวว่า วิทยาลัยเกษตรกรรม จะต้องจัดหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นเน้นคุณธรรม จริยธรรม อย่างจริงจัง จำแนกสถานศึกษาตามความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาให้เหมาะสมกับศักยภาพของท้องถิ่น จัดการศึกษาแก่

ผู้ด้อยโอกาส ในลักษณะฝึกอาชีพ ศึกษา ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เกษตร และเกษตรประยุกต์ การบริการทางวิชาการและบริการผู้สำเร็จการศึกษาให้ปฏิบัติงานทำตลอด จนให้มีการรวมกลุ่ม สถานศึกษาแต่ละภูมิภาคและให้กลุ่มสถานศึกษามีอิสระในการจัดการศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

เมอร์เรล (Merrell. 1991 : 412-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความ มุ่งหมายของการศึกษาเทคโนโลยีของโรงเรียนมัธยมปลายโดยคณะผู้จัดการอุตสาหกรรมยูทาห์โดย ต้องการประเมินความมุ่งหมายการขยายความรู้ทางด้านเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมในโรงเรียน มัธยมปลายยูทาห์ โดยเลือกหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมใน 3 สาขา คือ การบริการ การค้า และการผลิต

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่มี 6 สเกล โดยการตัดสินใจว่ามีความสำคัญมากที่สุดต่อ หลักสูตร แทนด้วย 1 ลดระดับไปเรื่อย ๆ จนถึงการตัดสินใจว่ามีความสำคัญน้อยที่สุดต่อหลักสูตร แทนด้วย 6

ผลการวิจัยโดยเรียงตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยี	2.452
2. การสื่อสารขั้นสูง	2.791
3. ระบบอัตโนมัติ	2.814
4. ปัญหาพิเศษรายบุคคล	2.842
5. หลักเทคโนโลยี 1	2.984
6. หลักเทคโนโลยี 2	3.208
7. วิทยาศาสตร์วัสดุ	3.240
8. การขนส่ง	3.346

ไดอานา จิน ฟิดอน (Diana Jean Fidone 1993 : 2038A-2039A) ได้ทำการ วิจัยเรื่องการประเมินโปรแกรมวิทยาศาสตร์ระดับมัธยม โดยใช้องค์ประกอบบริบทของโมเดลช่วย ในการตัดสินใจ หรือรูปแบบจำลองชิป (CIPP) เพื่อเตรียมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ เฉพาะทางในระดับสูง โดยรวบรวมจากครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยม เกรด 6-12 จำนวน 100 คน และนักเรียนสายวิทยาศาสตร์เกรด 10-12 จำนวน 618 คน โดยใช้คำถามเกี่ยวกับการ วิจัยจำนวน 6 ข้อ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน

(ANOVA) และการกระจายความถี่ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรความปรารถนาของหลักสูตร ผลของเพศ ระดับของเกรด การมอบหมายงาน และความชอบไม่ชอบของนักเรียน ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนต้องการประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์อย่างกว้างขวางรวมทั้งการเยี่ยมชมชุมชนทางวิทยาศาสตร์แห่งอื่นมากกว่าการทดลองในห้องปฏิบัติการและการศึกษาวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมในชั้นเรียน

2. ครูควรเน้นขอบข่ายของจุดประสงค์ในการศึกษาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนเพื่อการพัฒนาทักษะในห้องปฏิบัติการ และพัฒนาทักษะการทำงาน

3. ทั้งนักเรียนและครู ต้องการหลักสูตรระยะสั้น ๆ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาในสาขาอื่น ๆ โดยกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

4. ครูในโรงเรียนระดับกลาง ไม่ได้คิดว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิทยาศาสตร์มีหลายประการ นอกจากการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับนักเรียนเท่านั้น

เนเกล (Nagel, 1984 : 1140) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรบริหารการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอาครอน โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้แก่ดุษฎีบัณฑิตจำนวน 129 คน ผลการวิจัยสรุปว่า ดุษฎีบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตรและหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปทำงานแล้ว ผลปรากฏว่างานในหน้าที่มีความก้าวหน้าไปอย่างดี และควรมีการสร้างแผนงานในการทำงานติดต่อประสานกันระหว่างมหาวิทยาลัยและดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า หลักสูตรที่สร้างและนำมาใช้แล้ว มีความจำเป็นที่จะต้องประเมินหลักสูตรนั้น เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและส่วนใหญ่ในการประเมินหลักสูตรนั้นนิยมใช้รูปแบบจำลองชีพี้ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ โดยใช้รูปแบบจำลองชีพี้ในการประเมิน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินการใช้หลักสูตร ปวช. พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง ของกรมอาชีวศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) เพื่อประเมิน องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ซึ่งได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. วิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่มาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัด ภาคกลาง ของกรมอาชีวศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามหลักสูตร ปวช. 2538 ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างาน หลักสูตรและการสอน และหัวหน้าคณะวิชาต่าง ๆ จำนวน 36 คน
2. อาจารย์ ได้แก่ ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ปวช. 2538 ซึ่งได้เปิดสอน มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2538, 2539 และ 2540 จำนวน 105 คน
3. นักเรียน ได้แก่ นักเรียนระดับ ปวช. ซึ่งแยกตามกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน ชั้น ปวช. ปีที่ 2 และปีที่ 3 จำนวน 539 คน

4. ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน จากวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง จำนวน 24 คน
5. ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จากวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง
6. ชุมชน จากวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน และชุมชน ในพื้นที่ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ยกเว้นผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และชุมชน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวนอย่างละ 20 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดภาคกลาง ของ กรมอาชีวศึกษา

ที่	วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยี	วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยี			วิทยาลัยเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง		
		ผู้บริหาร	อาจารย์	นักเรียน ระดับ ปวช.	ผู้ประเมิน นักเรียน ฝึกงาน	ผู้เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร	ชุมชน
1	กาญจนบุรี	10	28	119	6	5	5
2	เพชรบุรี	10	29	121	6	5	5
3	ราชบุรี	9	24	197	6	5	5
4	สุพรรณบุรี	7	24	102	6	5	5
รวม		36	105	539	24	20	20

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ลักษณะ

1. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 6 ฉบับ

1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การใช้หลักสูตร ในด้านจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร

ความพร้อมของอาจารย์ นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ การบริหารหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดเกณฑ์โดยใช้ Rubric และแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

1.2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การใช้หลักสูตร ในด้านจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของ

หลักสูตร ความพร้อมของอาจารย์ นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดเกณฑ์โดยใช้ Rubric และแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

1.3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งแบ่งออกเป็น

2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การใช้หลักสูตร ในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ความพร้อมของอาจารย์

นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล ลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดเกณฑ์โดยใช้ Rubric และแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

1.4 แบบสอบถามสำหรับผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความรู้ความสามารถในการฝึกงาน, ลักษณะความเป็นผู้นำ การเคารพ

ตามกฎระเบียบ การมีสุขภาพดี กิจนิสัยการทำงาน เจตคติที่ดีต่อการฝึกงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดเกณฑ์โดยใช้ Rubric และแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

1.5 แบบสอบถามสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งแบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การใช้หลักสูตรในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การบริหารหลักสูตร ความต้องการของชุมชน มีลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดเกณฑ์โดยใช้ Rubric และแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

1.6 แบบสอบถามสำหรับชุมชนเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

2. แบบสำรวจ มีลักษณะเป็นตารางสำหรับใช้ในการกรอกข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามกลุ่มวิชาที่เรียนของนักเรียนระดับ ปวช. โดยทำการสำรวจจากงานทะเบียนของวิทยาลัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบวัดเจตคติต่อการเกษตร

ใช้สำหรับประเมินนักเรียนชั้น ปวช. โดยสร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเกษตร มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักดังนี้

ข้อความเป็นบวก

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	เฉย ๆ หรือไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อความเป็นลบ

5	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
3	หมายถึง	เฉย ๆ หรือไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	เห็นด้วย
1	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับสัมภาษณ์ชุมชนว่าชุมชนมีความต้องการอย่างไรเกี่ยวกับบุคคลที่ทำงานอยู่ในภาคเกษตร

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถาม

1. ศึกษาหลักสูตร ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของหลักสูตร การประเมินหลักสูตร และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
2. กำหนดขอบเขตและหัวข้อการประเมินในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถาม แบบสำรวจให้ข้อคำถามครอบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรที่ต้องการประเมิน
4. สร้างคู่มือการตอบแบบสอบถาม (คู่มือการประเมิน) การใช้หลักสูตร บวช. 2538 ซึ่งประกอบด้วยคำชี้แจงในการใช้แบบสอบถาม และเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubric
5. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจแก้ไขเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพิสัย (Face Validity) โดยพิจารณาความเหมาะสม โดยใช้วิธีตรวจสอบแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ในช่องเหมาะสม ไม่เหมาะสม ควรแก้ไข และเสนอแนะข้อเพิ่มเติมในส่วนข้อข้อเสนอแนะ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน
6. นำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาแล้วคัดมาเฉพาะข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมร้อยละ 60 ขึ้นไป และครอบคลุมตามเนื้อหา
7. หาคุณภาพของเครื่องมือโดย
 - 7.1 วิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ผู้เกี่ยวข้องหลักสูตร ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้บริหาร	จำนวน	10 คน
อาจารย์	จำนวน	40 คน
นักเรียน	จำนวน	90 คน
ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน	จำนวน	6 คน
ผู้เกี่ยวข้องหลักสูตร	จำนวน	5 คน

โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยคะแนนรายข้อระหว่างกลุ่มด้วยสถิติที ได้ค่า t ตั้งแต่ 1.848 ถึง 12.306

7.2 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้บริหาร	จำนวน	10 คน
อาจารย์	จำนวน	40 คน
นักเรียน	จำนวน	90 คน
ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน	จำนวน	6 คน
ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร	จำนวน	5 คน

และทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

แบบสอบถามชุดผู้บริหาร ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

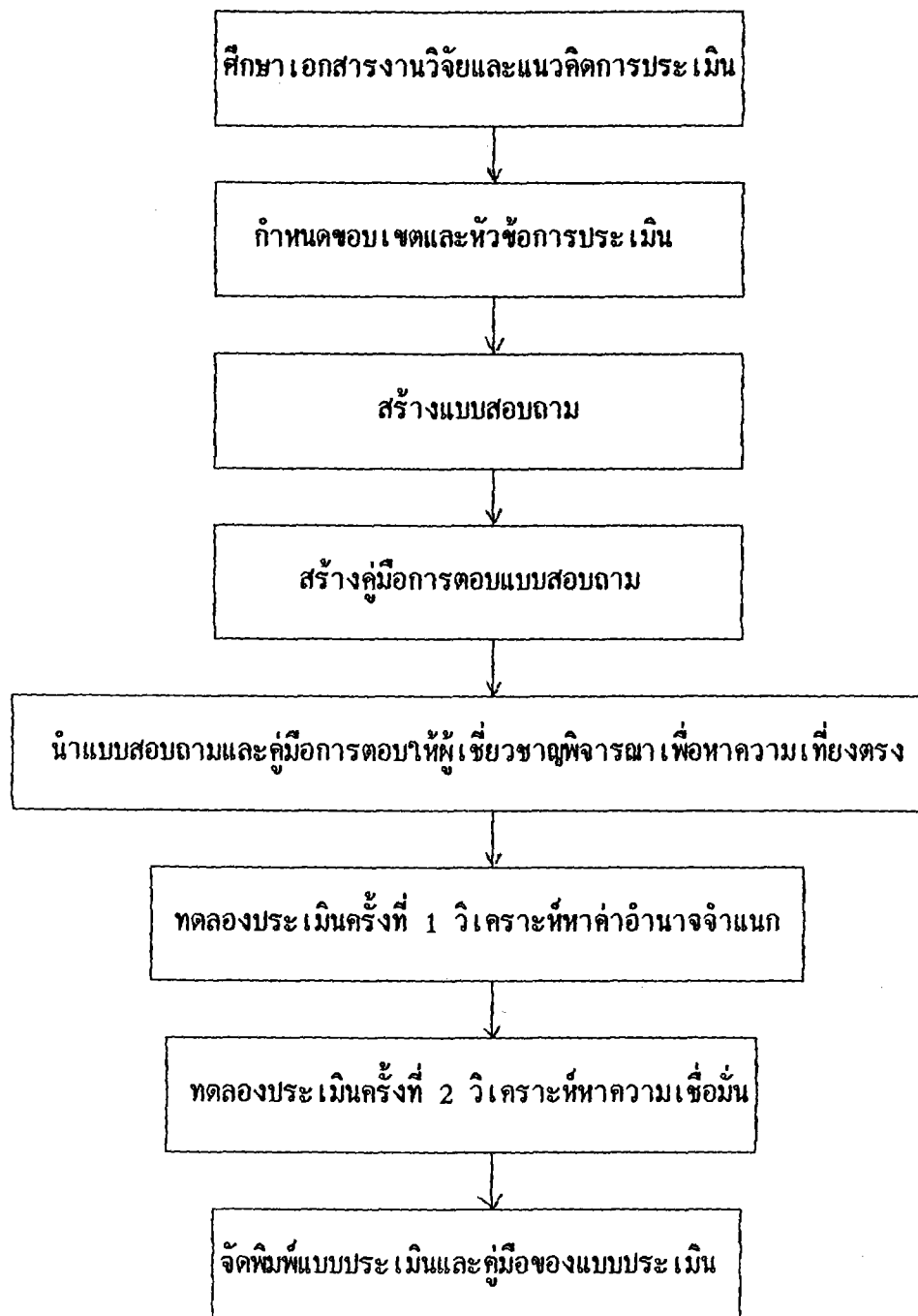
แบบสอบถามชุดอาจารย์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

แบบสอบถามชุดนักเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

แบบสอบถามชุดผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

แบบสอบถามชุดผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังภาพประกอบ 2

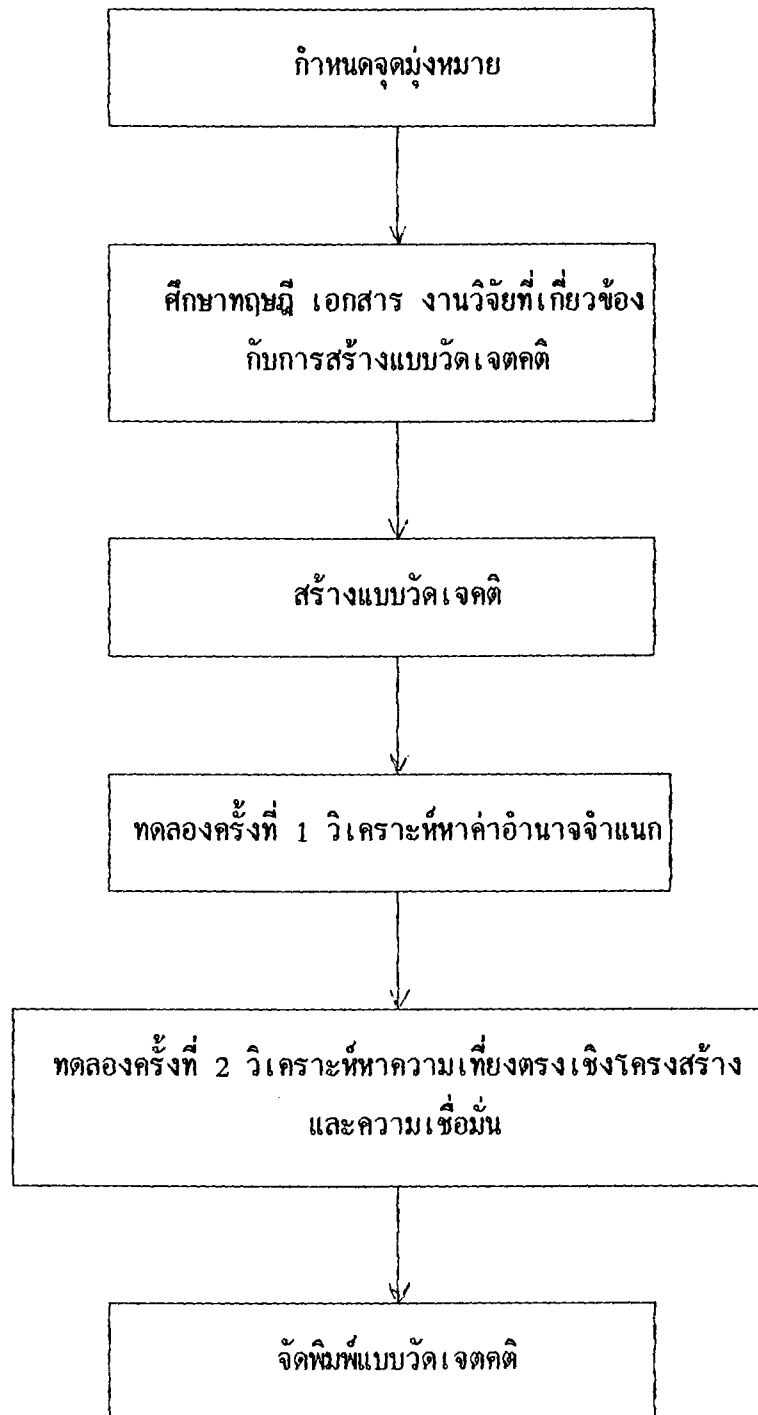

ภาพประกอบ 2 การสร้างแบบสอบถาม (แบบประเมิน)

แบบวัดเจตคติ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดเจตคติ
 - 1.1 เพื่อสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเกษตรตามวิธีการของลิเคิร์ท
 - 1.2 เพื่อหาคุณภาพของแบบวัด
2. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดเจตคติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้าง
3. สร้างแบบวัดเจตคติให้ครอบคลุมสิ่งที่จะวัดโดยยึดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบข้อความด้านภาษาที่ใช้ว่ามีความกระชับรัดกุมเหมาะสมหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ
4. นำข้อความที่ได้ไปทดสอบกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม จำนวน 90 คน ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี และทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยทดสอบค่าอำนาจจำแนกด้วยค่าสถิติ ที (t-test) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 186)
5. นำแบบวัดเจตคติที่คัดเลือกข้อที่มีคุณภาพแล้วจากข้อ 4 ไปทดสอบวิเคราะห์หาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก (Known Group Technique) กับนักเรียนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจะเชิงเทรา ชั้น ปวช.ปีที่ 3 จำนวน 30 คน โดยครู-อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกกว่าเป็นผู้มีเจตคติต่อการเกษตรสูง และนักเรียน ปวช.ปีที่ 3 สาขาวิชาการช่างยนต์ จำนวน 30 คน วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
6. นำผลที่ได้จากการตอบแบบวัดเจตคติของนักเรียนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจะเชิงเทรา ชั้น ปวช.ปีที่ 3 จำนวน 30 คน มาทำการวิเคราะห์หาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.77

ขั้นตอนการสร้างแบบวัดเจตคติ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 การสร้างแบบวัดเจตคต

แบบสำรวจ

ได้ออกแบบสำรวจเป็นลักษณะตาราง ซึ่งประกอบไปด้วยคะแนน จำนวนหน่วยกิตในแต่ละภาคเรียน และจำนวนคะแนนทั้งหมด จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของทุกภาคเรียน และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม เพื่อใช้ในการกรอกข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

แบบสัมภาษณ์

ได้ออกแบบสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิดว่าท่านต้องการได้บุคคลเข้ามาทำงานในภาคเกษตร โดยมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขออนุมัติกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง
2. เมื่อกรมอาชีวศึกษาอนุมัติให้ทำการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำหนังสือแนะนำตัวและอนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากกรมอาชีวศึกษาไปยังวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินหลักสูตรของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

แบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดลำดับ

ความถี่ แล้วนำเสนอข้อมูล

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยตามแนวของเบสท์ (Best. 1970 : 175) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

2. แบบสำรวจ

แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละของผลการเรียนทุกรายวิชา จากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในทุกภาคเรียนที่เรียนมา โดยอาศัยแนวทางประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากระเบียบการวัดผลและการประเมินผลของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2538 : 12-16) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.51 ขึ้นไป	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-3.50	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.75-1.99	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 1.75	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ตก)

3. แบบวัดเจตคติ

วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็นตามแนวของเบสท์ (Best. 1970 : 175) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีเจตคติดีมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีเจตคติดี
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีเจตคติปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีเจตคติน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีเจตคติน้อยที่สุด

4. แบบสัมภาษณ์

วิเคราะห์ด้วยการจัดลำดับความถี่และนำเสนอข้อมูล

ภาพประกอบ 4 แสดงแผนภูมิลำดับขั้นตอนในการวิจัย

วิธีการประเมินผลหลักสูตร

การวิจัยประเมินผลครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินของเดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) หรือรูปแบบจำลอง ซิปป์ (CIPP Model) โดยประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

1. ประเมินองค์ประกอบด้านบริบท เป็นการประเมินเพื่อดูความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านบริบทต่าง ๆ ในการดำเนินการใช้หลักสูตร ดังนี้

1.1 จุดหมายของหลักสูตร

- 1.1.1 ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด
- 1.1.2 ความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน
- 1.1.3 ความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน
- 1.1.4 ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน
- 1.1.5 ความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา
- 1.1.6 ความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริง

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร อาจารย์

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร

- 1.2.1 การกำหนดหน่วยกิตตลอดหลักสูตรเป็น 3 หมวดวิชา รวม 110 หน่วยกิต
- 1.2.2 การกำหนดกลุ่มวิชาให้เลือกเรียนตามหลักสูตร
- 1.2.3 การกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานและหมวดวิชาชีพต่อ
หมวดวิชาเลือกเสรีเป็น 30 หน่วยกิต : 65 หน่วยกิต : 15 หน่วยกิต
- 1.2.4 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา
- 1.2.5 ความเหมาะสมของรายวิชาชีพเลือก
- 1.2.6 ความสอดคล้องของสัดส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของรายวิชาชีพเลือกในแต่ละกลุ่มวิชา เมื่อเทียบกับเนื้อหาของแต่ละวิชา
- 1.2.7 ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร
- 1.2.8 ความเหมาะสมในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในการฝึกงานเกษตรเป็น 4 หน่วยกิต

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร อาจารย์

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

1.3 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานกับเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.3.2 ความสอดคล้องของเนื้อหาในหมวดวิชาพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเกษตรกรรม

1.3.3 การนำเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพและวิชาเลือกเสรีไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

1.3.4 ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา

1.3.5 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชา

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้เกี่ยวข้องหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

1.3.6 ความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร อาจารย์

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

2. ประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินการใช้หลักสูตร ดังนี้

2.1 อาจารย์

2.1.1 ความรู้ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์

2.1.2 การมีสื่อการเรียนการสอนใช้

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร อาจารย์

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

2.2 นักเรียน

2.2.1 ความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่เข้ามาเรียน

2.2.2 ความเหมาะสมของระดับสติปัญญาของนักเรียนที่เข้ามาเรียน

2.2.3 ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

แหล่งข้อมูล

อาจารย์

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

2.2.4 ความต้องการเรียนรู้ภาคทฤษฎีเกี่ยวกับกิจการพารมของสถานศึกษา

2.2.5 ความต้องการเรียนรู้ภาคปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการพารมของสถานศึกษา

แหล่งข้อมูล

นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

2.2.6 ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน
ที่สถานศึกษาจัดให้

2.2.7 ความสนใจในการเรียนของนักเรียน

แหล่งข้อมูล

อาจารย์ นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

2.3 สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน

2.3.1 ความเพียงพอของอาคารเรียน (ภาคทฤษฎี) ของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน

2.3.2 ความเพียงพอของอาคารปฏิบัติการของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน

2.3.3 ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาครัฐบาลกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน

2.3.4 ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคเอกชนกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน

2.3.5 ความเพียงพอของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติกับจำนวน
นักเรียน

2.3.6 ความเพียงพอของเอกสารตำราและวารสารเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน

✓ เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

2.3.7 ความเพียงพอของคู่มือการสอนของรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอน

แหล่งข้อมูล

อาจารย์

✓ เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

2.4 งบประมาณ

2.4.1 ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยให้กับแต่ละแผนกวิชา

2.4.2 ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยสำหรับใช้ในการพัฒนา

คุณภาพของการเรียนการสอน

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร อาจารย์

✓ เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

3. ประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินความพร้อมและความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ในการดำเนินการใช้หลักสูตรดังนี้

3.1 กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

3.1.1 มีการจัดเตรียมการสอน

3.1.2 การใช้สื่อการเรียนการสอน

3.1.3 มีการมอบหมายงานให้นักเรียนและติดตามผลงาน

3.1.4 การสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะวิชาชีพ

3.1.5 ความสอดคล้องของกิจกรรมที่วิทยาลัยจัด เมื่อพิจารณาตามความต้องการของนักเรียน

แหล่งข้อมูล

อาจารย์ นักเรียน

✓ เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

3.1.6 ความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน

3.1.7 ความเหมาะสมในการใช้วิธีสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน

แหล่งข้อมูล

นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

3.2 การวัดผลและการประเมินผล

3.2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตร

3.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์หรือสอบเทียบความรู้

3.2.3 การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลของอาจารย์ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนทำการสอน

3.2.4 การแจ้งผลการเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนทราบทุกภาคเรียน

แหล่งข้อมูล

อาจารย์ นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

3.2.5 การนำความรู้ในเรื่องของการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปฏิบัติ
การเรียน

แหล่งข้อมูล

อาจารย์

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

3.3 การบริหารหลักสูตร

3.3.1 ความสอดคล้องในการเปิดสอนกลุ่มวิชาชีพตามหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น

3.3.2 ความสอดคล้องในการเปิดสอนกลุ่มวิชาชีพตามหลักสูตรกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

3.3.3 ความเหมาะสมในการจัดแผนการเรียน

3.3.4 การจัดอบรมชี้แจงเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนให้อาจารย์ในสถานศึกษาทราบ

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

3.3.5 การสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการประชุมอบรมในเทคโนโลยีวิธีการ
ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

4. ประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิตของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของ
ผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
โดยพิจารณาจาก

4.1 คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร

4.1.1 ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ

4.1.2 ความมีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ

4.1.3 ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

4.1.4 ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น

4.1.5 ความมีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย

4.1.6 ความรับผิดชอบต่อนานาชาติ

4.1.7 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเรียน

4.1.8 ความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย

4.1.9 การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

แหล่งข้อมูล

อาจารย์ นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

4.2 คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน

4.2.1 ความรู้ความสามารถในการฝึกงาน

4.2.2 ลักษณะความเป็นผู้นำ

4.2.3 การเคารพกฎระเบียบ

4.2.4 การมีสุขภาพดี

4.2.5 กิจนัยการทำงาน

4.2.6 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4.2.7 เจตคติที่ดีต่อการฝึกงาน

แหล่งข้อมูล

ผู้ประ เมินักเรียนฝึกงาน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แหล่งข้อมูล

เอกสารแสดงผลการเรียนจากแผนกทะเบียนของวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้

แบบสำรวจ

4.4 เจตคติต่อการเกษตร

แหล่งข้อมูล

นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้

แบบวัดเจตคติ

4.5 ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และนักเรียน

4.5.1 นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ

4.5.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4.5.3 นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้

แหล่งข้อมูล

ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถาม

4.6 ความต้องการของชุมชน

แหล่งข้อมูล

ชุมชน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสัมภาษณ์

ตัวอย่างแบบสอบถามการประเมินหลักสูตร ปวช. 38
ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ด้านบริบท จุดหมายของหลักสูตร - ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายหลักสูตรที่กำหนด - ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน เนื้อหาวิชาของหลักสูตร - ความถูกต้องทันสมัย - ความซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา					
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ - ความรู้ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่ตนเองสอน - มีสื่อการเรียนการสอนใช้ นักเรียน - ความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้ - ความเหมาะสมของระดับสติปัญญา					
3. ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร การวัดผลประเมินผล - ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์หรือสอบเทียบความรู้ - การแจ้งผลการเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนทราบทุกภาคเรียน					

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การบริหารหลักสูตร - ความเหมาะสมในการจัดแผนการเรียน - การจัดอบรมชี้แจงเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนให้ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาทราบ					
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร - ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น - ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มี ความก้าวหน้าอยู่เสมอ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องๆ และนักเรียน - นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ - นักเรียนที่จบการศึกษาทำงานประกอบอาชีพใน ชุมชนนั้น ๆ ได้					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ.... (จุดหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ฯลฯ) ที่ควรปรับปรุงและหรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างเกณฑ์การตอบแบบสอบถาม
การประเมินหลักสูตร ปวช. 2538

ด้านบริบท

จุดหมายของหลักสูตร

- ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด

ระดับคะแนน

เมื่อ

1	ใช้ภาษาไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน
2	ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนไม่ครบถ้วน
3	ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง
4	ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมผู้เรียน สามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างล่าสมัย
5	ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมผู้เรียน สามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย

- ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน

ระดับคะแนน

เมื่อ

1	ไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน
2	มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในบางข้อ
3	ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน
4	มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในทุกข้อ
5	มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในทุกข้อและอนาคตอันใกล้

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

- ความถูกต้องทันสมัย

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	ไม่ถูกต้องและไม่ทันสมัย
2	บางรายวิชา เนื้อหาวิชาถูกต้องแต่ล้าสมัย
3	รายวิชาส่วนใหญ่ เนื้อหาถูกต้องแต่ค่อนข้างล้าสมัย
4	ทุกรายวิชา มีความถูกต้องตามเนื้อหาแต่ค่อนข้างล้าสมัย
5	ทุกรายวิชา มีความถูกต้องตามเนื้อหาวิชานั้น ๆ และมีความทันสมัย

- ความซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	เนื้อหาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชา
2	เนื้อหาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชาชีพพื้นฐาน หมวดวิชาชีพเฉพาะ หมวดวิชาชีพเลือก
3	เนื้อหาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชาชีพเฉพาะและหมวดวิชาชีพเลือก
4	เนื้อหาซ้ำซ้อนกันเฉพาะในหมวดวิชาชีพเลือก
5	แต่ละรายวิชาในหลักสูตรไม่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชา

ด้านปัจจัยเบื้องต้น

อาจารย์

- ความรู้ ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่ตนเองสอน

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความชำนาญ
2	ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้แต่ไม่ชำนาญ
3	ผู้สอนทุกคนมีความรู้แต่ไม่มีความชำนาญ
4	ผู้สอนทุกคนมีความรู้แต่มีความชำนาญน้อย
5	ผู้สอนทุกคนมีความรู้และความชำนาญ

- มีสื่อการเรียนการสอนใช้

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	ไม่มีเลย
2	ไม่ค่อยมี
3	มีบ้างที่จำเป็น
4	ส่วนใหญ่มีเกือบครบทุกประเภท
5	มีครบทุกประเภทที่ต้องการใช้

นักเรียน

- ความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานวิชาสามัญและวิชาเกษตร
2	นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญและไม่มีพื้นฐานในวิชาเกษตร
3	นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญและวิชาเกษตรน้อย
4	นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญน้อยแต่มีพื้นฐานวิชาเกษตรมาก
5	นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญและวิชาเกษตรมาก

ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

ด้านการวัดผลและการประเมินผล

- ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์หรือสอบเทียบความรู้

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	ไม่เหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ
2	มีความเหมาะสมน้อยในวิชาพื้นฐานหรือวิชาชีพเพียงอย่างเดียว
3	ค่อนข้างเหมาะสมในวิชาพื้นฐานหรือวิชาชีพเพียงอย่างเดียว
4	ค่อนข้างเหมาะสมในวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ
5	เหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ

- การแจ้งผลการเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนทราบทุกภาคเรียน

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	ไม่เคยแจ้ง
2	แจ้งให้ผู้ปกครองทราบบางภาคเรียนที่ผู้ปกครองต้องการ
3	แจ้งให้ผู้ปกครองทราบเฉพาะภาคเรียนที่ 2 ของทุกปีการศึกษา
4	แจ้งให้ผู้ปกครองทราบทุกปลายภาคเรียน
5	แจ้งให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้งที่มีการสอนตามปฏิทินของสถานศึกษา

ด้านการบริหารหลักสูตร

- ความเหมาะสมในการจัดแผนการเรียน

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	ไม่มีความเหมาะสมไม่ว่าจะในด้านใด ๆ
2	เหมาะสมเฉพาะอาจารย์ผู้สอน
3	เหมาะสมทั้งอาจารย์ผู้สอนและนักเรียน
4	เหมาะสมทั้งอาจารย์ผู้สอน นักเรียน และความยากง่ายของวิชา
5	เหมาะสมทั้งอาจารย์ผู้สอน นักเรียน ความยากง่ายของวิชาและลำดับก่อนหลังของวิชา

- การอบรมชี้แจงเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนให้ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาทราบ

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	ไม่เคยอบรมชี้แจงให้ทราบ
2	มีการประชุมชี้แจงแจ้งในที่ประชุมของวิทยาลัย
3	มีการประชุมชี้แจงแจ้งในที่ประชุมของวิทยาลัยและการประชุมของคณะวิชา
4	มีการประชุมชี้แจงแจ้งในที่ประชุมของวิทยาลัย การประชุมของคณะวิชา และติดป้ายแผนภูมิให้ทราบ
5	มีการประชุมชี้แจงแจ้งในที่ประชุมของวิทยาลัย การประชุมของคณะวิชา ติดป้ายแผนภูมิให้ทราบ และแจกเอกสารให้ครูแต่ละคนทราบ

ด้านผลผลิตของหลักสูตร

ด้านคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร

- ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้น้อยมาก
2	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้น้อย
3	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้ปานกลาง
4	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้มาก
5	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้มากที่สุด

- ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วไม่สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพได้
2	นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพได้ในระดับน้อย
3	นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าในระดับท้องถิ่นได้ค่อนข้างดี
4	นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าในระดับท้องถิ่นได้ดี
5	นอกจากระดับ 4 แล้ว ยังสามารถพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าในระดับประเทศด้วย

- ความมีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย
2	นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย
3	นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย
4	นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย
5	นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย

- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ระดับคะแนน	เมื่อ
1	นักเรียนทุกคนไม่สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้
2	นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้
3	นักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4	นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5	นักเรียนทุกคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องๆ และนักเรียน

- นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ

ระดับคะแนน

เมื่อ

1	นักเรียนทุกคนไม่มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ
2	นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ
3	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ แต่ไม่สามารถนำมาแก้ปัญหาได้
4	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ และสามารถนำมาแก้ปัญหาได้ในบางสถานการณ์
5	นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ และสามารถนำมาแก้ปัญหาได้เกือบทุกสถานการณ์

- นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้

ระดับคะแนน

เมื่อ

1	ไม่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้
2	นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้
3	นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ แต่ทำได้ไม่ค่อยดี
4	นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ และทำได้ดีพอสมควร
5	นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ และทำได้ดี

แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแต่ละภาคเรียน ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ของภาคเรียน ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540

ของนักเรียนระดับประถมศึกษาชาย ๖ ปี

กลุ่มวิชา.....
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี.....

[illegible]

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อการเกษตร

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. อาชีพเกษตร เปรียบเหมือนผู้ใช้แรงงาน					
2. วิชาชีพเกษตรทำให้คนเข้มแข็ง					
3. เรียนเกษตรแล้วได้งาน					
4. อาชีพเกษตร เป็นอาชีพที่มีเกียรติสูง					
5. การเรียนเกษตรทำให้คนเป็นคนอดทน					

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (ลัวน และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคูณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงของแบบวัดเจตคติ โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด (Known Group Technique) ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยมีสูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความเที่ยงตรงของแบบวัดเจตคติ
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มนักเรียนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มนักเรียนวิทยาลัยเทคนิค
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนวิทยาลัยเทคนิค
	N_1	แทน	จำนวนนักเรียนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
	N_2	แทน	จำนวนนักเรียนวิทยาลัยเทคนิค

2.2 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม แบบวัดเจตคติ โดยวัดความคิดเห็นทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำและทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ t (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนน สูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนน ต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนน สูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนน ต่ำ
	N_H	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่ม สูง
	N_L	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่ม ต่ำ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดภาคกลาง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดสัญลักษณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- X แทน ค่าเฉลี่ย
- S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษา ในแต่ละด้านดังนี้

1. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ประเมินเกี่ยวกับจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 จุดหมายของหลักสูตร วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและอาจารย์

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและอาจารย์

1.3 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

2. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินเกี่ยวกับความพร้อมของอาจารย์ นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

- 2.1 อาจารย์ วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และอาจารย์
- 2.2 นักเรียน วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ และนักเรียน
- 2.3 สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน
- 2.4 งบประมาณ วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และอาจารย์
3. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ประเมินเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร โดยมีการประเมินดังนี้
 - 3.1 กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ และนักเรียน
 - 3.2 การวัดผลและการประเมินผล วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ และนักเรียน
 - 3.3 การบริหารหลักสูตร วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
4. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต ประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจากคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยประเมินดังนี้
 - 4.1 คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ และนักเรียน
 - 4.2 คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน
 - 4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิเคราะห์จากการตอบแบบสำรวจผลการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ 3 ทุกกลุ่มวิชา จากแผนกทะเบียนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง
 - 4.4 เจตคติต่อการเกษตร วิเคราะห์จากการตอบแบบวัดเจตคติของนักเรียน
 - 4.5 ความต้องการของชุมชน วิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และนักเรียน วิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ของชุมชน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะในแต่ละด้านของการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ จากการให้ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมิน นักเรียนฝึกงาน และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมินนักเรียน ฝึกงาน ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และชุมชน

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพส่วนตัวจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร แสดงได้ดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และการได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้บริหาร (n = 36)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	24	66.7
หญิง	12	33.3
รวม	36	100

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้บริหาร (n = 36)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ตำแหน่ง</u>		
ผู้อำนวยการ	4	11.1
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	4	11.1
หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน	4	11.1
หัวหน้าคณะวิชา	24	66.7
รวม	36	100
<u>ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารจนถึงปัจจุบัน</u>		
น้อยกว่า 5 ปี	18	50.0
5-10 ปี	14	38.9
11-15 ปี	3	8.3
มากกว่า 15 ปี	1	2.8
รวม	36	100
<u>ระดับการศึกษา</u>		
อนุปริญญา	1	2.8
ปริญญาตรี	21	58.3
ปริญญาโท	14	38.9
รวม	36	100

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้บริหาร (n = 36)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร</u>		
เคย	12	33.3
ไม่เคย	24	66.7
รวม	36	100

จากตาราง 5 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 66.7) และเมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่าเป็นหัวหน้าคณะ (ร้อยละ 66.7) ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรและการสอน (ร้อยละ 11.1 เท่ากัน)

ส่วนระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง พบว่าผู้บริหารดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 50.0) รองลงมาดำรงตำแหน่ง 5 - 10 ปี (ร้อยละ 38.9) 11 - 15 ปี (ร้อยละ 8.3) และมากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 2.8) ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้บริหาร พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 58.3) รองลงมาเป็นระดับปริญญาโท (ร้อยละ 38.9) และระดับอนุปริญญา (ร้อยละ 2.8)

สำหรับการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร หรือการใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์นั้น พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 66.7) และที่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร หรือการใช้หลักสูตรเพียง ร้อยละ 33.3

2. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของอาจารย์

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพส่วนตัวจากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ แสดงได้ดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา สังกัดคณะวิชา ระยะเวลาที่รับราชการ และการได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์ (n = 105)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	58	55.2
หญิง	46	43.8
(ไม่ตอบ)	1	1.0
รวม	105	100
<u>ระดับการศึกษา</u>		
อนุปริญญา	2	1.9
ปริญญาตรี	78	74.3
ปริญญาโท	20	19.0
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	2	1.9
(ไม่ตอบ)	3	2.9
รวม	105	100

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์ (n = 105)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>คณะวิชาที่สังกัด</u>		
วิทยาศาสตร์	32	30.5
สัตวศาสตร์	21	20.0
ประมง	6	5.7
ธุรกิจเกษตร	8	7.6
อุตสาหกรรมเกษตร	6	5.7
ช่างเกษตร	5	4.8
พื้นฐาน	25	23.8
(ไม่ตอบ)	2	1.9
รวม	105	100
<u>ระยะเวลาที่รับราชการสังกัดกรมอาชีวศึกษา</u>		
น้อยกว่า 5 ปี	13	12.4
5-10 ปี	16	15.2
11-15 ปี	26	24.8
มากกว่า 15 ปี	49	46.7
(ไม่ตอบ)	1	1.0
รวม	105	100

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์ (n = 105)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร		
เคย	16	15.2
ไม่เคย	88	83.8
(ไม่ตอบ)	1	1.0
รวม	105	100

จากตาราง 6 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 55.2) โดยมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 74.3) รองลงมาเป็นระดับปริญญาโท (ร้อยละ 19.0) และระดับอนุปริญญา (ร้อยละ 1.9) สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 30.5) รองลงมาสังกัดคณะวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 23.8) คณะวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 20.0) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (ร้อยละ 7.6) คณะอุตสาหกรรมเกษตร (ร้อยละ 5.7) คณะพาณิชยศาสตร์ (ร้อยละ 5.7) และคณะเกษตรศาสตร์ (ร้อยละ 4.8)

ส่วนระยะเวลาที่รับราชการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา รับราชการมากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 46.7) รองลงมารับราชการระหว่าง 11-15 ปี (ร้อยละ 24.8) 5 - 10 ปี (ร้อยละ 15.2) และน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 12.4)

สำหรับการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทเกษตรกรรมสาขาวิชาเกษตรศาสตร์นั้นส่วนใหญ่อาจารย์ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 83.3) และที่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตรเพียงร้อยละ 15.2

3. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพส่วนตัวจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียน แสดงได้ดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามเพศ กลุ่มวิชาที่เลือกเรียน การเลือกกลุ่มวิชาที่เรียน เหตุที่เลือกเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม ความมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียนมา

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	นักเรียน (n =539)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	318	59.0
หญิง	217	40.3
(ไม่ตอบ)	4	0.7
รวม	539	100
<u>กลุ่มวิชาที่เลือกเรียน</u>		
พืชศาสตร์	313	58.0
สัตวศาสตร์	125	23.2
ช่างกล เกษตร	4	0.7
ธุรกิจ เกษตร	9	1.7
การประมง	32	5.9
อุตสาหกรรมเกษตร	-	-
เกษตรทั่วไป	6	10.5
รวม	539	100

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	นักเรียน (n =539)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>การเลือกกลุ่มวิชาที่เรียน</u>		
เลือกตามความถนัดและความสนใจ	459	85.2
วิทยาลัยกำหนดให้เรียนโดยไม่มีโอกาสเลือก	19	3.5
เลือกตามระดับผลการเรียนตามเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนด	9	1.7
เลือกตามความต้องการของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	14	2.6
อื่น ๆ (เลือกตามเพื่อน เรียนอะไรก็ได้ ฯลฯ)	9	1.7
(ไม่ตอบ)	29	5.3
รวม	539	100
<u>เหตุที่เลือกเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ</u>		
<u>ประเภทวิชาเกษตรกรรม</u>		
สนใจวิชาชีพเกษตร	234	43.5
ผู้ปกครองต้องการให้เรียน	26	4.8
ไม่รู้จะเรียนอะไร	64	11.9
สอบเข้าที่อื่นไม่ได้	22	4.1
เมื่อสำเร็จแล้วคิดว่าจะมีงานทำทันที	73	13.5
ต้องการพัฒนาอาชีพของครอบครัว	83	15.4
อื่น ๆ (ไม่มีเงินเรียน ฯลฯ)	12	2.2
(ไม่ตอบ)	25	4.6
รวม	539	100

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	นักเรียน (n =539)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียนมา		
มั่นใจ	287	53.2
ไม่มั่นใจ	211	39.2
(ไม่ตอบ)	41	7.0
รวม	539	100

จากตาราง 7 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 59.0) กลุ่มวิชาที่เลือกเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิชาพิษศาสตร์ (ร้อยละ 58.0) รองลงมาเป็นกลุ่มวิชาสัตวศาสตร์ (ร้อยละ 23.2) กลุ่มวิชาเกษตรทั่วไป (ร้อยละ 10.5) กลุ่มวิชาการประมง (ร้อยละ 5.9) กลุ่มวิชาธุรกิจเกษตร (ร้อยละ 1.7) และกลุ่มวิชาช่างกลเกษตร (ร้อยละ 0.7)

การเลือกกลุ่มวิชาที่เรียนของนักเรียน นอกจากเลือกตามความสามารถและความสนใจ (ร้อยละ 85.2) วิทยาลัยกำหนดให้เรียนโดยไม่มีโอกาสเลือก (ร้อยละ 3.5) ตามความต้องการของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 2.6) เลือกตามระดับผลการเรียนตามเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนด (ร้อยละ 1.7) แล้ว นักเรียนยังเลือกตามเพื่อน ๆ ตามความสนใจแต่ไม่ถนัด เลือกเพราะกลุ่มที่ต้องการมีจำนวนคนเต็มแล้ว หรือนักเรียนเรียนอะไรก็ได้ (ร้อยละ 1.7)

สาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม เพราะ สนใจวิชาชีพเกษตร (ร้อยละ 43.5) ต้องการพัฒนาอาชีพของครอบครัว (ร้อยละ 15.4) เมื่อสำเร็จแล้วคิดว่าจะมีงานทำทันที (ร้อยละ 13.5) ไม่รู้จะเรียนอะไร (ร้อยละ 11.9) ผู้ปกครองต้องการให้เรียน (ร้อยละ 4.8) สอบเข้าที่อื่นไม่ได้ (ร้อยละ 4.1) แล้ว นักเรียนยังต้องการหาประสบการณ์ทางด้านการเกษตร ไม่มีเงินเรียนประเภทวิชาอื่น ทางบ้านทำ

กิจการด้านการเกษตรอยู่แล้ว เป็นอาชีพอิสระ เพื่อใช้วุฒิ บวช. ไปศึกษาต่อสาขาอื่น (ร้อยละ 2.2)

นักเรียนมีความมั่นใจว่าสามารถหางานทำได้ตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียนมา (ร้อยละ 53.2) เพราะ งานเกษตรมีให้ทำอย่างมากมาย มีที่รองรับ เป็นอาชีพที่ทำอยู่แล้วและมั่นใจว่าตนเองมีความรู้ความสามารถแน่นอน สามารถนำไปปฏิบัติได้ พัฒนาความเป็นอยู่ได้ และอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานความเป็นอยู่การดำรงชีวิตของมนุษย์

สำหรับนักเรียนที่ไม่มีความมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียนมา (ร้อยละ 39.2) เพราะ ไม่แน่ใจว่าจะมีงานทำหรือไม่ ตนเองเรียนไม่ค่อยดี เศรษฐกิจช่วงนี้ไม่ดี ไม่ควรเลือกงาน ไม่มั่นใจในความสามารถของตน ไม่ชอบ และไม่ถนัดในวิชานี้

4. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานแสดงได้ดังตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา กลุ่มวิชาของนักเรียนที่มาฝึกงาน ระยะเวลาที่ทำงาน ระยะเวลาที่เป็นผู้ประเมิน นักเรียนฝึกงาน

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน (n=24)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	18	75.0
หญิง	6	25.0
รวม	24	100

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน(n=24)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ระดับการศึกษา</u>		
อนุปริญญา	1	4.2
ปริญญาตรี	21	87.5
ปริญญาโท	2	8.3
รวม	24	100
<u>กลุ่มวิชาที่นักเรียนมาฝึกงาน</u>		
พืชศาสตร์	14	58.3
สัตวศาสตร์	6	25.0
ช่างกลเกษตร	1	4.2
การประมง	3	12.5
รวม	24	100
<u>ระยะเวลาการทำงานของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน</u>		
น้อยกว่า 5 ปี	7	29.2
5 - 10 ปี	6	25.0
11 - 15 ปี	4	16.7
มากกว่า 15 ปี	7	29.2
รวม	24	100

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน(n=24)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ระยะเวลาที่เป็นผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน</u>		
น้อยกว่า 5	9	37.5
5 – 10 ปี	9	37.5
11 – 15 ปี	3	12.5
มากกว่า 15 ปี	3	12.5
รวม	24	100

จากตาราง 8 แสดงกลุ่มตัวอย่างของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 75.0) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 87.5) รองลงมา มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 8.3) และระดับอนุปริญญา (ร้อยละ 4.2)

กลุ่มวิชาที่นักเรียนมาฝึกงาน ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 58.3) รองลงมา เป็นกลุ่มวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 25.0) การประมง (ร้อยละ 12.5) และช่างกลเกษตร (ร้อยละ 4.2)

สำหรับระยะเวลาการทำงานของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ทำงานเป็นเวลาน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 29.2) และมากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 29.2) ทำงาน 5 – 10 ปี (ร้อยละ 25.0) 11 – 15 ปี (ร้อยละ 16.7) และระยะเวลาที่เป็นผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 37.5) และ 5 – 10 ปี (ร้อยละ 37.5) 11 – 15 ปี (ร้อยละ 12.5) และมากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 12.5)

5. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรจากการตอบแบบสอบถามของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร แสดงได้ดังตาราง 9

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพ

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (n=20)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	6	30.0
หญิง	14	70.0
รวม	20	100
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	10.0
ปริญญาตรี	17	85.0
สูงเท่าปริญญาตรี	1	5.0
รวม	20	100
<u>สถานภาพ</u>		
เจ้าของสถานประกอบการ	6	30.0
อาจารย์ในโรงเรียนเดิมของนักเรียน	10	50.0
ผู้ปกครอง	4	20.0
รวม	20	100

จากตาราง 9 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.0)

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 85.0) รองลงมา ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 10.0) และสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 5.0) และส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ในโรงเรียนเดิมของนักเรียน (ร้อยละ 50.0) เจ้าของสถานประกอบการ (ร้อยละ 30.0) และผู้ปกครองของนักเรียน (ร้อยละ 20.0)

6. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของชุมชน

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของชุมชนจากการตอบแบบสอบถามของชุมชน แสดงได้ดังตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของชุมชน จำแนกตามเพศ และสถานภาพ

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ชุมชน (n = 20)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	15	70.0
หญิง	5	25.0
รวม	20	100
<u>สถานภาพ</u>		
เจ้าของสถานประกอบการ	7	35.0
หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเกษตร	5	25.0
ประชาชนทั่วไป	8	40.0
รวม	20	100

จากตาราง 10 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างชุมชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 75.0) โดยเป็นประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 40.0) เจ้าของสถานประกอบการ (ร้อยละ 35.0) และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเกษตร (ร้อยละ 25.0)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภท
วิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

1. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ประเมินความเหมาะสมของจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของจุดหมายของหลักสูตร ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและอาจารย์ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ในด้าน
จุดหมายของหลักสูตร

จุดหมายของหลักสูตร	ผู้บริหาร (n=36)		อาจารย์ (n=105)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด	3.19	0.92	3.17	1.08
2. ความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน	3.64	1.02	3.40	1.23
3. ความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	3.28	1.09	3.17	1.06
4. ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน	3.28	1.03	3.21	1.09
5. ความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา	3.50	1.42	3.66	1.19
6. ความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริง	3.36	1.02	3.22	1.18
รวม	3.37	0.75	3.30	0.75

จากตาราง 11 แสดงว่า โดยรวมผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด ความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่

อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร	ผู้บริหาร (n=36)		อาจารย์ (n=105)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การกำหนดหน่วยกิตตลอดหลักสูตรเป็น 3 หมวดวิชารวม 110 หน่วยกิต	3.25	1.36	3.25	1.22
2. การกำหนดกลุ่มวิชาให้เลือกเรียนตามหลักสูตร	3.67	1.29	3.36	1.22
3. การกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานต่อหมวดวิชาเลือกเสรีเป็น 30 หน่วยกิต:65 หน่วยกิต:15 หน่วยกิต	3.03	1.03	2.86	0.96
4. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา	3.69	0.86	3.46	0.91
5. ความเหมาะสมของรายวิชาที่เลือก	3.33	0.99	3.24	0.95
6. ความสอดคล้องของสัดส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของรายวิชาที่เลือกในแต่ละกลุ่มวิชาเมื่อเทียบกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา	3.56	0.91	2.87	1.16
7. ความสอดคล้องของรายวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร	3.19	1.28	2.97	1.16
8. ความเหมาะสมในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในการฝึกงานเกษตรเป็น 4 หน่วยกิต	3.47	0.91	3.30	0.92
รวม	3.40	0.73	3.16	0.73

จากตาราง 12 แสดงว่าโดยรวมผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องของการกำหนดหน่วยกิตตลอดหลักสูตรเป็น 3 หมวดวิชา รวม 110 หน่วยกิต การกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานต่อหมวดวิชาเลือกเสรีเป็น 30 หน่วยกิต : 65 หน่วยกิต : 15 หน่วยกิต ความเหมาะสมของรายวิชาชีพเลือก ความสอดคล้องของรายวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในการฝึกงาน เกษตรเป็น 4 หน่วยกิต สำหรับเรื่องการกำหนดกลุ่มวิชาให้เลือกเรียนตามหลักสูตร ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา ความสอดคล้องของสัดส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของรายวิชาชีพเลือก ในแต่ละกลุ่มวิชาเมื่อเทียบกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร	ผู้บริหาร (n = 36)		อาจารย์ (n = 105)		ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (n = 20)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานกับเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.00	0.96	2.93	0.99	3.30	0.98
2. ความสอดคล้องของเนื้อหาในหมวดวิชาพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเกษตรกรรม	3.39	0.96	2.93	0.99	3.30	0.98
3. การนำเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพและวิชาเลือกเสรีไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ	3.50	0.91	3.37	1.03	3.30	0.98
4. ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา	3.39	0.69	3.27	0.85	3.35	1.04
5. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชา	3.11	0.75	3.12	0.80	3.35	1.04
6. ความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา	2.67	1.01	2.50	1.08	-	-
รวม	3.18	0.54	3.07	0.63	3.33	0.80

จากตาราง 13 แสดงว่าโดยรวม ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีความคิดเห็นตรงกันว่าความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็น

ตรงกันว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเกษตรกรรม ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และผู้บริหารอาจารย์ก็มีความคิดเห็นตรงกันว่าความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องการนำเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพและวิชาเลือกเสรีไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความพร้อมของอาจารย์ นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ ในด้านความพร้อมของอาจารย์

ความพร้อมของอาจารย์	ผู้บริหาร (n = 36)		อาจารย์ (n = 105)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรู้ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์	3.69	1.19	3.54	1.23
2. การมีสื่อการเรียนการสอนใช้	2.67	1.22	2.85	0.82
รวม	3.18	0.84	3.20	0.84

จากตาราง 14 แสดงว่าโดยรวมผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นตรงกันว่าความพร้อมของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้บริหารและอาจารย์

มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความรู้ ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องการมีสื่อการเรียนการสอนใช้ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องการมีสื่อการเรียนการสอนใช้ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมของนักเรียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน ดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ และนักเรียนในด้านความพร้อมของนักเรียน

ความพร้อมของนักเรียน	ผู้บริหาร (n = 36)		อาจารย์ (n = 105)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่เข้ามาเรียน	2.44	0.95	-	-
2. ความเหมาะสมของระดับสติปัญญาของนักเรียนที่เข้ามาเรียน	2.23	0.61	-	-
3. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	2.38	0.74	-	-
4. ความต้องการเรียนภาคทฤษฎีเกี่ยวกับกิจการพารมของสถานศึกษา	-	-	3.57	1.24
5. ความต้องการเรียนภาคปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการพารมของสถานศึกษา	-	-	3.53	1.21
6. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน ที่สถานศึกษาจัดให้	2.18	0.76	2.81	1.15
7. ความสนใจในการเรียนของนักเรียน	2.33	1.11	2.78	1.07
รวม	2.31	0.52	3.12	0.74

จากตาราง 15 แสดงว่า โดยรวมอาจารย์มีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับน้อย แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่านักเรียนมีความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์มีความคิดเห็นว่านักเรียนมีความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับน้อยในเรื่องของความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่เข้ามาเรียน ความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของระดับสติปัญญาของนักเรียนที่เข้ามาเรียน ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียนของนักเรียน ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับ ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน ที่สถานศึกษาจัดให้ และความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความสนใจในการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนดังตาราง 16

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนด้านความเหมาะสมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน

สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน	ผู้บริหาร (n = 36)		อาจารย์ (n = 105)		นักเรียน (n = 539)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเพียงพอของอาคารเรียน (ภาคทฤษฎี) ของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน	2.08	1.18	2.10	1.11	1.95	1.24
2. ความเพียงพอของอาคารปฏิบัติการของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน	2.75	1.27	2.46	1.26	2.92	1.29
3. ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคีรัฐบาลกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน	3.25	1.11	2.66	1.18	3.00	1.32
4. ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคเอกชนกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน	1.89	1.12	1.88	1.15	2.97	1.22
5. ความเพียงพอของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติกับจำนวนนักเรียน	1.83	0.97	1.77	0.96	2.37	1.33
6. ความเพียงพอของเอกสารตำราและวารสารเพื่อศึกษาค้นคว้า	2.72	1.09	1.59	0.82	2.75	1.30
7. ความเพียงพอของคู่มือการสอนของรายวิชาต่างๆที่เปิดสอน	-	-	2.47	0.93	-	-
รวม	2.42	0.65	2.13	0.64	2.83	0.77

จากตาราง 16 แสดงว่าโดยรวมผู้บริหาร และอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเหมาะสมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของอาคารเรียน (ภาคทฤษฎี) ของกลุ่มวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารและนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของอาคารปฏิบัติการของกลุ่มวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาครัฐบาลกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคเอกชนกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติการกับจำนวนนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ผู้บริหารและนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าความเพียงพอของเอกสาร ตำรา และวารสารเพื่อการศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย และอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ความเพียงพอของคู่มือการสอนของรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

2.4 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ดังตารางที่ 17

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ในด้านความสอดคล้องของงบประมาณ

งบประมาณ	ผู้บริหาร (n = 36)		อาจารย์ (n = 105)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยให้กับแต่ละแผนกวิชา	2.58	1.08	2.48	0.99
2. ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยสำหรับใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน	2.47	1.06	2.57	1.01
รวม	2.53	0.99	2.52	0.87

จากตาราง 17 แสดงว่าโดยรวมผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่าความสอดคล้องของงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยให้กับแต่ละแผนกวิชา มีความสอดคล้องอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย สำหรับเรื่องความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัย สำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี ความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อยส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ความสอดคล้องอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน ดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน ในด้านการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม	อาจารย์ (n = 105)		นักเรียน (n = 539)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. มีการจัดเตรียมการสอน	2.28	1.00	3.48	1.15
2. การใช้สื่อการเรียนการสอน	2.26	0.91	2.98	1.20
3. มีการมอบหมายงานให้นักเรียน และติดตามผลงาน	3.32	1.06	3.78	1.18
4. การสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะวิชาชีพ	3.96	0.93	3.32	1.06
5. ความสอดคล้องของกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดเมื่อพิจารณาตามความต้องการของนักเรียน	2.98	0.96	3.14	1.04
6. ความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคทฤษฎีของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน	-	-	3.07	1.13
7. ความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน	-	-	3.07	1.13
รวม	2.78	0.72	3.26	0.67

จากตาราง 18 แสดงว่าโดยรวมอาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่ากระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการจัดเตรียมการสอนอยู่ในระดับน้อย เช่นเดียวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับ

น้อย นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องการมอบหมายงานให้นักเรียนและติดตามผลงาน อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องการสร้างประสบการณ์และการฝึกทักษะวิชาชีพ ความสอดคล้องของกิจกรรมที่วิทยาลัยจัด เมื่อพิจารณาตามความต้องการของนักเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคทฤษฎีของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน และเรื่องความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน

3.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการวัดผลและประเมินผลตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน ดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน ในด้านการวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผล	อาจารย์ (n = 105)		นักเรียน (n = 539)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตร	3.14	1.15	3.50	0.67
2. ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์ หรือสอบเทียบความรู้	2.96	1.20	3.43	1.10
3. การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลของอาจารย์ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนทำการสอน	3.32	1.04	3.57	1.17
4. การแจ้งผลการเรียนทุกภาคเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนทราบ	3.50	1.14	3.51	1.17
5. การนำความรู้ในเรื่องของการวัดและการประเมินผลไปใช้ในการปฏิบัติ	3.21	1.06	-	-
รวม	3.21	1.06	3.50	0.79

จากตาราง 19 แสดงว่าโดยรวมแล้วอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมของการวัดผลและการประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณ งามเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณงามเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องความเหมาะสมของการ กำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์หรือสอบเทียบความรู้ อาจารย์และนักเรียนมีความเห็น ตรงกันว่าอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการ ประเมินผลของอาจารย์ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนทำการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณงามเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจารย์และนักเรียนมี ความคิดเห็นตรงกันว่าคุณงามเหมาะสมมากในเรื่องการแจ้งผลการเรียนทุกภาคเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการนำความรู้ในเรื่องของการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการ ปฏิบัติ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตร ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ในด้านการบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร	ผู้บริหาร (n = 36)		ผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร (n = 20)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสมในการเปิดสอนกลุ่มวิชาตามหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น	3.08	0.97	3.25	1.07
2. ความเหมาะสมในการเปิดสอนกลุ่มวิชาตามหลักสูตรกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน	2.97	1.00	3.20	1.20
3. ความเหมาะสมในการจัดแผนการเรียน	3.17	1.13	-	-
4. การจัดอบรมชี้แจงเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนให้อาจารย์ในสถานศึกษาทราบ	2.53	1.08	-	-
5. การสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการประชุมอบรมเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน	2.56	1.00	2.35	1.23
รวม	2.86	0.67	2.93	1.05

จากตาราง 20 แสดงว่าโดยรวมผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็นตรงกันว่า การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็นตรงกันว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง การเปิดสอนกลุ่มวิชาตามหลักสูตรเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการของตลาดแรงงาน วิทยาลัยจัดอบรมชี้แจงเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนให้อาจารย์ในสถานศึกษาทราบและสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการประชุมอบรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน

4. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต ประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรโดยพิจารณาจากคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน ในด้านคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร

คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร	อาจารย์ (n = 105)		นักเรียน (n = 539)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ	2.80	0.95	3.14	0.99
2. ความมีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	2.61	0.74	3.07	0.95
3. ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้า อยู่เสมอ	2.63	0.88	3.07	1.04
4. ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น	3.27	0.86	3.25	1.00
5. ความมีคุณภาพ จริยธรรม และมีระเบียบวินัย	3.05	0.66	3.26	1.01
6. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	2.99	0.70	3.42	0.96
7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.70	0.77	3.26	0.92
8. ความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย	3.04	0.85	3.75	1.13
9. การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม	2.93	0.81	3.62	1.03
รวม	2.89	0.53	3.32	0.60

จากตาราง 21 แสดงว่าโดยรวมอาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องของนักเรียนมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ มีทักษะในการปฏิบัติงานในอาชีพ ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น มีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่องานที่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม สำหรับเรื่องความมีสำนึก ภูมิใจในความเป็นไทยและการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม นักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะเหมาะสมอยู่ในระดับมากในขณะที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของนักเรียนฝึกงานตามความคิดเห็นของผู้ประเมิน
นักเรียนฝึกงาน ดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน
ในด้านคุณภาพของนักเรียนฝึกงาน

คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน	ผู้ประเมินฯ (n = 24)	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรู้ความสามารถในการฝึกงาน	3.25	0.53
2. ลักษณะความเป็นผู้นำ	3.04	0.62
3. การเคารพกฎระเบียบ	3.63	0.88
4. การมีสุขภาพดี	3.67	0.70
5. กิจนิสัยการทำงาน	3.54	0.93
6. ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.92	0.72
7. เจตคติต่อการทำงาน	3.78	0.77
รวม	3.49	0.54

จากตาราง 22 แสดงว่าโดยรวมผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่านักเรียนฝึกงานมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ในเรื่องการเคารพกฎระเบียบ การมีสุขภาพดี กิจนิสัยการทำงาน ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เจตคติต่อการฝึกงาน มีคุณภาพในระดับปานกลางในเรื่องความรู้ความสามารถในการฝึกงานและลักษณะความเป็นผู้นำ

4.3 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากแบบสำรวจการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทุกกลุ่มวิชา ของแผนกทะเบียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดภาคกลาง

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดภาคกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	ความถี่	ร้อยละ	เกณฑ์ผลการเรียน
3.51 ขึ้นไป	16	2.97	ดีมาก
3.00 - 3.50	77	14.29	ดี
2.00 - 2.99	341	63.26	ปานกลาง
1.75 - 1.99	60	11.13	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ต่ำกว่า 1.75	45	8.35	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ตก)
รวม	539	100	
ค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเท่ากับ 2.50			

จากตาราง 23 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทุกกลุ่มวิชา โดยรวมพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จากนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 539 คน มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมากร้อยละ 2.97 ดี ร้อยละ 14.29 ปานกลาง ร้อยละ 63.26 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ร้อยละ 11.13 ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ตก) ร้อยละ 8.35

4.4 ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อการเกษตรจากแบบวัดเจตคติของนักเรียน

ดังตาราง 24

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เจตคติต่อการเกษตรของนักเรียน

รายการประเมิน	นักเรียน (n = 539)	
	$\bar{X}$	S.D.
1. เกษตรกรต้องเป็นผู้ใฝ่รู้อยู่เสมอ	2.76	1.35
2. อาชีพเกษตรกรรมทำให้คนมีร่างกายแข็งแรง	2.73	1.22
3. เกษตรกรเป็นผู้มีความอดทน	2.68	1.41
4. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เอาตัวรอด	3.11	1.06
5. เกษตรกรเป็นคนขยันหมั่นเพียร	2.75	1.30
6. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สร้างเศรษฐกิจให้แก่ประเทศมากที่สุด	2.67	1.51
7. เกษตรกรถึงจะจนแต่ไม่มีวันอดตาย	2.71	1.35
8. เกษตรกรมักจะเป็นคนกระตือรือร้น	2.76	1.21
9. เกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย	3.11	1.09
10. เกษตรกรเป็นผู้มีจิตใจเมตตากรุณา	2.91	0.96
11. อาชีพเกษตรทำให้คนแข็งแรง	2.78	1.21
12. ผู้ที่เรียนวิชาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นคนรักธรรมชาติ	2.85	1.04
13. วิชาชีพเกษตรกรรมสอนให้รักธรรมชาติ	2.81	1.06
14. เรียนวิชาชีพเกษตรกรรมแล้วทำให้จิตใจแจ่มใส	2.95	1.02
15. อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ซ้ำซาก จำเจ	3.02	1.11
16. คนสุขภาพอ่อนแอไม่ควรประกอบอาชีพเกษตร	3.01	1.14
17. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทำทลายความสามารถของคน	2.88	1.31
18. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดั้งเดิมที่คนไทยจำใจต้องทำตามบรรพบุรุษ	3.12	1.27
19. อาชีพเกษตรกรรมสอนให้คนสามารถพัฒนาตนเองในการทำงาน	2.79	1.27

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการประเมิน	นักเรียน (n = 539)	
	X	S.D.
20. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีรายได้มั่นคง	2.91	0.98
21. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพอิสระ	2.77	1.25
22. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีอนาคตสดใส	2.94	0.95
23. อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย	2.80	1.26
24. อาชีพเกษตรกรรมสามารถนำไปพัฒนาอาชีพของครอบครัวได้	2.75	1.27
25. ผู้เรียนวิชาชีพเกษตรกรรมสามารถนำไปพัฒนาท้องถิ่นของตนได้	2.75	1.24
26. วิชาชีพเกษตรกรรมเรียนแล้วไม่ตกงาน	2.84	1.03
27. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะฝีมือสูงหลายด้าน	2.80	1.07
28. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพพื้นฐานของคนทั่วไปในประเทศไทย	2.81	1.20
29. อาชีพเกษตรกรรมต้องลงทุนสูงในทุกๆ ด้าน	3.15	1.03
30. ผู้เรียนวิชาเกษตรกรรมสามารถนำไปพัฒนาความเป็นอยู่ของตนได้	2.78	1.21
31. อาชีพเกษตรกรรมต้องใช้ความถนัดเท่านั้น	3.00	1.05
รวม	2.86	0.69

จากตาราง 24 แสดงว่า โดยรวมนักเรียนมีเจตคติต่อการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนักเรียนก็มีเจตคติต่อการเกษตรอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4.5 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียน
ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และนักเรียน ดังตาราง 25

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและ
นักเรียนในด้านความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียน

ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียน	ผู้เกี่ยวข้องฯ (n = 20)		นักเรียน (n = 539)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. นักเรียนมีความรู้พื้นฐานวิชาสามัญ	2.90	0.97	3.40	0.89
2. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ	2.65	1.18	3.23	1.08
3. นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชน นั้น ๆ	3.30	0.98	3.60	0.89
รวม	2.95	0.83	3.41	0.73

จากตาราง 25 แสดงว่า โดยรวมผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียนมีความคิดเห็นตรง
กันว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียนอยู่ใน
ระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียนมี
ความคิดเห็นตรงกันว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและ
นักเรียนในระดับปานกลางเช่นกัน

4.6 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ตามความคิดเห็นของชุมชน ดังตาราง

26

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะของบุคคลในงานด้านเกษตรตามความต้องการชุมชน

คุณลักษณะที่ชุมชนต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านความรู้ความสามารถ</u>		
1. มีทักษะความชำนาญในวิชาชีพ	9	45.00
2. มีความรู้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี	7	35.00
3. สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาเผยแพร่ให้กับคนในครอบครัวและคนอื่นรับทราบได้	5	25.00
4. มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง	4	20.00
5. สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้และประยุกต์ทฤษฎีสู่ปฏิบัติได้	2	10.00
6. มีความรู้พื้นฐานทางเกษตรเป็นอย่างดี	2	10.00
7. สามารถทำอาชีพอื่นนอกจากทำเกษตรได้	2	10.00
8. มีความรอบรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1	5.00
9. สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี	1	5.00
<u>ด้านคุณลักษณะ</u>		
1. มีความอดทน	10	50.00
2. ขยัน	9	45.00
3. เป็นผู้ใฝ่รู้	8	40.00
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบงาน ซื่อสัตย์ สุจริต และพัฒนาอาชีพอยู่เสมอ	7	35.00
5. สามารถเป็นผู้นำชุมชนได้	7	35.00
6. สามารถจัดการ แก้ปัญหา และตัดสินใจในหน่วยงานได้ดี	6	30.00
7. สามารถทำงานในชุมชนนั้น ๆ ได้เมื่อมีความรู้	5	25.00

ตาราง 26 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ชุมชนต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
8. มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานกับผู้อื่นได้ดี ทำงานเป็นหมู่คณะได้	4	20.00
9. มีศีลธรรม คุณธรรม ระเบียบวินัยในตนเอง	4	20.00
10. มีสุขภาพแข็งแรง	4	20.00
11. เป็นผู้รักความก้าวหน้า และมีการพัฒนาตนเอง	4	20.00
12. รักงาน รักอาชีพ รักหน่วยงาน ภูมิใจและมั่นใจในอาชีพ	3	15.00
13. เป็นผู้มีเหตุผลในการดำรงชีวิต	3	15.00
14. รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ	3	15.00
15. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ดี	3	15.00
16. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	3	15.00
17. เลือกอาชีพได้ดีและเหมาะสมกับตนเอง	2	10.00
18. สร้างความเจริญให้ชุมชนในท้องถิ่นและประเทศได้	2	10.00
19. เคารพสิทธิ หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	2	10.00
20. เข้าใจ การเมือง สังคม เศรษฐกิจของประเทศ	2	10.00
21. ต้องเป็นทั้งนักปฏิบัติและนักวิชาการ	2	10.00
22. เป็นผู้มีจิตใจเข้มแข็ง	2	10.00
23. เป็นผู้มีวุฒิภาวะตามวัย	1	5.00
24. มีความสามารถเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์	1	5.00
25. ปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ประสานงานได้ดี	1	5.00
26. มีความคิดเท่าทันเหตุการณ์ ทันสมัย ทันเหตุการณ์	1	5.00
27. มีประสิทธิภาพในการทำงาน	1	5.00
28. ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความตั้งใจสูง สามารถ คาดการณ์ได้ดี	1	5.00
29. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	1	5.00

ตาราง 26 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ชุมชนต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
30. รู้จักคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	5.00
31. เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี	1	5.00
32. เป็นตัวอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพแล้วประสบผลสำเร็จ	1	5.00
33. ประหยัด รู้จักตนเอง ไม่ติดยาเสพติด	1	5.00
34. เป็นคนช่างสังเกต ละเอียดลออ รอบคอบ	1	5.00
35. เมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เสียสละ	1	5.00

จากตาราง 26 แสดงว่าโดยรวมชุมชนมีความต้องการให้บุคคลในงานด้านเกษตรมีทักษะ ความชำนาญในวิชาชีพ (ร้อยละ 45.00) มีความรู้ในวิชาชีพ (ร้อยละ 35.00) สามารถนำ ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เผยแพร่ให้คนในครอบครัวและคนอื่นทราบได้ (ร้อยละ 25.00) และเป็นผู้มีความอดทน (ร้อยละ 50.00) ขยัน (ร้อยละ 45.00) ใฝ่รู้ (ร้อยละ 40.00) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีการพัฒนาอาชีพ (ร้อยละ 35.00) และอื่น ๆ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในแต่ละด้านของการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ในด้านต่าง ๆ สรุปได้
ดังตาราง 27

ตาราง 27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการประเมินหลักสูตร
ในแต่ละด้าน

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1. ด้านจุดหมายของหลักสูตร	1. ผู้บริหาร	- ควรมีคู่มือการใช้หลักสูตรเพื่ออธิบายเพิ่มเติมสำหรับ "คำ" หรือ "ข้อความ" ที่มีขอบเขตกว้างขวาง เช่น คำว่า "นำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ"
	2. อาจารย์	- จุดหมายหลักสูตรที่เขียนนั้นเป็นจุดหมายในอุดมคติ ไม่สามารถปฏิบัติได้หรือปฏิบัติได้ยากมาก - จุดหมายหลักสูตรเขียนไว้ค่อนข้างกว้าง - การเขียนจุดหมายหลักสูตรควรดูความต้องการของตลาดแรงงาน เรื่องเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเขียน - ควรเพิ่มหัวข้อประหยัด ข้อสัตย์ - ควรเน้นการนำไปปฏิบัติได้จริง - ควรมีทิศทางที่ชัดเจน - ควรเป็นไปในด้านอุตสาหกรรมเกษตร - ไม่ควรเปลี่ยนหลักสูตรบ่อย ๆ
2. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	1. ผู้บริหาร	- กิจกรรมควรกำหนดให้สามารถปฏิบัติได้จริง - ควรแยกเป็น 3 โครงสร้าง คือ 1) สำหรับเด็กออกไปประกอบอาชีพส่วนตัว 2) สำหรับเด็กที่ต้องการศึกษาต่อ 3) สำหรับเด็กที่ต้องการไปทำงานในภาครัฐหรือเอกชน

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	2. อาจารย์	- ควรเพิ่มหมวดฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ เป็น 8-10 หน่วยกิต แล้วลดจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาชีพ - ควรมีการฝึกงานภายใน-ภายนอกโดยกำหนดคาบที่แน่นชัด - การปรับปรุงควรยึดเรื่องความรู้สมัยใหม่ และ เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร	1. ผู้บริหาร	- ควรเน้นเรื่องการจัดการและการตลาดไว้ในคำอธิบายรายวิชาและกำหนดไว้บทแรกของเนื้อหา - ควรแก้ไขให้เนื้อหาเหมาะสมกับเวลา
	2. อาจารย์	- เนื้อหาวิชาในกลุ่มวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพเลือก มักซ้ำซ้อนกัน - เนื้อหาในกลุ่มวิชาชีพเลือกควรนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้และควรมีความทันสมัย - วิชาเลือกไม่ทันสมัย - ควรเน้นการปฏิบัติ - ควรเพิ่มเนื้อหาในบางวิชา เช่น การปลูกผัก เป็นต้น - เนื้อหาหลากหลายมากไป นักเรียนรับไม่หมด ทำให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ - ควรเรียงลำดับเนื้อหาตามการพัฒนาการของสิ่งนั้น ๆ - วิชาพื้นฐาน ควรมีความสัมพันธ์กับวิชาชีพ - เนื้อหาควรสรุปเป็นหมวดวิชา

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	3. ผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร	- เนื้อหาวิชาควรเหมาะสมกับเวลา - ควรประยุกต์เนื้อหาให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน - ควรเน้นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างเด่นชัด
4. ด้านความพร้อมของ อาจารย์	1. ผู้บริหาร	- จำนวนครูในแต่ละสาขาควรเพียงพอ - ควรกำหนดจำนวนอาจารย์ในสถานศึกษาตามจำนวนวิชาที่เปิดสอนร่วมกับการรับผิดชอบงานพาร์ม มีใช้ดูตามจำนวนคาบสอนตามผังบริหาร
	2. อาจารย์	- ควรมีจำนวนอาจารย์ในแต่ละหมวดให้เหมาะสมเพื่อจะได้พัฒนางานได้ - ควรจัดอาจารย์ให้ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนอยู่เสมอ - ควรมีครูที่มีความรู้ความชำนาญจริง ๆ ในการสอนแต่ละเรื่อง - ไม่ควรจัดอาจารย์สอนในวิชาที่ไม่ถนัด - ควรประหยัดครูสอนโดยสอนแทนกันได้เมื่อดูจากวุฒิที่จบมา - ควรมีสวัสดิการจากวิทยาลัยบ้าง
5. ด้านความพร้อมของ นักเรียน	1. อาจารย์	- ควรมีการคัดเลือกเด็กก่อนเข้าเรียน - นักเรียนส่วนใหญ่อ่อนวิชาพื้นฐาน - นักเรียนไม่มีความสนใจในการเรียน

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
		- ไม่มีความรับผิดชอบ - ไม่มีมารยาท - นักเรียนควรมีพื้นฐานที่ดีมาตั้งแต่เริ่มการศึกษา
	2. นักเรียน	- ควรควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนให้มากกว่านี้ - นักเรียนควรสนใจและตั้งใจให้มากกว่านี้ - ควรนึกถึงความสะดวกในการมาวิทยาลัยของนักเรียนด้วยเพราะมักอยู่ห่างไกล - ควรมีกฎระเบียบที่เข้มงวด - ควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง
6. ด้านสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน	1. ผู้บริหาร	- อุปกรณ์การเรียนการสอน เอกสาร ตำราใหม่ ๆ ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณมากกว่านี้
	2. อาจารย์	- ยังขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย - คู่มือการสอนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย - ควรมีห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย
	3. นักเรียน	- อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย - อุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วควรมีการซ่อมแซมบำรุงรักษาอยู่เสมอ - อาคารเรียนไม่สะอาด - ควรใช้ห้องเรียนให้เป็นประโยชน์มากกว่านี้ - ควรติดตั้งพัดลมตามอาคารเรียนบ้าง

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
7. ด้านงบประมาณ	1. ผู้บริหาร	- งบประมาณมีจำกัดต้องประหยัดจึงไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ - ทางส่วนกลางควรส่งงบประมาณมาให้สถานศึกษาบ้าง
	2. อาจารย์	- ควรจะเน้นเรื่องการเรียนการสอน - ควรจัดให้เพียงพอกับความจำเป็นหรือความสอดคล้องของแต่ละรายวิชา - ควรแก้ไขความล่าช้าของระบบราชการ - ควรใช้งบประมาณอย่างประหยัด
8. ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม	1. อาจารย์	- การจัดกิจกรรมควรจัดเป็นกลุ่มย่อยตามความสนใจของนักเรียนโดยมีประโยชน์และไม่มากเกินไป ควรสอดคล้องกับหลักสูตร จะทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนเกษตร ต่อการเป็นคนไทย นักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น - การจัดการศึกษาควรจัดแบบสาริตและปฏิบัติจริง - การสอนทฤษฎีควรใช้สื่อการเรียนการสอน - ควรสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะ คิดเป็น ทำเป็น เพื่อพัฒนาไปสู่อาชีพ - ควรมีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเข้มงวดให้มาก - ควรพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันได้

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	2. นักเรียน	- ควรมีเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเข้ามาช่วยในเวลาเรียน - การสอนในภาคปฏิบัติยังมีน้อย - ควรปรับปรุงการเรียนการสอนโดยสอนซ้ำ ๆ อธิบายให้นักเรียนเข้าใจ - อาจารย์ผู้สอนควรตรงต่อเวลา - ควรใช้สื่อการสอนมากกว่านี้ - ควรมีกิจกรรมสม่ำเสมอ - ควรติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียน
9. ด้านการวัดผลและการประเมินผล	1. อาจารย์	- การวัดผลประเมินผลควรเน้นมาตรฐานเดียวกัน - ควรทำอย่างสม่ำเสมอ - ควรประเมินผลจากการปฏิบัติจริง - การสอนภาคปฏิบัติควรมีนักเรียนกลุ่มละไม่เกิน 25 คน มิฉะนั้นจะยุ่งยากมาก - ควรแจ้งผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
	2. นักเรียน	- ควรแจ้งผลการเรียนให้เร็วขึ้นและแจ้งทุกครั้ง - ควรวัดผลประเมินผลเป็นมาตรฐานสากล - ควรควบคุมเรื่องความยุติธรรม เพียงธรรม โดยวัดผลอย่างละเอียด - ในการสั่งงานควรอธิบายให้ละเอียด ชัดเจน

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
10. ด้านการบริหาร หลักสูตร	1. ผู้บริหาร	- สถานศึกษามีค่าใช้จ่ายมากทำให้ไม่สามารถสนับสนุนครู-อาจารย์ ได้ทุกครั้งที่มีการประชุมสัมมนา - ต้องการให้ส่วนกลางเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้บ้างในเรื่องการประชุมสัมมนา เนื่องจากสถานศึกษาต้องพิจารณาเรื่องการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นอันดับแรก - ถ้าเป็นเรื่องที่กรมมิได้จัดควรให้สถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติให้เข้าร่วมประชุม จะได้ไม่ต้องยุ่งยากในการขออนุญาตจากกรม
	2. ผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร	- ควรบูรณาการหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน - ควรปรับปรุงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
11. ด้านคุณลักษณะของ นักเรียนตาม จุดหมายของ หลักสูตร	1. อาจารย์	- นักเรียนควรมีความรับผิดชอบมากกว่านี้ - ควรเน้นเรื่องการมีน้ำใจของนักเรียน - ควรเพิ่มทักษะให้นักเรียนปฏิบัติได้มากขึ้น - ควรเชิดชูเกียรติที่ประสบผลสำเร็จมาเป็นตัวอย่างเป็นวิทยากรให้นักเรียนปัจจุบัน - ควรให้นักเรียนมีการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้มากขึ้นกว่านี้

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ตอบ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	2. นักเรียน	- ควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น - นักเรียนควรมีระเบียบวินัย จริยธรรม - ควรเข้มงวดกับนักเรียนในทุกเรื่อง - นักเรียนควรมีความรับผิดชอบมากกว่านี้ - การแต่งกาย ความประพฤติของนักเรียนควรแก้ไข
12. ด้านคุณภาพของนักเรียนฝึกงาน	1. ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน	- นักเรียนควรมีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นตัวของตัวเอง มีความประณีตมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ - ควรมีความรู้ทางทฤษฎีให้มากกว่านี้
13. ด้านความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรและนักเรียน	1. ผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร	- ควรปรับเปลี่ยนสาขาที่เปิดสอนให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง - นักเรียนควรนำวิชาความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัวในชุมชนนั้น ๆ ได้ - ควรมีความสอดคล้องกับตลาดแรงงาน
	2. นักเรียน	- นักเรียนต้องการให้คนที่มีความรู้ไปช่วยพัฒนาชุมชน - ชุมชนต้องการคนขยันอดทน ตั้งใจ - ควรมีแหล่งฝึกอบรมด้านเกษตรในชุมชน - ควรมีการสนับสนุนจากภาครัฐบาลและเอกชนบ้าง

จากตาราง 27 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้หลักสูตรเน้นไปที่การปฏิบัติจริง ใช้ครูที่มีความสามารถในด้านนั้นจริง ๆ เข้าสอนนักเรียน ควรมีการให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชาที่สอน และนักเรียนก็มีความต้องการให้ครูเข้มงวดกับความประพฤติของตนเองให้มากขึ้น

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชา
เกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง ของกรมอาชีวศึกษา ในด้าน
ต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การประเมินองค์ประกอบด้านบริบทเกี่ยวกับจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้าง
และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร
2. การประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับความพร้อมของอาจารย์
นักเรียน สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ
3. การประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน
และการจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร
4. การประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิตเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร โดย
พิจารณาจากคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เจตคติต่อการเกษตร ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับ
หลักสูตรและนักเรียน ความต้องการของชุมชน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 36 คน อาจารย์จำนวน 105 คน และ
นักเรียนจำนวน 539 คน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานจำนวน 24 คน ผู้เกี่ยวข้องหลักสูตร และ
ชุมชน จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง จำนวน 4 แห่ง
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรทั้งหมด ยกเว้นผู้เกี่ยวข้องหลักสูตรและ
ชุมชน ซึ่งผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวนอย่างละ 20 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่
 - 2.1 แบบสอบถาม ซึ่งมี 6 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร
อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน และผู้เกี่ยวข้องหลักสูตร และชุมชนโดยแบบ

สอบถามแต่ละฉบับมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดเกณฑ์โดยใช้ Rubric ซึ่งมี 5 ระดับ และข้อเสนอแนะเป็นแบบปลายเปิด

2.2 แบบสำรวจ ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มวิชาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ที่นักเรียนเข้าศึกษา ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 โดยพิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากแผนกทะเบียนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.3 แบบวัดเจตคติต่อการเกษตร ใช้สำหรับวัดเจตคติของนักเรียนว่ามีเจตคติที่ดีมากน้อยเพียงใดกับวิชาชีพเกษตร

3. วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือโดยศึกษาดำรง เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา โดยวิเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตามวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เป็น 0.84 ตามลำดับ

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุมัติกรมอาชีวศึกษาเก็บข้อมูล เมื่อได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามแบบเลือกตอบด้วยการหาค่าร้อยละ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าด้วยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยกำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยสำหรับคำถามแบบปลายเปิดวิเคราะห์ด้วยการจัดลำดับความถี่แบบสำรวจวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละโดยกำหนดช่วงของระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

6. วิธีการประเมินผล

ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เป็นแนวคิดเพื่อประเมินแต่ละองค์ประกอบต่อไปนี้

ประเมินบริบท ประเมินปัจจัยเบื้องต้น ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้าคณะวิชาต่าง ๆ ดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีและส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตร

อาจารย์ส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาปริญญาตรี เป็นอาจารย์สังกัดคณะวิชาวิทยาศาสตร์ รับราชการในกรมอาชีวศึกษามากกว่า 15 ปี และไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตร

นักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์โดยเลือกเรียนตามความถนัดและสนใจ และเหตุที่เลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ เพราะสนใจวิชาชีพเกษตร ส่วนใหญ่มีความมั่นใจว่าสามารถหางานทำได้ตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียนมา

ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและนักเรียนที่มาฝึกงานส่วนใหญ่มาจากกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์โดยทำงานอยู่ในช่วงน้อยกว่า 5 ปี บางส่วนและมากกว่า 15 ปี บางส่วน และเป็นผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานมาแล้ว 5-10 ปี

ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นอาจารย์ในโรงเรียนเดิมของนักเรียนและเป็นเจ้าของกิจการ

ชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และเป็นประชาชนทั่วไป เจ้าของสถานประกอบการ

2. ผลการประเมินหลักสูตร

2.1 การประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ได้แก่

2.1.1 ความเหมาะสมของจุดหมายของหลักสูตร

ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยที่ความชัดเจนทางภาษา

ของจุดหมายที่กำหนด ความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการมีคู่มือการใช้หลักสูตรไว้อธิบายเพิ่มเติมในคำหรือข้อความที่มีความหมายกว้างเกินไป ในขณะที่อาจารย์คิดว่า ควรเน้นเรื่องการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ การประหยัด ความซื่อสัตย์ และควรเป็นจุดหมายที่เน้นไปทางด้านอุตสาหกรรมเกษตร

2.1.2 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร

ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการโครงสร้างของหลักสูตรในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเน้น เรื่องการฝึกงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา แต่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และควรเน้นว่ากิจกรรมต้องปฏิบัติได้จริง โดยที่เรื่องของการกำหนดหน่วยกิตตลอดหลักสูตรเป็น 3 หมวดวิชา รวม 110 หน่วยกิต การกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานต่อหมวดวิชาเลือกเสรี เป็น 30 หน่วยกิต : 65 หน่วยกิต : 15 หน่วยกิต ความเหมาะสมของรายวิชาชีพเลือก ความสอดคล้องของรายวิชา กับจุดประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในการฝึกงานเกษตรเป็น 4 หน่วยกิต ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องการกำหนดกลุ่มวิชาให้เลือกเรียนตามหลักสูตร ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา ความสอดคล้องของสัดส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของรายวิชาชีพเลือก ในแต่ละกลุ่มวิชา เมื่อเทียบทาบเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.3 ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

ผู้บริหาร อาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเน้นเรื่องการจัดการและการตลาดไว้ในคำอธิบายรายวิชาด้วย สำหรับอาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และควรเน้นการมีเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสมกับเวลา เน้นการปฏิบัติ ไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน

ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเกษตรกรรม ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชา ผู้บริหาร อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้บริหาร อาจารย์ก็มีความคิดเห็นตรงกันว่าความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องการนำเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพและวิชาเลือกเสรีไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 การประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่

2.2.1 ความพร้อมของอาจารย์

ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความพร้อมของอาจารย์ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเน้นความเพียงพอของจำนวนครูในแต่ละสาขาวิชา และการได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอน โดยในเรื่องความรู้ ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนใช้มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.2 ความพร้อมของนักเรียน

โดยรวมอาจารย์มีความคิดเห็นเห็นว่า นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับน้อยในเรื่องของความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่เข้ามาเรียน ความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของของระดับสติปัญญาของนักเรียนที่เข้ามาเรียน ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียนของนักเรียนและควรเน้นเรื่องการคัดเลือกเด็กนักเรียนก่อนเข้าเรียน การมีความรู้ในหมวดวิชาพื้นฐาน แต่นักเรียนกลับมีความคิดเห็นว่านักเรียนมีความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยควรเน้นเรื่องความประพฤติของนักเรียนให้มากกว่านี้ และนักเรียนมีความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับ ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน ที่สถานศึกษาจัดให้และความพร้อมในการเรียนเกี่ยวกับความสนใจในการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.3 ความพร้อมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และควรเน้นเรื่องความเพียงพอ ความทันสมัยของอุปกรณ์ คู่มือ เอกสาร ตำราเรียน โดยผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของอาคารเรียน (ภาคทฤษฎี) ของกลุ่มวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารและนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของอาคารปฏิบัติการของกลุ่มวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคีรัฐบาล กับกลุ่มวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคเอกชนกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความเพียงพอของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติการกับจำนวนนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ผู้บริหารและนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าความเพียงพอของเอกสาร ตำรา และวารสารเพื่อการศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย และอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ความเพียงพอของคู่มือการสอนของรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

2.2.4 ความสอดคล้องของงบประมาณ

ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าความสอดคล้องของงบประมาณ ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และควรเน้นของการประหยัด โดยที่ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยให้กับแต่ละแผนกวิชา ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ส่วนเรื่องความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 การประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่

2.3.1 ความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

อาจารย์มีความคิดเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยมีการจัดเตรียมการสอนอยู่ในระดับปานกลาง การใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย และควรเน้นเรื่องการจัดกิจกรรมว่าควรมีประโยชน์ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ควรมีการเรียนที่ปฏิบัติจริง สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยควรเน้นเรื่องสื่อการสอน การใช้เทคโนโลยีมาช่วยสอน ส่วนเรื่อง การมอบหมายงานให้นักเรียนและติดตามผลงาน อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องการสร้างประสบการณ์และการฝึกทักษะวิชาชีพความสอดคล้องของกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดเมื่อพิจารณาตามความต้องการของนักเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคทฤษฎีของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน และเรื่องความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์กับความต้องการของนักเรียน

2.3.2 ความเหมาะสมของการวัดผลและการประเมินผล

อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมของการวัดผลและการประเมินผล ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเน้นการเป็นมาตรฐานสากลในการวัดผลประเมินผล ควรแจ้งผลการเรียนทุกครั้งอย่างรวดเร็ว โดยที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่าความเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์หรือสอบเทียบความรู้ อาจารย์และนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลของอาจารย์ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนทำการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่ามีเหมาะสมมากในเรื่องการแจ้งผลการเรียนทุกภาคเรียนให้ผู้ปกครองทราบและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการนำความรู้ในเรื่องของการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปฏิบัติ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตร

โดยรวมผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าส่วนกลางควรมีงบประมาณในการส่งครูอาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนาบ้าง และควรมีการบูรณาการหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันโดยผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการเปิดสอนกลุ่มวิชาตามหลักสูตรเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการของตลาดแรงงาน วิทยาลัยจัดอบรมชี้แจงเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนให้อาจารย์ในสถานศึกษาทราบ ส่วนเรื่องการสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการประชุมอบรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

2.4 การประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต ได้แก่

2.4.1 คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร

โดยรวมอาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และควรเน้นเรื่องความรับผิดชอบของนักเรียน ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเน้นเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและควมมีระเบียบวินัย โดยที่อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องนักเรียนมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ มีทักษะในการปฏิบัติงานในอาชีพ ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น มีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม สำหรับเรื่องความมีสำนึกภูมิใจในความเป็นไทยและการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากในขณะที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4.2 คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน

ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าการฝึกงานมีคุณภาพ ในแต่ละประเด็นที่ประเมินนั้นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และควรเน้นเรื่องความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความประณีต ในการทำงานของตัวเองเด็กนักเรียน โดยที่นักเรียนมีคุณภาพการฝึกงานอยู่ในระดับมากในเรื่องการเคารพกฎระเบียบ การมีสุขภาพดี กิจนิสัยการทำงาน ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เจตคติต่อการฝึกงาน มีคุณภาพในระดับปานกลางในเรื่อง

ความรู้ความสามารถในการฝึกงานและลักษณะความเป็นผู้นำ

2.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า จากแบบสำรวจระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนจากแผนกทะเบียน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง นักเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2.4.4 เจตคติต่อการเกษตร

พบว่า จากแบบวัดเจตคติต่อการเกษตรของนักเรียนโดยรวมแล้ว เจตคติต่อการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง

2.4.5 ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียน

โดยรวมผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียนมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง และควรเน้นเรื่องการนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพในชุมชนให้ได้ ควรมีแหล่งฝึกอบรมทางด้านเกษตรในชุมชนนั้น ๆ

2.4.6 ความต้องการของชุมชน

ชุมชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเกษตรมีความรู้ความสามารถในเรื่องการมีทักษะความชำนาญในวิชาชีพ การมีความรู้ในวิชาชีพ ความสามารถในการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาสู่ครอบครัวและเผยแพร่ให้คนอื่นได้ และมีคุณลักษณะในด้านความอดทน ความขยัน การใฝ่รู้ การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาอาชีพของตน

อภิปรายผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารน้อยกว่า 5 ปี นับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบริหารค่อนข้างน้อย ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตร ทำให้มีความเข้าใจในหลักสูตรไม่เพียงพอและอาจนำหลักสูตรไปใช้โดยไม่บรรลุผลตามจุดหมายอย่างแท้จริง

อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้สอน และรับราชการมาแล้วมากกว่า 15 ปี จึงนับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอน และทราบปัญหาการใช้หลักสูตร แต่อย่างไรก็ตามอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรจึงอาจทำให้มีความเข้าใจในหลักสูตรไม่เพียงพอ

นักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนกลุ่มวิชาชีพศาสตร์มากที่สุด โดยในการเลือกเรียนนักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ ทำให้มีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จ

และสามารถนำไปใช้ได้เต็มที่ และสาเหตุที่เลือกเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภท วิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ เพราะสนใจวิชาชีพเกษตร และยังมีความมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียนมาเนื่องจากความต้องการของตลาดแรงงานด้านนี้มีมาก

ผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีประสบการณ์ในการทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน เป็นผู้มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่ และนักเรียนที่มาฝึกงานส่วนใหญ่มักจะมาฝึกงานในกลุ่มวิชาชีพศาสตร์ สัตวศาสตร์ ประมง ซึ่งตรงกับงานที่ทำอยู่แล้ว

ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ซึ่งสอนอยู่ในโรงเรียนเดิมก่อนที่นักเรียนจะเข้ามาเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเจ้าของกิจการงานฟาร์มต่าง ๆ และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่

ชุมชนส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป และเจ้าของสถานประกอบการซึ่งตรงกับความเป็นจริงที่ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศมักประกอบอาชีพเกษตรหรือเป็นเจ้าของสถานประกอบการ

2. ผลการประเมินหลักสูตร

2.1 การประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ได้แก่

2.1.1 ด้านจุดหมายของหลักสูตร จากผลการประเมิน พบว่าจุดหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก นั้นหมายความว่า จุดหมายของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ นี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการกำหนดจุดหมายของราชาร บัศวรี (2504) 5 ประการ คือ 1) สอดคล้องกับความต้องการของสังคม 2) สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก 3) สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ 4) สอดคล้องกับจุดหมายข้ออื่น ๆ 5) สามารถนำมาปฏิบัติได้ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับสมภพ พงชากุล (2533 : 7) ที่ได้กล่าวว่า จุดหมายของหลักสูตรจะต้องมีด้านความรู้และทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับความคิดเห็นของปัญญา หิรัญศรีมีและคณะ (2520 : 22) ที่ว่า การศึกษาเกษตรไม่ว่าจะระดับใดควรนึกถึงการสร้างมนุษย์ให้ประกอบอาชีพเกษตรและอยู่ในสังคมไทยโดยเฉพาะชนบทได้อย่างดีเพื่อช่วยพัฒนาประเทศ

2.1.2 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร จากผลการประเมินพบว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งในเรื่องการกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานต่อหมวดวิชาชีพต่อหมวดวิชาเลือกเสรี เป็น 30 หน่วยกิต : 65 หน่วยกิต : 15 หน่วยกิต นั้น ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางนั้นมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรางค์รัตน์ กัญญาส (2532 : 183) ที่พบว่า ควรมีการปรับ

อัตราส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานและหมวดวิชาชีพเกษตรให้ได้ประมาณ 1 : 3 โดยลดจำนวนรายวิชาของบางกลุ่มวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานให้น้อยลง และจากผลการประเมินพบว่า ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตการฝึกงานให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธารี วาริสงค์ (2537 : 100-102) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม พ.ศ. 2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี ว่าควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตภาคปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น และถ้าพิจารณาถึงโครงสร้างของหลักสูตรในสัดส่วนหมวดวิชาชีพแล้ว พบว่ามีอยู่จำนวนร้อยละ 62.00 ซึ่งทฤษฎี ภัทรดิลก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527 : 66) ได้กล่าวว่า โครงสร้างของหลักสูตร ปวช. เกษตรกรรม ของแต่ละหน่วยงานจะกำหนดให้ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการเกษตรประมาณ 65-75 % ของวิชาทั้งหมด จึงนับว่าโครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบันเน้นวิชาการเกษตรค่อนข้างน้อย

2.1.3 ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร จากผลการประเมิน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องเนื้อหาวิชาของหลักสูตรแต่ละรายวิชามีความซ้ำซ้อนกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรางค์รัตน์ กัญมาศ (2532 : 184) ที่พบว่า เนื้อหาหลายรายวิชาในหมวดวิชาชีพเกษตรมีความซ้ำซ้อนกันหรือใกล้เคียงกัน และผลงานวิจัยของสุรชาติย์ ชลประทีน (2536 : 116-120) ที่ว่าเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะใช้ครูผู้สอนคนเดียวกัน หรือใช้คู่มือสอนเล่มเดียวกัน ดังนั้นจึงควรแก้ไขโดยรวมเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกันไว้ในรายวิชาเดียวกันและตัดบางเนื้อหาออกหรือให้ครูที่สอนในรายวิชาที่ซ้ำซ้อนกันทำแผนการสอนร่วมกัน

2.2 การประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่

2.2.1 ด้านความพร้อมของอาจารย์ ผลการประเมินพบว่า ความพร้อมของอาจารย์ในระดับปานกลางถึงมาก โดยอาจารย์ให้ข้อเสนอแนะว่าควรให้อาจารย์เข้ารับการอบรมในวิชาที่สอนบ้าง และไม่ควรให้ครูที่ไม่มีวุฒิด้านนั้น ๆ เข้าสอนในบางวิชาที่ขาดแคลน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรชาติย์ ชลประทีน (2536 : 116-120) ที่ว่าควรจัดให้อาจารย์เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนและเข้ารับการศึกษาคู่มือเพิ่มเติม เพื่อที่อาจารย์จะได้มีความรู้ ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอนเพิ่มขึ้น และควรปรับปรุงให้เหมาะสมในเรื่องอาจารย์ผู้สอนบางสาขา ยังขาดแคลนและอาจารย์สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และสอดคล้องกับความเห็นของสังัด อุทรานันท์ (2532 : 275-276) ที่ว่าผู้บริหารควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรโดยการจัดการอบรมและจัดประชุมสัมมนาครูผู้สอนบ้าง

2.2.2 ด้านความพร้อมของนักเรียน ผลการประเมินพบว่า ความพร้อมของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยในทุกเรื่องสำหรับอาจารย์ แต่ตัวนักเรียนเองกลับมีความคิดเห็นว่าความพร้อมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ญัตติสิทธิ์ พินธุสาร (2536 : ง-จ) ที่ว่าในการมองปัญหาด้านนักเรียน อาจารย์จะมองเห็นปัญหาได้ดีกว่าตัวนักเรียนเอง และอาจารย์ก็มีความเห็นว่านักเรียนควรจะได้มีการคัดเลือกก่อนเข้าเรียน ควรมีความรู้ในวิชาพื้นฐานที่ดีกว่านี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทุกแห่งจะมีนักเรียนมาเรียนน้อย ทำให้ได้จำนวนเด็กนักเรียนไม่ตรงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้จึงต้องรับเด็กทุกคนเข้าเรียน และนั่นหมายถึงปัญหาในทุก ๆ ด้านที่ตามมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียน เรื่องความประพฤติเพราะเด็กที่เข้ามาเรียนมีทั้งความตั้งใจสูงสุดที่จะเรียนและความไม่เต็มใจที่จะมาเรียน ดังนั้นครูอาจารย์จึงควรมีส่วนช่วยกันทำให้นักเรียนรู้สึกรักวิชาซึ่งพันหารายได้ให้ระหว่างเรียนเพราะส่วนใหญ่เป็นเด็กยากจน รักและภูมิใจในสถาบัน เกิดเจตคติที่ดีต่อการเกษตร โดยที่ตัวนักเรียนเองก็มีความคิดเห็นว่าเขาควรได้รับการเข้มงวดเรื่องความประพฤติมากกว่านี้

2.2.3 ด้านความเหมาะสมของสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน ผลการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร อาจารย์หรือนักเรียน โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์มองเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นสถานที่เรียน (ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ) สถานที่ฝึกงาน ดำรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเรียน ยังไม่เพียงพอและไม่ทันสมัยสำหรับการจัดการศึกษาในระดับนี้ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของหน่วยศึกษานโยบายการอาชีวศึกษา (2531 : 148 และ 152-153) ว่าควรมีการปรับปรุงเอกสาร ตำรา และคู่มือการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุไปตามหลักสูตรที่ตั้งไว้

2.2.4 ด้านงบประมาณ จากผลการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ทั้งกลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ โดยมีความคิดเห็นว่างบประมาณที่จัดสรรมาให้ให้น้อยจะไม่สามารถทำอะไรให้เกิดผลที่เห็นได้ชัดเจนเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมีจำนวนนักเรียนน้อย จึงได้งบประมาณน้อยไปด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ส่วนหนึ่งในการที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผล ชำรง บัวศรี (2532 : 276-287) กล่าวว่า คือการเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย ซึ่งวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีก็ควรจะต้องใช้อย่างประหยัด

2.3 การประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่

2.3.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ผลการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งนักเรียนก็ยังมีความเห็นว่า ครูควรใช้สื่อการเรียน

การสอนในการสอน การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสอน เน้นการปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรางค์รัตน์ กัญมาศ (2532 : 186) ที่พบว่าการสอนที่จะให้ได้ผลดีตามความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นผู้สอนจะต้องเลือกสรรวิธีสอนที่ดีและเหมาะสมตามเนื้อหาวิชา เน้นการฝึกปฏิบัติให้มาก รวมทั้งมีการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนเพื่อช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3.2 ด้านการวัดผลและการประเมินผล พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ทั้งอาจารย์และนักเรียน โดยเฉพาะในเรื่องการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลของอาจารย์ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนทำการสอน การแจ้งผลให้ผู้ปกครองทราบมีความคิดเห็นตรงกันว่าเป็นสิ่งที่ดีและเป็นที่พอใจของนักเรียน ซึ่งตรงกับความคิดของสมชัย จรรย์ไพฑูย์ (2534 : 8) ที่ว่าการพัฒนาหลักสูตร คือการนำวิธีการวัดผลและประเมินผล เทคนิคการประเมินผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด

2.3.3 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยมีความคิดเห็นว่าการบริหารหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเหมาะสมในการเปิดกลุ่มวิชาตามสภาพท้องถิ่น ตามสภาพแรงงาน การจัดการเรียนสนับสนุนครูอาจารย์เข้าประชุมเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นการกระทำที่เหมาะสมแล้วสอดคล้องกับงานวิจัยของธำรง หาพิพัฒน์ (2534) และสันตติ พงศ์พิชราพันธุ์ (2533) ที่ว่า วิทยาลัยเกษตรกรรมจะต้องจัดหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น เน้นคุณธรรม จริยธรรมอย่างจริงจัง จำแนกสถานศึกษาตามความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาให้เหมาะสมกับศักยภาพของท้องถิ่น

2.4 การประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต

2.4.1 ด้านคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ผลการประเมินพบว่า อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะในด้านความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือคุณลักษณะในด้านคุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีพอยู่ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของพิสิฐ เมธภัทร และธีระพล เมธิกุล (2531 : 2-3) ที่ว่าหลักสูตรหมายถึงกิจกรรมทั้งหมดที่จะให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาการทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถประกอบอาชีพและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.4.2 ด้านคุณภาพของนักเรียนมีงาน ผลการประเมินพบว่า นักเรียนฝึกงานมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยที่ผู้ประเมินฝึกงานมีความคิดเห็นเห็นว่า นักเรียนตามหลักสูตรนี้มีคุณสมบัติในการประกอบอาชีพเกษตรได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของพรทิพย์ อุดมสิน (2523 : 21) ที่ว่าความมุ่งหมายของการศึกษาเกษตรในแต่ละระดับจะต้องวาง

อยู่บนรากฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ คุณธรรมและความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตร และสอดคล้องกับความเห็นของปัญญา หิรัญรัมย์และคณะ (2520 : 22) ที่ว่าการศึกษากษัตริย์จะต้องทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับเกษตรกร ช่วยเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ

2.4.3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยพิจารณาจากแบบสำรวจระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน จากแผนกทะเบียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2.4.4 ด้านเจตคติต่อการเกษตร จากแบบวัดเจตคติต่อการเกษตร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติปานกลาง ซึ่งควรปลูกฝังให้มีเจตคติต่อการเกษตรสูงกว่นี้ เพราะความคิดเห็นของ สัจด์ อุทรานันท์ (2527 : 220-223) กล่าวว่าหลักสูตรที่ดีต้องช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจทักษะและเจตคติ

2.4.5 ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียน จากผลการประเมินพบว่า ผู้เกี่ยวข้องๆและนักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของปัญญา หิรัญรัมย์และคณะ (2520 : 22) ที่ว่า การศึกษากษัตริย์ไม่ว่าจะระดับใดควรจะ 1) เพื่อสร้างมนุษย์ที่มีปัญหาเข้าใจและมุ่งหวังในการประกอบอาชีพเกษตร 2) เพื่อให้เป็นผู้ที่สามารถอยู่ได้ในสภาพของสังคมไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบท 3) เพื่อให้มีทักษะและความต้องการที่จะทำงานร่วมกับเกษตรกร ช่วยเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ

2.4.6 ความต้องการของชุมชน ซึ่งเห็นได้ว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อสรุปต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอไปแล้ว มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ดังนี้

1.1 จุดหมายของหลักสูตร ควรมีคู่มือการใช้หลักสูตรเพื่ออธิบายเพิ่มเติมสำหรับ "คำ" หรือ "ข้อความ" ที่มีขอบเขตกว้างเกินไป เพื่อที่จะได้เกิดความชัดเจนในการนำหลักสูตร

ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และในการเขียนจุดหมายของหลักสูตรควรให้ผู้ปฏิบัติตามจุดหมายของหลักสูตรมีส่วนร่วมด้วย

1.2 **เนื้อหาวิชาของหลักสูตร** ควรเขียนคำอธิบายรายวิชาให้ชัดเจน ในกรณีที่อาจซ้ำซ้อนกันได้ในบางรายวิชาและควรพัฒนาให้ทันสมัย

1.3 **อาจารย์** ควรให้อาจารย์ผู้สอนได้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและการผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 **นักเรียน** ควรทำการคัดเลือกนักเรียนก่อนเข้าเรียน เพราะส่วนใหญ่ นักเรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันและควรทบทวนเรื่องความประพฤติให้มาก

1.5 **กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม** ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของเด็กนักเรียน ส่วนเรื่องของการสอนครูควรใช้วิธีการสอนที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้มากขึ้น

1.6 **การบริหารหลักสูตร** ควรจัดประชุมอบรมสัมมนาผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน ในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร เพราะจากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยได้เข้ารับการประชุมอบรมสัมมนาเรื่องหลักสูตรจึงทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจและการนำไปใช้ใน เรื่องนี้ และในส่วนของผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรก็ควรบูรณาการหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

1.7 **คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน** ควรฝึกให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความประณีตในการทำงานให้มากกว่านี้

1.8 **เจตคติต่อการเกษตร** ควรมีการปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรักในอาชีพเกษตรกรรม เกิดเจตคติที่ดีมากกว่านี้ โดยการฝึกทักษะเกษตร และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตรให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไข้ปัญหา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคอื่นที่สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของกรมอาชีวศึกษา

2.3 ควรมีการประเมินความต้องการของประชาชนที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จรัญ พิณสุวรรณ. ปัญหาการสอนวิชาปฏิบัติงานเกษตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในทัศนะ
ของครู-อาจารย์ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อุดสาเนา.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. สารพัฒนาหลักสูตร. 2537. หน้า 25.
- ชิต บุญญา. "ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารและพัฒนาการใช้หลักสูตร," สารพัฒนา
หลักสูตร. 11 : หน้า 34-35 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2535.
- ชูศักดิ์ แสนบุญญา. "มาสร้างหลักสูตรกันเถอะ," สารพัฒนาหลักสูตร. 12 : หน้า 17-18 ;
ตุลาคม - ธันวาคม 2535.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2537.
- โชติ เพชรชื่น. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, มปป.
- ชะบิตะ เบ็ญหมัด. การศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย
การวัดและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช
2530 ในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ณัฐสิทธิ์ พิณสุสาร. การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530
(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) สาขาวิชาช่างยนต์ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัด
กรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 7. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อุดสาเนา.
- ทีศนา แฉมมณี. "การประเมินหลักสูตร," ชุดรวมบทความเล่ม 4 รวมบทความทางการ
ประเมินโครงการ. สมหวัง พิชัยานวัฒน์. หน้า 134-135 กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,
2529.

- চারী วรรีสั่ง. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาเกษตรกรรม พ.ศ.
2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเขตปทุมธานี. ปริณิธานิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537. อัดสำเนา.
- ธารัง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรตอนที่ 1. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์, 2504.
 _____. ทฤษฎีหลักสูตรและการออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 ศุภสกลาตพรวัว, 2532.
- ธารัง หาทิพนธ์. ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ความชำนาญ ด้านการเกษตร ของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ (ม.ศ.6) แผนกเกษตรกรรมในโรงเรียนเกษตร
และวิทยาลัยเกษตรทั่วประเทศ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2520. อัดสำเนา.
 _____. บทบาทของวิทยาลัยเกษตรกรรมในอนาคต. สิ่งท่งบุรี : วิทยาลัยเกษตรกรรมสิ่งท่งบุรี,
 2534.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือ รวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยแบบปรับปรุง
ใหม่ ครั้งที่ 1. นครปฐม : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล,
 2534.
- บุญส่ง นิลแก้ว. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและ
การประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปริณิธานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ประมวล รัตนเมธี. การศึกษาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2534
ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาประมง วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้. ปริณิธานิพนธ์
กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2535. อัดสำเนา.
- ประไพศรี สงวนวงศ์. "การพัฒนาหลักสูตรอาชีพท้องถิ่นโดยวิธีดาคัม," สารพัฒนาหลักสูตร.
 98 : พฤษภาคม 2533.
- ปัญญา หิรัญศรีมิ วิจิต ไวยนันท์ และโสภณ ณะมัย. ความรู้พื้นฐานการศึกษาเกษตร.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2520.
- พรทิพย์ วิจิเจริญ. คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและ
วิทยาลัยซึ่งต่ำกว่าอุดมศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519. อัดสำเนา.

- พรทิพย์ อุดมสิน. มูลเหตุจูงใจบางประการในการเลือกเรียนวิชาชีพครู เกษตรของนิสิตนักศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.
- พริยา เลหาไพศาล. สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7-8. ปริณยานพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532. อัดสำเนา.
- พิสิฐ เมธภัทร และธีระพล เมธิกุล. ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค. 2531. อัดสำเนา.
- ภิรมยา อินทรกำแหง. "องค์ประกอบการจัดการในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ," สารพัฒนาหลักสูตร. 11 : หน้า 68-70 ; ธันวาคม 2534 - มกราคม 2533.
- มะเตือ เสมา "จากหลักสูตรสู่การเรียนการสอนและการประเมินผล," สารพัฒนาหลักสูตร. 11 : หน้า 10-15 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2535.
- รัชณี สมสา. ความจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครู-อาจารย์เกษตร วิทยาเขตเกษตรวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : 2525, อัดสำเนา.
- รัตน์ บัวสนธ์. "ปฏิบัติการหลักสูตรแบบเน้นระบบ : แนวคิดและวิธีการ," สารพัฒนาหลักสูตร. 99 : มิถุนายน 2533.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 02536.
- วัลลภ กันทรัพย์. "การวิจัยกับการพัฒนาหลักสูตร," การวิจัยทางการศึกษา. 16(2) : 14-119 เมษายน - มิถุนายน 2529.
- _____. การประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- วิชาการ, กรม. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองศิลป์การพิมพ์, 2524.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

- _____ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
 กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ศรีโพธิ์ บุญประกอบ. ความต้องการของครูเกษตร เกี่ยวกับพื้นความรู้ในการสอนอาชีพเกษตร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมในชนบท วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2518. อัดสำเนา.
- ศุภพงษ์ บินเวหา. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 กลุ่มวิชา
คณิตศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะ วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2533. อัดสำเนา.
- ส. วาสนา ประवालพฤษย์. "การประยุกต์ใช้การวัดและการประเมินความสามารถจริงใน
 สภาพการเรียนการสอน," วารสารการวัดผลการศึกษา. 17 : หน้า 81 ;
 มกราคม - เมษายน 2539.
- _____ . การวัดผลจากการปฏิบัติจริง, มบท., มปป, อัดสำเนา.
- สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์, 2527.
- _____ . พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มิตรสยาม, 2532.
- สมชัย จรรยาไพบูลย์. การประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พุทธศักราช 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร
ในเขตการศึกษา 10. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534.
- สมภพ พงษากุล. "หลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ," สารพัฒนาหลักสูตร. 9 : มกราคม 2533.
- สมสุดา ผู้พัฒน์ และโสภณ ณะมัย. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกษตร กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัย
 เกษตรกรรมกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
- สันทัต พงศ์พัชระพันธุ์. แนวโน้มบทบาทและหน้าที่ของศูนย์ศึกษาศึกษาชีพ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533.

- สุรชาติพย์ ชลประทีน. การประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530
(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาเกษตรกรรม : ศึกษากรณีวิทยาลัย
เกษตรกรรม กลุ่มภาคเหนือ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร,
2536. อัดสำเนา.
- สุนทร เกิดแก้ว. การประเมินผลโครงการในประเทศไทย. เอกสารการศึกษารัฐประศาสน-
ศาสตร์ ฉบับที่ 28 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2520.
- สุนันรัตน์ รัตนศิลา. "ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ไม่ได้ผล," สารพัฒนาหลักสูตร. 13 :
กรกฎาคม - กันยายน 2537.
- สมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์, 2518.
_____. หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สารมวลชน, 2520.
- สุวางค์ ศรีอินทร์. ปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชา
พาณิชยกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สุเทพ ประเด็นท์. ความคิดเห็นของอาจารย์เกษตรและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2520. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- สุรางค์รัตน์ กัณมาศ. การศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาเกษตรกรรมของ
วิทยาลัยเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : ศึกษาพิเศษ สำนักรวมและพัฒนาศึกษา 5
ประเภทวิชาเกษตรกรรม หน่วยงานพิเศษ กรมอาชีวศึกษา, 2532.
- สำนักราชเลขาธิการ. พระบรมราชโองการและพระราชดำรัส. บริษัทโรงพิมพ์กรุงเทพ (1984)
จำกัด, 2531.
- หฤษฎี ภัทรดิลก. "หน่วยที่ 2 หลักสูตรการศึกษาเกษตร," เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษา
เกษตรและการส่งเสริมอาชีพเกษตร หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2, ฝ่ายการพิมพ์
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527. หน้า 40-50.
- อนันต์ ศรีโสภณ. เครื่องมือและวิธีการตรวจสอบคุณภาพ(ต่อ). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

- อมรตารา ภิรานนท์. การสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติการของครูเกษตร
ในสถานศึกษาและระดับวิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาเกษตร สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521. อัดสำเนา.
อาชีวศึกษา, กรม. รายงานการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530
ประเภทวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2531.
อาชีวศึกษา, กรม. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2538.
อุทัย หิรัญโต. การบริหารประยุกต์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2532.
อุทุมพร ทองอุไทย. การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์, 2520.
_____. การประเมินอาจารย์ : วิจัยและเครื่องมือ. กรุงเทพฯ : สมานมิตรการพิมพ์,
2523.
อุทุมพร จามรมาน. "โมเดลประเมินทางการศึกษา," ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา. 4 :
12-14 ; เมษายน - พฤษภาคม 2528.
Adair, Aubury Louis. "Iowa Public Secondary School Principals'
Peceptions of Importance and Expertise Requiried to Manage
Identified Tasks," Dissertation Abstracts International.
42 : 11 4656-A; (May. 1982.)
Arter, J.A. "Using Portfolios in Instruction and Assessment,"
The Northwest Regional Educational Laboratory. 15 : 1
(Nov. 1990) pp 81-90.
Beauchamp, George A. Currieulem Theory. 3 rd ed. Wilmette, Illinois :
The kagg Press, 1975.
Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice
Hall, 1970.
Carol H. Weiss, Evaluation Action Program. Boston : Allyne and Bacon,
1973.
Chandra, Arvida. Curriculum Development and Evaluation in Education.
New Delhi : Stering Publisher, 1977.

- Collins, A. "Portfolio for Biology Teachers Assessment," Journal of Personnel Evaluation. 5 : (1991) pp. 147-167.
- Diana Jean, Fidone. "An Evaluation of A Secondary Science Program Using the contrast Component of the CIPP Decision-Making," Dissertation Abstracts International. 54 : 2038-A - 2039-A, 1993
- Finch, F.L. (ed). Educational Performance Assessment. The Riverside Publishing Company, 1991.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc Graw - Hill Book Co, Inc. 1973.
- Gronlund, Norman E. Measurement and Evaluation in Teaching. 2nd ed. New York : Macmillan, 1971.
- Herman, J.L. "What Research Tells Us About Good Assessment," Educational Leadership, May, 1992. pp. 74-78.
- Joan, L.H. "What Research Tells Us About Good Assessment," Educational Leadership, 50, May, 1992. pp. 74-77.
- Kauss, Theodore Rodney. "An Evaluation of Master of Arts in Teaching Program of Teacher Education at Northwestern University," Dissertation Abstracts International. 40 : 2163 ; (September, 1969.)
- Lawlor, Jame Crosky. "Selected Characteristics of innovators and their Relationship to Social Study Teacher Adaption of New Curriculum Materials," Dissertation Abstracts International. 38 : 5887-A ; April, 1978.
- Lewy, Arich (ed). Handbook of Curriculum. Education. Paris : UNESCO, 1977.
- Merrel, Wayne L. "An Evaluation of a Proposed High School Technology Education Curriculum by Utah Industrial Administrators," Dissertation Abstracts International. 52 : 412-A ; 1991.

- Nagel, Joseph Robert. "An Evaluation of The Doctoral Program in Educational Administration at The University of Akron, As Percieved by Its Graduates, 1969-1984," Dissertation Abstracts International. 47 : 1140 ; October, 1984.
- Natta;;. D.L. "Performance Assessment : The Message from England," Educational Leadership, May, 1992. pp. 54-57.
- Nicholls, Audrey and Howard S. Nicholls. Developing a Curriculum : A Practical Guide. London : George Allen and Unwin, Ltd, 1976.
- Oliva, Peter F. Developing the Curriculum. 2nd ed. London : Foresman and Company, 1988.
- O'Neil, J. "Putting Performance Assessment to the Test," Educational Leadership, May, 1992. pp. 14-19.
- Readding, N. "Assessment the Big Outcomes," Educational Leadership, May, 1992. pp. 49-51.
- Schaefer, Reed M. "An Evaluation of Teacher Program at Parsum College," Dissertation Abstracts International. 23: 3106 ; 1961.
- Smith, B.O., W.O. Stanley, and J.H. Shores. Fundamentals of Curriculum Development. Harcourt, Brace, Jovanovich, Inc., 1952.
- Stufflebeam, Daniel L. and other. Educational Evaluation and Decision Making. 2nd ed. Bloomington : Phidelta kappa, 1971.
- Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harecourt, Brace and World, 1962.
- Taylor, Fred James. "An Appraisal of Selected Aspects of the Master of Teching Degree Program at a Teacher Education Institution," Dissertation Absrtracts International. 23 : 3803 ; (April - May, 1963.)

- Tyler, R. Basic Principles of curriculum and Instruction, Syllabus for Education 360, University of Chicago Press, Chicago, 1950.
- General Statement on Evaluation, Journal of Education Research, Vol. 35, 1942.
- Wendy M. Yen. CTB/ Mc Graw-Hill and Steven Ferrara. Educational and Psychological Measurement. 57 : 1 (February 1997.) pp. 60-84.
- West, R.O. Manual for School Evaluation. Berlington : New England Association of School and Colleges, 1972.
- Wolf, D.P. "Portfolio Assessment : Sampling Student Work," Educational Leadership, 46 : (April 1989) pp. 35-39.
- Wolf, D.P. and others "Good Measure : Assessment as a Tool for Educational Reform," Educational Leadership, May, 1992. pp. 8-13.
- Worthen, Blaine R. and James R. Sanders. Educational Evaluation Theory and Practice. Wanda Worth Publishing Company, Inc., 1973.

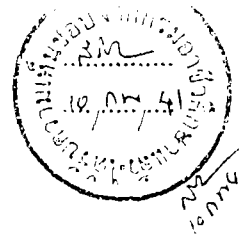
ภาคผนวก

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2538 ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดภาคกลาง ของกรมอาชีวศึกษา เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยได้แนบรายละเอียดของหลักการ จุดหมาย จุดประสงค์ของสาขาวิชาและโครงสร้างของหลักสูตรไว้ในแบบสอบถามชุดนี้ สำหรับให้ผู้ประเมินใช้ประกอบการพิจารณา
2. ขอให้ท่านซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้โปรดประเมินองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสม หรือมีระดับการปฏิบัติ มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาตามข้อเท็จจริงตามความคิดเห็นของท่าน โดยการเติมเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องความเหมาะสม หรือระดับการปฏิบัติ ซึ่งมีเกณฑ์ของแต่ละระดับในแต่ละข้อ
3. ตอนท้ายสุดขององค์ประกอบแต่ละด้าน ขอให้โปรดแสดงข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมที่ท่านเห็นว่าควรจะมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง
4. ในการประเมินข้อความแต่ละข้อ ขององค์ประกอบแต่ละด้าน ขอได้โปรดอย่าเว้นข้อหนึ่งข้อใด เพราะจะทำให้แบบสอบถามชุดนี้ ขาดความสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ประเมินหลักสูตรในครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริง
และกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี _____
2. เพศ
() 1. ชาย () 2. หญิง
3. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
() 1. ผู้อำนวยการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนี้ _____ ปี
() 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนี้ _____ ปี
() 3. หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนี้ _____ ปี
() 4. หัวหน้าคณะวิชา (โปรดระบุ) _____ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนี้ _____ ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก
() 1. อนุปริญญา สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____
() 2. ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____
() 3. ปริญญาโท สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____
() 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
5. เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ หรือไม่
() 1. เคย () 2. ไม่เคย

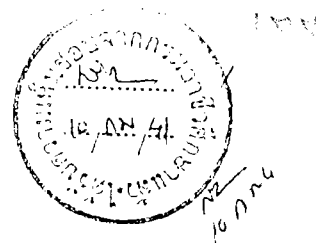
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✕ ที่บนตัวเลขที่ท่านมีความเห็นตามเกณฑ์การประเมินนั้น ๆ

ตัวอย่าง :

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
1	ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ใช้ภาษาไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ไม่ครบถ้วน 3 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง 4 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างล้าสมัย 5 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย	✕	2	3	4	5

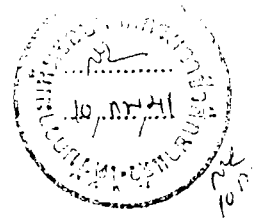
หมายความว่า : ท่านเห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดนั้นใช้ภาษาไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน

จุดหมายของหลักสูตร

โปรดอ่านจุดหมายของหลักสูตรที่แนบมา

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนดให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ใช้ภาษาไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน					
	2 ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนไม่ครบถ้วน					
	3 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
	4 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างล่าสมัย					
	5 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย					
2	ความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานให้ระดับคะแนน	1	2	3	4	5
	เมื่อ					
	1 ทั้ง 6 ข้อ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
	2 มีเพียง 4 ใน 6 ข้อ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
	3 มีเพียง 5 ใน 6 ข้อ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
	4 ทุกข้อสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
	5 ทุกข้อสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ด้วย					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
3	ความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน 2 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนบางรายวิชา 3 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนบางหมวดวิชา 4 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนบางกลุ่มวิชา 5 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนทุกกลุ่มวิชา	1	2	3	4	5
4	ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน 2 มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในบางข้อ 3 ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน 4 มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในทุกข้อ 5 มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในทุกข้อและอนาคตอันใกล้	1	2	3	4	5

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
5	ความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
	2 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับอำเภอ					
	3 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับจังหวัด					
	4 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับภาค					
	5 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับประเทศ					
6	ความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริง					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ทุกหัวข้อไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้เลย					
	2 มีเพียง 4 ใน 6 หัวข้อ ที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้					
	3 มีเพียง 5 ใน 6 หัวข้อ ที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้					
	4 ทุกหัวข้อสามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้แต่ค่อนข้างยาก					
	5 ทุกหัวข้อสามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้ง่าย					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหมายของหลักสูตรที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมคือ.....

.....

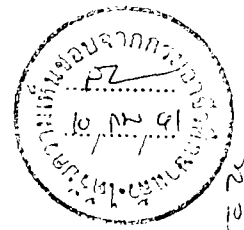
.....

.....

.....

.....

.....

130

10/12/91

โครงสร้างของหลักสูตร

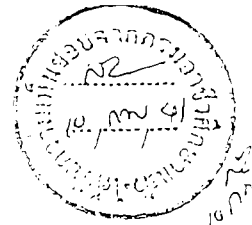
โปรดอ่านโครงสร้างหลักสูตรที่แนบมา

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	การกำหนดหน่วยกิตตลอดหลักสูตรเป็น 3 หมวดวิชา รวม 110 หน่วยกิต ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 จำนวนหมวดวิชาและจำนวนหน่วยกิตรวม 110 หน่วยกิต ยังไม่เหมาะสม					
	2 จำนวนหมวดวิชายังไม่เหมาะสม แต่จำนวนหน่วยกิตวิชา รวม 110 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
	3 จำนวนหมวดวิชาเหมาะสมแต่จำนวนหน่วยกิตรวมยังไม่ เหมาะสม					
	4 จำนวนหมวดวิชาและจำนวนหน่วยกิตรวมเหมาะสม					
2	การกำหนดกลุ่มวิชาให้เลือกเรียนตามหลักสูตร ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรยังไม่เหมาะสม ในการเลือกเรียนและล้าสมัย					
	2 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรค่อนข้าง เหมาะสมในการเลือกเรียน และค่อนข้างทันสมัย					
	3 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ในการเลือกเรียน และค่อนข้างทันสมัย					
	4 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ในการเลือกเรียน ค่อนข้างทันสมัยแต่ไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน					
	5 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ในการเลือกเรียน ทันสมัย และสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน					

121

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
3	การกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานต่อหมวดวิชาชีพต่อหมวดวิชาเลือกเสรี เป็น 30 หน่วยกิต : 65 หน่วยกิต : 15 หน่วยกิต <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 สัดส่วนของทั้ง 3 หมวดวิชา ยังไม่เหมาะสม 2 มีความเหมาะสมเพียง 1 หมวดวิชา ใน 3 หมวดวิชา 3 มีความเหมาะสม 2 หมวดวิชา ใน 3 หมวดวิชา 4 ทั้ง 3 หมวดวิชา มีความเหมาะสมและส่วนใหญ่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร 5 ทั้ง 3 หมวดวิชา มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	1	2	3	4	5
4	ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เหมาะสม 2 ค่อนข้างเหมาะสม 3 ส่วนใหญ่เหมาะสม 4 เหมาะสม และค่อนข้างสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 5 เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	1	2	3	4	5
5	ความเหมาะสมของรายวิชาที่เลือก <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เหมาะสมในทุกกลุ่มวิชา 2 มีความเหมาะสมไม่เกิน 3 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 3 มีความเหมาะสมไม่เกิน 5 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 4 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชาและส่วนใหญ่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร 5 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชา และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	1	2	3	4	5

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
6	ความสอดคล้องของสัดส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของรายวิชาที่เลือกในแต่ละกลุ่มวิชาเมื่อเทียบกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่สอดคล้องในทุกกลุ่มวิชา 2 มีความเหมาะสมไม่เกิน 3 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 3 มีความเหมาะสมไม่เกิน 5 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 4 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชาและส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 5 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชา และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	1	2	3	4	5
7	ความสอดคล้องของรายวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 จำนวนรายวิชาของทุกกลุ่มวิชาไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร 2 จำนวนรายวิชาไม่เกิน 3 ใน 7 กลุ่มวิชาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และจุดหมายของหลักสูตร 3 จำนวนรายวิชาไม่เกิน 5 ใน 7 กลุ่มวิชาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และจุดหมายของหลักสูตร 4 จำนวนรายวิชาของทุกกลุ่มวิชา สอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และส่วนใหญ่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร 5 จำนวนรายวิชาของทุกกลุ่มวิชา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	1	2	3	4	5

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
8	ความเหมาะสมในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในการฝึกงานเกษตรเป็น 4 หน่วยกิต <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เหมาะสมเมื่อเทียบกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดและจำนวนคาบการฝึก 2 ไม่เหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึกแต่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด 3 ค่อนข้างเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึกและเนื้อหาวิชาที่กำหนด 4 เหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึก และค่อนข้างเหมาะสมเมื่อเทียบกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด 5 เหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึก และเนื้อหาวิชาที่กำหนด	1	2	3	4	5

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของหลักสูตรที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมคือ.....

.....

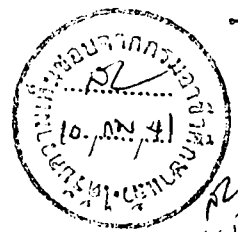
.....

.....

.....

.....

.....

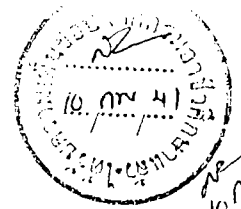
10/11/41

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานกับเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความสอดคล้อง 2 รายวิชาส่วนใหญ่ไม่มีความสอดคล้อง 3 บางรายวิชาไม่มีความสอดคล้อง 4 มีความสอดคล้องในทุกวิชาแต่ค่อนข้างทำได้ยาก 5 มีความสอดคล้องในทุกรายวิชาและสามารถทำได้โดยง่าย					
2	ความสอดคล้องของเนื้อหาในหมวดวิชาพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเกษตรกรรม ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความสอดคล้องในทุกรายวิชา 2 บางรายวิชามีความสอดคล้อง 3 รายวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้อง 4 ทุกรายวิชามีความสอดคล้อง 5 ทุกรายวิชามีความสอดคล้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างดี					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
3	การนำเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชั้นและวิชาเลือกเสรีไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ 2 ส่วนน้อยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ 3 ส่วนใหญ่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ 4 สามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมวดวิชาเลือกเสรีและหมวดวิชาชั้น 5 สามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมวดวิชาเลือกเสรีและหมวดวิชาชั้นและมีความทันสมัย	1	2	3	4	5
4	ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่ถูกต้องและไม่ทันสมัย 2 บางรายวิชาเนื้อหาวิชาถูกต้องแต่ล้าสมัย 3 รายวิชาส่วนใหญ่มีเนื้อหาถูกต้องแต่ค่อนข้างล้าสมัย 4 ทุกรายวิชามีความถูกต้องตามเนื้อหาแต่ค่อนข้างล้าสมัย 5 ทุกรายวิชามีความถูกต้องตามเนื้อหาวิชานั้น ๆ และมีความทันสมัย	1	2	3	4	5
5	ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชา ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่มีความสอดคล้องในทุกรายวิชา 2 ไม่มีความสอดคล้องในบางรายวิชา 3 รายวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้อง 4 รายวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องและค่อนข้างนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5 รายวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	1	2	3	4	5

153

10/11/41

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
6	ความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชา					
	2 เนื้อหาวิชามักซ้ำซ้อนกันในหมวดวิชาชั้นพื้นฐาน หมวดวิชาชั้นเฉพาะและหมวดวิชาชั้นเลือก					
	3 เนื้อหาวิชามักซ้ำซ้อนกันในหมวดวิชาชั้นเฉพาะและหมวดวิชาชั้นเลือก					
	4 เนื้อหาวิชามักซ้ำซ้อนกันเฉพาะในหมวดวิชาชั้นเลือก					
	5 แต่ละรายวิชาไม่มีเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชา					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหลักสูตรที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมคือ.....

.....

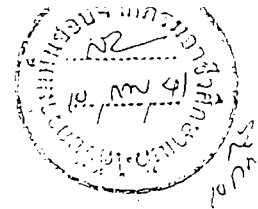
.....

.....

.....

.....

.....

อาจารย์

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความรู้ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความชำนาญ					
	2 ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้แต่ไม่ชำนาญ					
	3 ผู้สอนทุกคนมีความรู้แต่ไม่มีความชำนาญ					
2	การมีสื่อการเรียนการสอนให้					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ไม่มีเลย					
	2 ไม่ค่อยมี					
	3 มีบ้างที่จำเป็น					
	4 ส่วนใหญ่มีเกือบครบทุกประเภท					
	5 มีครบทุกประเภทที่ต้องการใช้					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาจารย์ที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

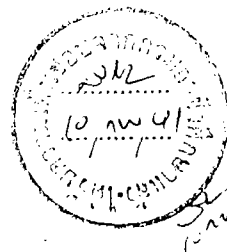
.....

.....

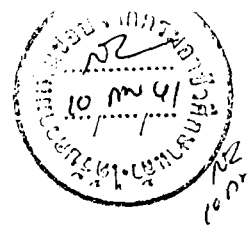
.....

.....

สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความเพียงพอของอาคารเรียน (ภาคทฤษฎี) ของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ได้ไม่ค่อยเต็มที่					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
	4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
	5 เพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
2	ความเพียงพอของอาคารปฏิบัติการของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
	4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
	5 เพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
3	ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคีรัฐบาลกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ช่วยให้ความร่วมมือ					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
	4 เพียงพอแต่ไม่ช่วยให้ความร่วมมือ					
	5 เพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					

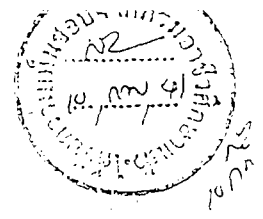
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคเอกชนกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u>					
	<u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
5	ความเพียงพอของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติกับจำนวนนักเรียน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u>					
	<u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
6	ความเพียงพอของเอกสารตำราและวารสารเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u>					
	<u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ค่อยทันสมัย					
	3 ค่อนข้างเพียงพอแต่ทันสมัย					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

.....

งบประมาณ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยให้กับแต่ละแผนกวิชา ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่มี ความสอดคล้องน้อย 2 มีความสอดคล้องน้อย 3 ค่อนข้างมีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้ งาน 4 มีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้ งาน 5 มีความสอดคล้องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตาม ความต้องการใช้ งาน					
2	ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยสำหรับใช้ในการพัฒนา คุณภาพของการเรียนการสอน ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่มี ความสอดคล้อง 2 มีความสอดคล้องน้อย 3 ค่อนข้างมีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้ งาน 4 มีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้ งาน 5 มีความสอดคล้องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตาม ความต้องการใช้ งาน					

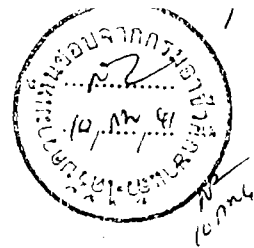
โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงบประมาณที่ควรปรับปรุงหรือ
เพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

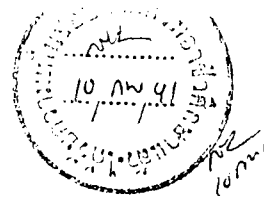
.....

.....

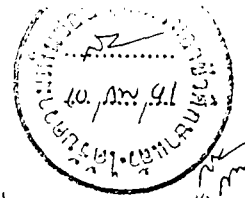

การบริหารหลักสูตร

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องในการเปิดสอนกลุ่มวิชาขึ้นตามหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่สอดคล้อง					
	2 มีความสอดคล้องไม่เกิน 3 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	3 มีความสอดคล้องไม่เกิน 5 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	4 มีความสอดคล้องทุกกลุ่มวิชา					
2	ความสอดคล้องในการเปิดสอนกลุ่มวิชาขึ้นตามหลักสูตรกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่สอดคล้อง					
	2 มีความสอดคล้องไม่เกิน 3 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	3 มีความสอดคล้องไม่เกิน 5 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	4 มีความสอดคล้องทุกกลุ่มวิชา					
	5 มีความสอดคล้องทุกกลุ่มวิชา และสอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
3	ความเหมาะสมในการจัดการเรียน <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความเหมาะสมไม่ว่าจะในด้านใด ๆ 2 เหมาะสมเฉพาะอาจารย์ผู้สอน 3 เหมาะสมทั้งอาจารย์ผู้สอนและนักเรียน 4 เหมาะสมทั้งอาจารย์ผู้สอน นักเรียนและความยากง่ายของวิชา 5 เหมาะสมทั้งอาจารย์ผู้สอน นักเรียน ความยากง่ายของวิชาและลำดับก่อนหลังของวิชา					
4	การจัดอบรมชี้แจงเรื่องหลักสูตรที่เปิดสอนให้อาจารย์ในสถานศึกษาทราบ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เคยอบรมชี้แจงให้ทราบ 2 มีการประชุมชี้แจงในที่ประชุมของวิทยาลัย 3 มีการประชุมชี้แจงในที่ประชุมของวิทยาลัยและการประชุมของคณะวิชา 4 มีการประชุมชี้แจงแจ้งในที่ประชุมของวิทยาลัย การประชุมของคณะวิชา และติดป้ายแผนภูมิให้ทราบ 5 มีการประชุมชี้แจงแจ้งในที่ประชุมของวิทยาลัย การประชุมของคณะวิชา ติดป้ายแผนภูมิให้ทราบ และแจกเอกสารให้ครูแต่ละคนทราบ					
5	การสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการประชุมอบรมในเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีการสนับสนุน 2 มีการสนับสนุนบางครั้ง 3 ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนเมื่อมีคำสั่งจากกรมฯ 4 ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนไม่ว่ากรณีใด ๆ 5 มีการสนับสนุนทุกครั้งที่ยื่นขอเข้าร่วมประชุมอบรม					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรที่ควรปรับปรุง
หรือเพิ่มเติมคือ.....
.....
.....
.....
.....
.....

195

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของอาจารย์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงและกรอกข้อความ
ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี _____

2. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

3. วุฒิการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก

() 1. อนุปริญญา สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____

() 2. ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____

() 3. ปริญญาโท สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____

() 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

4. เป็นอาจารย์สังกัดคณะวิชา

() 1. พืชศาสตร์ () 5. อุตสาหกรรมเกษตร

() 2. สัตวศาสตร์ () 6. รางเกษตร

() 3. ประมง () 7. พื้นฐาน

() 4. อื่น ๆ

5. ระยะเวลาที่รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

() 1. น้อยกว่า 5 ปี

() 2. 5-10 ปี

() 3. 11-15 ปี

() 4. มากกว่า 15 ปี

6. เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ หรือไม่

() 1. เคย () 2. ไม่เคย

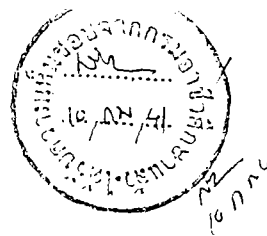
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย X กับบนตัวเลขที่ท่านมีความเห็นตามเกณฑ์การประเมินนั้น ๆ

ตัวอย่าง :

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด ให้ระดับคะแนน เมื่อ 1 ใช้ภาษาไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนไม่ครบถ้วน 3 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง 4 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างล่าช้า 5 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย	X	2	3	4	5

หมายความว่า : ท่านเห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดนั้นใช้ภาษาไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน

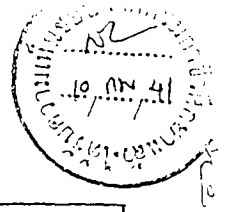
จุดหมายของหลักสูตร

โปรดอ่านจุดหมายของหลักสูตรที่แนบมา

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ใช้ภาษาไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน					
	2 ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนไม่ครบถ้วน					
	3 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
	4 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างล่าสมัย					
	5 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย					
2	ความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ทั้ง 6 ข้อ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
	2 มีเพียง 4 ใน 6 ข้อ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
	3 มีเพียง 5 ใน 6 ข้อ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
	4 ทุกข้อสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
	5 ทุกข้อสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ด้วย					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
3	ความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน					
	2 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนบางรายวิชา					
	3 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนบางหมวดวิชา					
	4 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนบางกลุ่มวิชา					
	5 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนทุกกลุ่มวิชา					
4	ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน					
	2 มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในบางข้อ					
	3 ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน					
	4 มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในทุกข้อ					
	5 มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันในทุกข้อและอนาคตอันใกล้					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
5	ความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
	2 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับอำเภอ					
	3 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับจังหวัด					
	4 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับภาค					
	5 สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาได้ในระดับประเทศ					
6	ความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริง					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ทุกหัวข้อไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้เลย					
	2 มีเพียง 4 ใน 6 หัวข้อ ที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้					
	3 มีเพียง 5 ใน 6 หัวข้อ ที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้					
	4 ทุกหัวข้อสามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้แต่ค่อนข้างยาก					
	5 ทุกหัวข้อสามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้โดยง่าย					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจุดหมายของหลักสูตรที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมคือ.....

.....

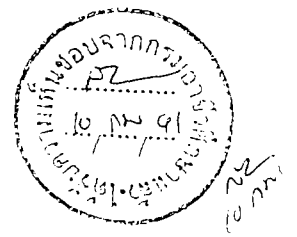
.....

.....

.....

.....

.....

โครงสร้างของหลักสูตร

โปรดอ่านโครงสร้างหลักสูตรที่แนบมา

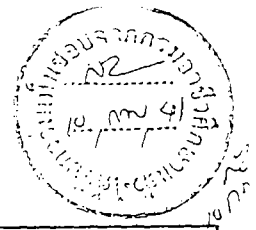
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	การกำหนดหน่วยกิตตลอดหลักสูตรเป็น 3 หมวดวิชา รวม 110 หน่วยกิต <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 จำนวนหมวดวิชาและจำนวนหน่วยกิตรวม 110 หน่วยกิต ยังไม่เหมาะสม					
	2 จำนวนหมวดวิชายังไม่เหมาะสม แต่จำนวนหน่วยกิตวิชา รวม 110 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
	3 จำนวนหมวดวิชาเหมาะสมแต่จำนวนหน่วยกิตรวมยังไม่ เหมาะสม					
	4 จำนวนหมวดวิชาและจำนวนหน่วยกิตรวมเหมาะสม					
	5 จำนวนหมวดวิชาและจำนวนหน่วยกิตรวมเหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
2	การกำหนดกลุ่มวิชาให้เลือกเรียนตามหลักสูตร <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรยังไม่เหมาะสม ในการเลือกเรียนและทันสมัย					
	2 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรค่อนข้าง เหมาะสมในการเลือกเรียน และค่อนข้างทันสมัย					
	3 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ในการเลือกเรียน และค่อนข้างทันสมัย					
	4 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ในการเลือกเรียน ค่อนข้างทันสมัยแต่ไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน					
	5 จำนวนกลุ่มวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ในการเลือกเรียน ทันสมัย และสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
3	การกำหนดสัดส่วนระหว่างหมวดวิชาพื้นฐานต่อหมวดวิชาชั้นต่อหมวดวิชาเลือกเสรี เป็น 30 หน่วยกิต : 65 หน่วยกิต : 15 หน่วยกิต <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 สัดส่วนของทั้ง 3 หมวดวิชา ยังไม่เหมาะสม 2 มีความเหมาะสมเพียง 1 หมวดวิชา ใน 3 หมวดวิชา 3 มีความเหมาะสม 2 หมวดวิชา ใน 3 หมวดวิชา 4 ทั้ง 3 หมวดวิชา มีความเหมาะสมและส่วนใหญ่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร 5 ทั้ง 3 หมวดวิชา มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	1	2	3	4	5
4	ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เหมาะสม 2 ค่อนข้างเหมาะสม 3 ส่วนใหญ่เหมาะสม 4 เหมาะสม และค่อนข้างสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 5 เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	1	2	3	4	5
5	ความเหมาะสมของรายวิชาที่เลือก <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เหมาะสมในทุกกลุ่มวิชา 2 มีความเหมาะสมไม่เกิน 3 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 3 มีความเหมาะสมไม่เกิน 5 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 4 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชาและส่วนใหญ่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร 5 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชา และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	1	2	3	4	5

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
6	ความสอดคล้องของสัดส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของรายวิชาที่เลือกในแต่ละกลุ่มวิชาเมื่อเทียบกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่สอดคล้องในทุกกลุ่มวิชา 2 มีความเหมาะสมไม่เกิน 3 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 3 มีความเหมาะสมไม่เกิน 5 กลุ่มวิชา ใน 7 กลุ่มวิชา 4 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชาและส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 5 มีความเหมาะสมในทุกกลุ่มวิชา และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
7	ความสอดคล้องของรายวิชากับจุดประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 จำนวนรายวิชาของทุกกลุ่มวิชา ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชาและจุดหมายของหลักสูตร 2 จำนวนรายวิชาไม่เกิน 3 ใน 7 กลุ่มวิชาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และจุดหมายของหลักสูตร 3 จำนวนรายวิชาไม่เกิน 5 ใน 7 กลุ่มวิชาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และจุดหมายของหลักสูตร 4 จำนวนรายวิชาของทุกกลุ่มวิชา สอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และส่วนใหญ่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร 5 จำนวนรายวิชาของทุกกลุ่มวิชา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสาขาวิชา และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
8	ความเหมาะสมในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในการฝึกงานเกษตรเป็น 4 หน่วยกิต ให้ระดับคะแนน เมื่อ 1 ไม่เหมาะสมเมื่อเทียบกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดและจำนวนคาบการฝึก 2 ไม่เหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึกแต่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด 3 ค่อนข้างเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึกและเนื้อหาวิชาที่กำหนด 4 เหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึก และค่อนข้างเหมาะสมเมื่อเทียบกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด 5 เหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนคาบการฝึก และเนื้อหาวิชาที่กำหนด					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของหลักสูตรที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

.....

.....

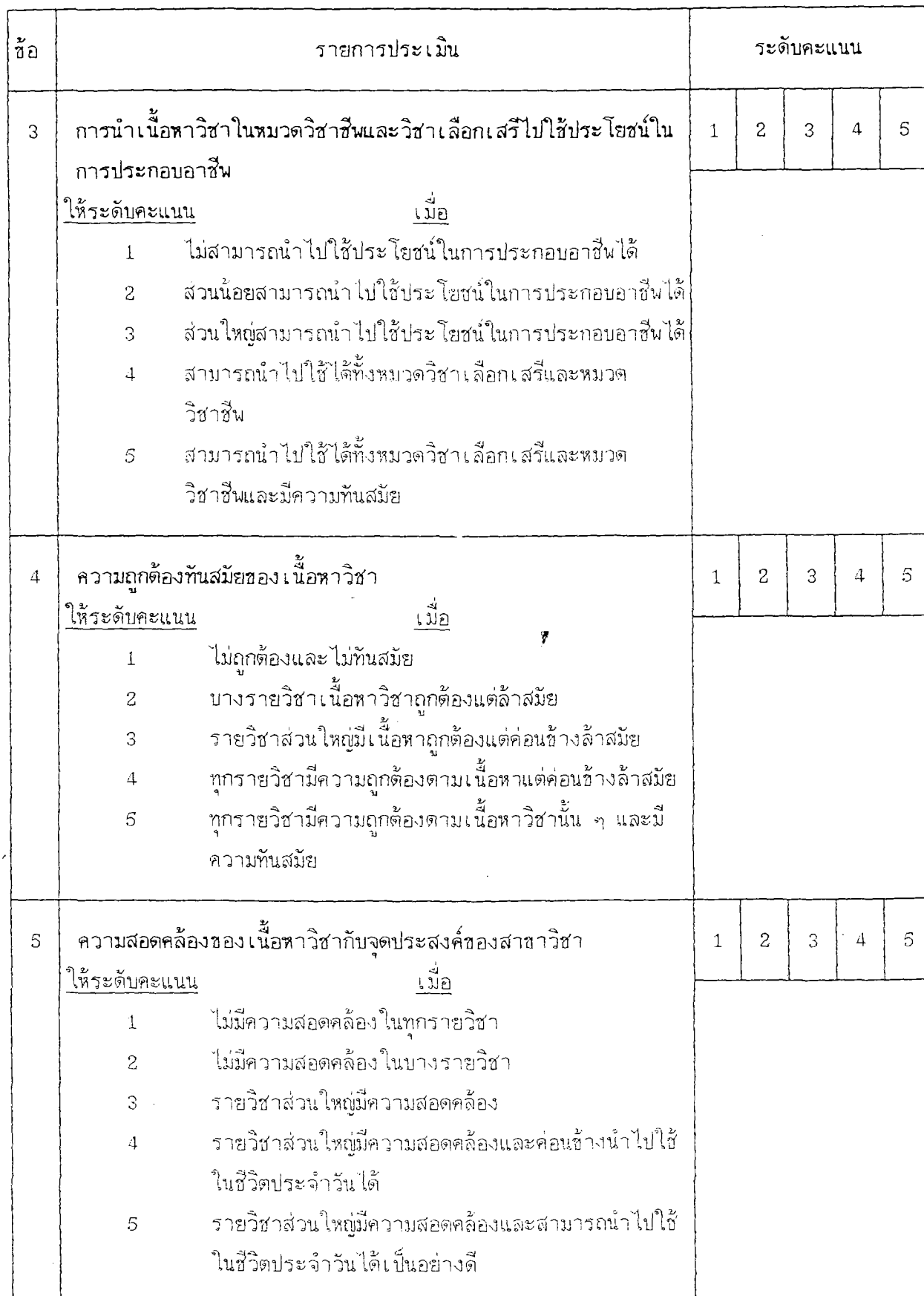
.....

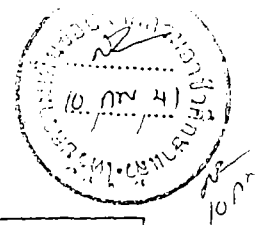
.....

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานกับเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความสอดคล้อง 2 รายวิชาส่วนใหญ่ไม่มีความสอดคล้อง 3 บางรายวิชาไม่มีความสอดคล้อง 4 มีความสอดคล้องในทุกวิชาแต่ค่อนข้างทำได้ยาก 5 มีความสอดคล้องในทุกรายวิชาและสามารถทำได้โดยง่าย					
2	ความสอดคล้องของเนื้อหาในหมวดวิชาพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชั้นเกษตรกรรม					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความสอดคล้องในทุกรายวิชา 2 บางรายวิชามีความสอดคล้อง 3 รายวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้อง 4 ทุกรายวิชามีความสอดคล้อง 5 ทุกรายวิชามีความสอดคล้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดี					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
6	ความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชา					
	2 เนื้อหาวิชามักซ้ำซ้อนกันในหมวดวิชาชั้นพื้นฐาน หมวดวิชาชั้นเฉพาะและหมวดวิชาชั้นเลือก					
	3 เนื้อหาวิชามักซ้ำซ้อนกันในหมวดวิชาชั้นเฉพาะและหมวดวิชาชั้นเลือก					
	4 เนื้อหาวิชามักซ้ำซ้อนกันเฉพาะในหมวดวิชาชั้นเลือก					
	5 แต่ละรายวิชาไม่มีเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันในทุกหมวดวิชา					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหลักสูตรที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมคือ.....

.....

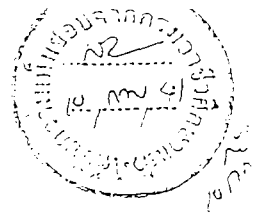
.....

.....

.....

.....

.....

อาจารย์

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความรู้ความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความชำนาญ 2 ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้แต่ไม่ชำนาญ 3 ผู้สอนทุกคนมีความรู้แต่ไม่มีความชำนาญ 4 ผู้สอนทุกคนมีความรู้แต่มีความชำนาญน้อย 5 ผู้สอนทุกคนมีความรู้และความชำนาญ					
2	การมีสื่อการเรียนการสอนใช้ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีเลย 2 ไม่ค่อยมี 3 มีบ้างที่จำเป็น 4 ส่วนใหญ่มีเกือบครบทุกประเภท 5 มีครบทุกประเภทที่ต้องการใช้					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาจารย์ที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

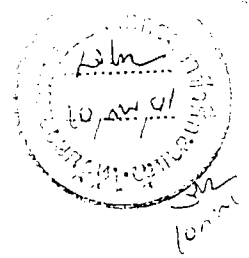
.....

.....

.....

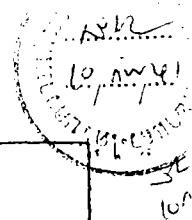
.....

.....

นักเรียน

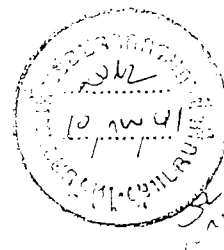
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่เข้ามาเรียน ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานวิชาสามัญและวิชาเกษตร 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญน้อยและไม่มีพื้นฐานในวิชาเกษตร 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญและวิชาเกษตรน้อย 4 นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญน้อยแต่มีพื้นฐานวิชาเกษตรมาก 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานวิชาสามัญและวิชาเกษตรมาก					
2	ความเหมาะสมของระดับสติปัญญาของนักเรียนที่เข้ามาเรียน ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ระดับสติปัญญาของนักเรียนต่ำ 2 ระดับสติปัญญาของนักเรียนค่อนข้างต่ำ 3 ระดับสติปัญญาของนักเรียนปานกลาง 4 ระดับสติปัญญาของนักเรียนสูง 5 ระดับสติปัญญาของนักเรียนสูงมาก					
3	ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความรับผิดชอบ 2 มีความรับผิดชอบต่ำ 3 มีความรับผิดชอบปานกลาง 4 มีความรับผิดชอบสูง 5 มีความรับผิดชอบสูงมาก					

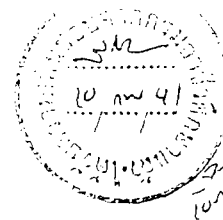
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
6	ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน ภาคเรียน ที่สถานศึกษาจัดให้ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจ 2 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจ 3 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ 4 นักเรียนทุกคนสนใจ 5 นักเรียนทุกคนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ					
7	ความสนใจในการเรียนของนักเรียน <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนบางส่วนสนใจ 2 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจ 3 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจค้นคว้าศึกษาเองในห้องสมุดเป็น ครั้งคราว 4 นักเรียนทุกคนสนใจและค้นคว้าศึกษาเองในห้องสมุดเป็น ครั้งคราว 5 นักเรียนทุกคนสนใจและค้นคว้าศึกษาเองในห้องสมุด อย่างสม่ำเสมอ					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนักเรียนที่ควรปรับปรุงหรือ
เพิ่มเติมคือ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

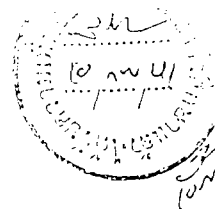
สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
1	ความเพียงพอของอาคารเรียน (ภาคทฤษฎี) ของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่เพียงพอ 2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ได้ไม่ค่อยเต็มที่ 3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ 4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่ 5 เพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่	1	2	3	4	5
2	ความเพียงพอของอาคารปฏิบัติการของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่เพียงพอ 2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่ 3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ 4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่ 5 เพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่	1	2	3	4	5
3	ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคีรัฐบาลกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่เพียงพอ 2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ช่วยให้ความร่วมมือ 3 ค่อนข้างเพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี 4 เพียงพอแต่ไม่ช่วยให้ความร่วมมือ 5 เพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	1	2	3	4	5

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคเอกชนกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
	4 เพียงพอแต่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ					
	5 เพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
5	ความเพียงพอของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติกับจำนวนนักเรียน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
	4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
	5 เพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
6	ความเพียงพอของเอกสารตำราและวารสารเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ค่อยทันสมัย					
	3 ค่อนข้างเพียงพอแต่ทันสมัย					
	4 เพียงพอและค่อนข้างทันสมัย					
	5 เพียงพอและทันสมัย					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
7	ความเพียงพอของคู่มือการสอนของรายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอน					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ค่อยทันสมัย					
	3 ค่อนข้างเพียงพอแต่ทันสมัย					
	4 เพียงพอและค่อนข้างทันสมัย					
	5 เพียงพอและทันสมัย					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

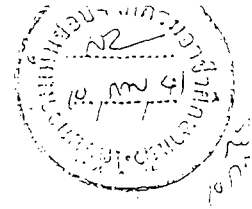
.....

.....

.....

.....

.....

งบประมาณ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยให้กับแต่ละแผนกวิชา ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่มีความสอดคล้องน้อย					
	2 มีความสอดคล้องน้อย					
	3 ค่อนข้างมีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้ งาน					
	4 มีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้งาน					
	5 มีความสอดคล้องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตาม ความต้องการใช้งาน					
2	ความสอดคล้องในการจัดงบประมาณของวิทยาลัยสำหรับใช้ในการพัฒนา คุณภาพของการเรียนการสอน ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่มีความสอดคล้อง					
	2 มีความสอดคล้องน้อย					
	3 ค่อนข้างมีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้ งาน					
	4 มีความสอดคล้องแต่ไม่ทันต่อความต้องการใช้งาน					
	5 มีความสอดคล้องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตาม ความต้องการใช้งาน					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงบประมาณที่ควรปรับปรุงหรือ
เพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

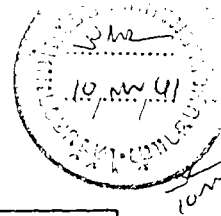
.....

.....

กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	มีการจัดเตรียมการสอน					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ครูผู้สอนส่วนน้อยเตรียมการสอนแต่ไม่มีแผนการสอน					
	2 ครูผู้สอนส่วนน้อยเตรียมการสอนและมีแผนการสอนเป็นปัจจุบัน					
	3 ครูผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมการสอนและมีแผนการสอนเป็นปัจจุบัน					
2	การใช้สื่อการเรียนการสอน					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ใช้สื่อการเรียนการสอน					
	2 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการเรียนการสอนแต่น้อยครั้ง					
	3 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการเรียนการสอนและใช้น้อยครั้ง					
3	มีการมอบหมายงานให้นักเรียนและติดตามผลงาน					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ไม่มีการมอบหมายงาน					
	2 ครูผู้สอนบางส่วนมอบหมายงานแต่ไม่ติดตามผลงาน					
	3 ครูผู้สอนบางส่วนมอบหมายงานและติดตามผลงาน					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	การสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะวิชาชีพ					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้น้อย					
	2 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้ค่อนข้างน้อย					
	3 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้ปานกลาง					
	4 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้ค่อนข้างมาก					
	5 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้มาก					
5	ความสอดคล้องของกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดเมื่อพิจารณาตามความต้องการ					
	ของนักเรียน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเลย					
	2 กิจกรรมส่วนน้อยมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
	3 ประมาณครึ่งหนึ่งของกิจกรรมที่จัดมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
	4 กิจกรรมส่วนมากมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
	5 ทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

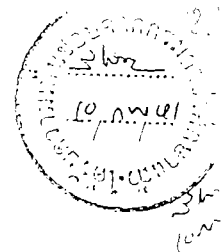
.....

.....

.....

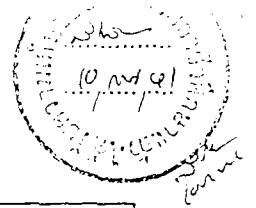
.....

.....

การวัดผลและการประเมินผล

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตร <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความเหมาะสม 2 ค่อนข้างเหมาะสมหากทำการแก้ไขบางส่วน 3 ค่อนข้างเหมาะสมแต่ไม่เป็นมาตรฐานสากล 4 เหมาะสมแต่ไม่เป็นมาตรฐานสากล 5 เหมาะสมและ เป็นมาตรฐานสากล					
2	ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์ หรือสอบเทียบความรู้ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ 2 มีความเหมาะสมน้อยในวิชาพื้นฐานหรือวิชาชีพเพียงอย่างเดียว 3 ค่อนข้างเหมาะสมในวิชาพื้นฐานหรือวิชาชีพเพียงอย่างเดียว 4 ค่อนข้างเหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ 5 เหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ					
3	การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลของอาจารย์ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนทำการสอน <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ครูผู้สอน ไม่เคยแจ้งวัตถุประสงค์ 2 ครูผู้สอนบางส่วนแจ้งวัตถุประสงค์ ต่อเมื่อนักเรียนถาม 3 ครูผู้สอนบางส่วนแจ้งวัตถุประสงค์ 4 ครูผู้สอนส่วนใหญ่แจ้งวัตถุประสงค์ 5 ครูผู้สอนทุกคนแจ้งวัตถุประสงค์					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	การแจ้งผลการเรียนทุกภาคเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนทราบ					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เคยแจ้ง					
	2 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบบางภาคเรียนที่ผู้ปกครองต้องการ					
	3 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบเฉพาะภาคเรียนที่ 2 ของทุกปีการศึกษา					
	4 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบทุกปลายภาคเรียน					
	5 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้งที่มีการสอนตามปฏิทินของสถานศึกษา					
5	การนำความรู้ในเรื่องของการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปฏิบัติ					
	<u>การสอน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ครูผู้สอนบางส่วนมีความรู้ฯ แต่ไม่นำไปใช้					
	2 ครูผู้สอนบางส่วนมีความรู้ฯ และนำไปใช้					
	3 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ฯ แต่ไม่ค่อยนำไปใช้					
	4 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ฯ และนำไปใช้ได้					
	5 ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ฯ และสามารถนำไปใช้ได้					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

.....

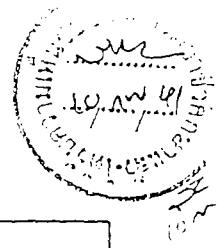
.....

.....

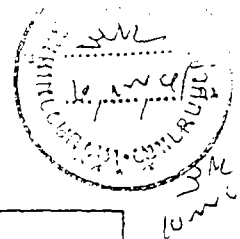

คุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร

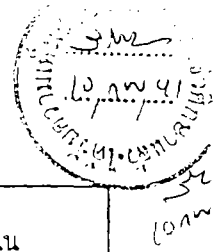
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้น้อยมาก 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้น้อย 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้ปานกลาง 4 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้มาก 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้มากที่สุด					
2	ความมีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพน้อย 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพค่อนข้างดี 4 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพดี 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพดีเยี่ยม					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
3	ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วไม่สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพได้					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพได้ในระดับน้อย					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าในระดับท้องถิ่นได้ค่อนข้างดี					
	4 นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าในระดับท้องถิ่นได้ดี					
	5 นอกจากระดับ 4 แล้ว ยังสามารถพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าในระดับประเทศได้ด้วย					
4	ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>	1	2	3	4	5
	1 ไม่สามารถประกอบอาชีพใด ๆ ได้					
	2 ไม่สามารถเลือกประกอบอาชีพอื่นได้ นอกจากอาชีพเกษตรในกลุ่มวิชาที่เรียนมา					
	3 นอกจากกลุ่มวิชาที่เรียนมาแล้ว ยังสามารถประกอบอาชีพเกษตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ได้					
	4 สามารถเลือกประกอบอาชีพอื่นได้ นอกเหนือจากอาชีพเกษตรแต่ไม่ถนัด					
	5 สามารถเลือกประกอบอาชีพอื่นได้และทำได้ดี					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
5	ความมีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย					
	2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย					
	3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย					
	4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย					
	5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย					
6	ความรับผิดชอบต่องานที่ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่					
	2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่					
	3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความรับผิดชอบต่องานที่					
	4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่องานที่					
	5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนมีความรับผิดชอบต่องานที่					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
7	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเรียน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนทุกคนไม่สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
	4 นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
	5 นักเรียนทุกคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
8	ความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่มีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนมีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
9	การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างจะสามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนสามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนักเรียนตาม
 จุดหมายของหลักสูตรที่ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมคือ.....

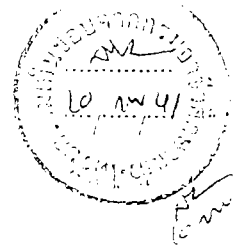
.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงและกรอกข้อความ
ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี _____ ชั้น ปวช. _____
2. เพศ
() 1. ชาย () 2. หญิง
3. กลุ่มวิชาที่เลือกเรียนปัจจุบัน
() 1. พืชศาสตร์ () 4. ธุรกิจเกษตร
() 2. สัตวศาสตร์ () 5. การประมง
() 3. ช่างกลเกษตร () 6. อุตสาหกรรมเกษตร () 7. เกษตรกรทั่วไป
4. การเลือกกลุ่มวิชาที่เรียนเลือกโดย
() 1. เลือกตามความถนัดและความสนใจ
() 2. วิทยาลัยกำหนดให้เรียนโดยไม่มีโอกาสเลือก
() 3. เลือกตามระดับผลการเรียนตามเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนดไว้
() 4. เลือกตามความต้องการของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
() 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
5. เหตุใดจึงเลือกเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม (โปรดเลือก
ตอบเพียงข้อเดียว)
() 1. สนใจวิชาชีพเกษตร
() 2. ผู้ปกครองต้องการให้เรียน
() 3. ไม่รู้จะเรียนอะไร
() 4. สอบเข้าที่อื่นไม่ได้
() 5. เมื่อสำเร็จแล้วคิดว่าจะมีงานทำทันที
() 6. ต้องการพัฒนาอาชีพของครอบครัว
() 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
6. มีความมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียนมาหรือไม่
() 1. มั่นใจเพราะ (โปรดระบุ) _____
() 2. ไม่มั่นใจเพราะ (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย X กับบนตัวเลขที่ท่านมีความเห็นตามเกณฑ์การประเมินนั้น ๆ

ตัวอย่าง :

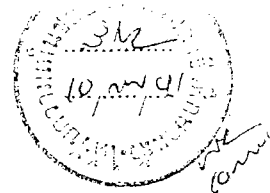
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
1	ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ใช้ภาษาไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ไม่ครบถ้วน 3 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง 4 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างล่าช้า 5 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย	X	2	3	4	5

หมายความว่า : ท่านเห็นด้วยว่าจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดนั้นใช้ภาษาไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน

นักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	ความต้องการเรียนรู้ภาคทฤษฎีเกี่ยวกับกิจการฟาร์มของสถานศึกษา ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ต้องการเรียนรู้ 2 นักเรียนบางส่วนต้องการเรียนรู้ 3 นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนรู้ 4 นักเรียนทุกคนต้องการเรียนรู้ 5 นักเรียนทุกคนต้องการเรียนรู้และต้องการนำไปประยุกต์ใช้กับที่บ้านของนักเรียน					
5	ความต้องการเรียนรู้ภาคปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการฟาร์มของสถานศึกษา ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ต้องการเรียนรู้ 2 นักเรียนบางส่วนต้องการเรียนรู้ 3 นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนรู้ 4 นักเรียนทุกคนต้องการเรียนรู้ 5 นักเรียนทุกคนต้องการเรียนรู้และต้องการนำไปประยุกต์ใช้กับที่บ้านของนักเรียน					
6	ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน ที่สถานศึกษาจัดให้					
	ให้ระดับคะแนน เมื่อ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจ 2 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจ 3 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ 4 นักเรียนทุกคนสนใจ 5 นักเรียนทุกคนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
7	ความสนใจในการเรียนของนักเรียน ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนบางส่วนสนใจ 2 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจ 3 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจค้นคว้าศึกษาเองในห้องสมุดเป็นครั้งคราว 4 นักเรียนทุกคนสนใจและค้นคว้าศึกษาเองในห้องสมุดเป็นครั้งคราว 5 นักเรียนทุกคนสนใจและค้นคว้าศึกษาเองในห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนักเรียนที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

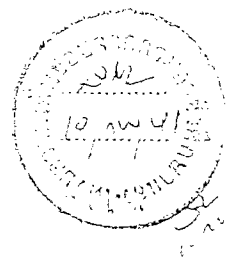
.....

.....

.....

.....

สถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความเพียงพอของอาคารเรียน (ภาคทฤษฎี) ของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่เพียงพอ 2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ได้ไม่ค่อยเต็มที่ 3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ 4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่ 5 เพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
2	ความเพียงพอของอาคารปฏิบัติการของกลุ่มวิชาที่เปิดสอน ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่เพียงพอ 2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่ 3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ 4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่ 5 เพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
3	ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาครัฐบาลกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 ไม่เพียงพอ 2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ช่วยให้ความร่วมมือ 3 ค่อนข้างเพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี 4 เพียงพอแต่ไม่ช่วยให้ความร่วมมือ 5 เพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					

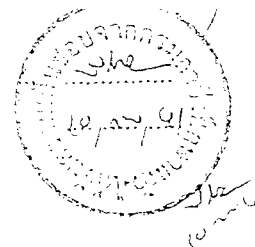
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	ความเพียงพอของสถานที่ฝึกงานจากภาคเอกชนกับกลุ่มวิชาที่เปิดสอน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
	4 เพียงพอแต่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ					
5	ความเพียงพอของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติกับจำนวนนักเรียน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
	3 ค่อนข้างเพียงพอและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่					
	4 เพียงพอแต่ใช้ประโยชน์ไม่ค่อยเต็มที่					
6	ความเพียงพอของเอกสารตำราและวารสารเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่เพียงพอ					
	2 ค่อนข้างเพียงพอแต่ไม่ค่อยทันสมัย					
	3 ค่อนข้างเพียงพอแต่ทันสมัย					
	4 เพียงพอและค่อนข้างทันสมัย					
	5 เพียงพอและทันสมัย					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอนี้ขึ้น ๓ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสถานที่เรียนและเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ

.....

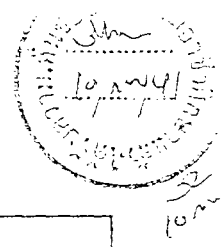
.....

.....

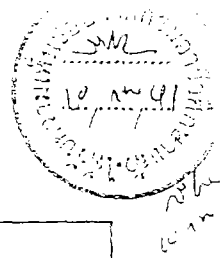

กระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	มีการจัดเตรียมการสอน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ครูผู้สอนส่วนน้อยเตรียมการสอนแต่ไม่มีแผนการสอน					
	2 ครูผู้สอนส่วนน้อยเตรียมการสอนและมีแผนการสอนเป็นปัจจุบัน					
	3 ครูผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมการสอนและมีแผนการสอนเป็นปัจจุบัน					
	4 ครูผู้สอนทุกคนเตรียมการสอนและส่วนใหญ่มีแผนการสอนเป็นปัจจุบัน					
	5 ครูผู้สอนทุกคนเตรียมการสอนและมีแผนการสอนเป็นปัจจุบัน					
2	การใช้สื่อการเรียนการสอน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ใช้สื่อการเรียนการสอน					
	2 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการเรียนการสอนแต่น้อยครั้ง					
	3 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการเรียนการสอนและใช้บ่อยครั้ง					
	4 ครูผู้สอนทุกคนใช้สื่อการเรียนการสอนและใช้บ่อยครั้ง					
	5 ครูผู้สอนทุกคนใช้สื่อการเรียนการสอนและใช้เป็นประจำ					
3	มีการมอบหมายงานให้นักเรียนและติดตามผลงาน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ไม่มีการมอบหมายงาน					
	2 ครูผู้สอนบางส่วนมอบหมายงานแต่ไม่ติดตามผลงาน					
	3 ครูผู้สอนบางส่วนมอบหมายงานและติดตามผลงาน					
	4 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มอบหมายงานและมีบางส่วนติดตามผลงาน					
	5 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มอบหมายงานและติดตามผลงาน					

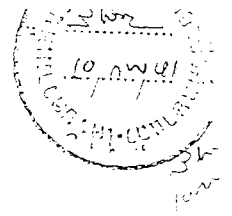

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	การสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะวิชาชีพ					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้น้อย					
	2 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้ค่อนข้างน้อย					
	3 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้ปานกลาง					
	4 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้ค่อนข้างมาก					
	5 สามารถสร้างประสบการณ์และฝึกวิชาชีพได้มาก					
5	ความสอดคล้องของกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดเมื่อพิจารณาตามความต้องการของนักเรียน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเลย					
	2 กิจกรรมส่วนน้อยมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
	3 ประมาณครึ่งหนึ่งของกิจกรรมที่จัดมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
	4 กิจกรรมส่วนมากมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
	5 ทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
6	ความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคทฤษฎีของอาจารย์กับสภาพของนักเรียน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ไม่สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนส่วนใหญ่					
	2 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนบางคน					
	3 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนส่วนใหญ่					
	4 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนทุกคน					
	5 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนทุกคนและนักเรียนพอใจ					

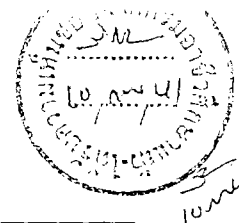
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
7	ความสอดคล้องในการใช้วิธีสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์กับความต้องการ ของนักเรียน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u>					
	<u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนส่วนใหญ่					
	2 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนบางคน					
	3 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนส่วนใหญ่					
	4 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนทุกคน					
	5 สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนทุกคนและนักเรียนพอใจ					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนที่ควร
ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....
.....
.....
.....
.....
.....

การวัดผลและการประเมินผล

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตร <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความเหมาะสม 2 ค่อนข้างเหมาะสมหากทำการแก้ไขบางส่วน 3 ค่อนข้างเหมาะสมแต่ไม่เป็นมาตรฐานสากล 4 เหมาะสมแต่ไม่เป็นมาตรฐานสากล 5 เหมาะสมและเป็นมาตรฐานสากล					
2	ความเหมาะสมของการกำหนดหลักเกณฑ์การสอบเทียบประสบการณ์หรือสอบเทียบความรู้ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ 2 มีความเหมาะสมน้อยในวิชาพื้นฐานหรือวิชาชีพเพียงอย่างเดียว 3 ค่อนข้างเหมาะสมในวิชาพื้นฐานหรือวิชาชีพเพียงอย่างเดียว 4 ค่อนข้างเหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ 5 เหมาะสมทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ					
3	การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลของอาจารย์ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนทำการสอน <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ครูผู้สอนไม่เคยแจ้งวัตถุประสงค์ 2 ครูผู้สอนบางส่วนแจ้งวัตถุประสงค์ คือเมื่อนักเรียนถาม 3 ครูผู้สอนบางส่วนแจ้งวัตถุประสงค์ 4 ครูผู้สอนส่วนใหญ่แจ้งวัตถุประสงค์ 5 ครูผู้สอนทุกคนแจ้งวัตถุประสงค์					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
4	การแจ้งผลการเรียนทุกภาคเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนทราบ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่เคยแจ้ง 2 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบบางภาคเรียนที่ผู้ปกครองต้องการ 3 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบเฉพาะภาคเรียนที่ 2 ของทุกปีการศึกษา 4 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบทุกปลายภาคเรียน 5 แจ้งให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้งที่มีการสอนตามปฏิทินของสถานศึกษา					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมคือ.....

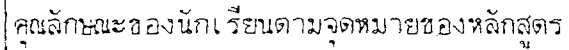
.....

.....

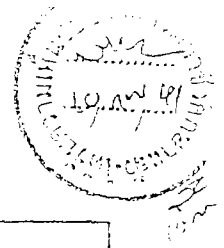
.....

.....

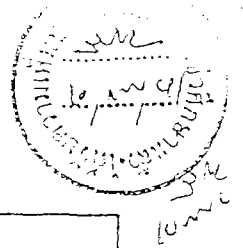
.....

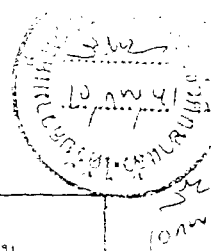
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้น้อยมาก 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้น้อย 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้ปานกลาง 4 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้มาก 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้มากที่สุด	1	2	3	4	5
2	ความมีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพน้อย 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพค่อนข้างดี 4 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพดี 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพดีเยี่ยม	1	2	3	4	5

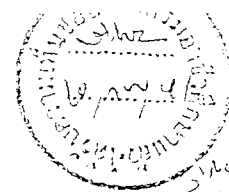
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
3	ความสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วไม่สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพได้					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพได้ในระดับน้อย					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าในระดับท้องถิ่นได้ค่อนข้างดี					
	4 นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาแล้วสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าในระดับท้องถิ่นได้ดี					
4	ความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพอื่น					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 ไม่สามารถประกอบอาชีพใด ๆ ได้					
	2 ไม่สามารถเลือกประกอบอาชีพอื่นได้ นอกจากอาชีพเกษตรในกลุ่มวิชาที่เรียนมา					
	3 นอกจากกลุ่มวิชาที่เรียนมาแล้ว ยังสามารถประกอบอาชีพเกษตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ได้					
	4 สามารถเลือกประกอบอาชีพอื่นได้ นอกเหนือจากอาชีพเกษตรแต่ไม่ถนัด					
	5 สามารถเลือกประกอบอาชีพอื่นได้และทำได้ดี					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
5	5 ความมีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>	1	2	3	4	5
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย 2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย 3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่อน้างมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย 4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย 5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย					
6	6 ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>	1	2	3	4	5
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ 2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ 3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่่อน้างมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ 4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ 5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
7	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเรียน					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 นักเรียนทุกคนไม่สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
8	ความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	ให้ระดับคะแนน					
	เมื่อ					
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่มีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					
	3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
9	การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ให้ระดับคะแนนเมื่อ 1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างจะสามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้ 5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนสามารถอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนักเรียนตาม
 จุดหมายของหลักสูตรที่ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมคือ.....

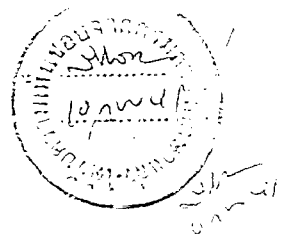
.....

.....

.....

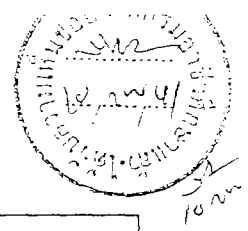
.....

.....

ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 นักเรียนทุกคน ไม่มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่ มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ แต่ไม่สามารถนำมาแก้ปัญหาได้					
	4 นักเรียนส่วนใหญ่ มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ และสามารถนำมาแก้ปัญหาได้ ในบางสถานการณ์					
	5 นักเรียนส่วนใหญ่ มีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญ และสามารถนำมาแก้ปัญหาได้ เกือบทุกสถานการณ์					
2	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 ไม่มีความรู้ในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป					
	2 มีความรู้บ้าง ในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป					
	3 มีความรู้ในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป					
	4 มีความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป					
	5 มีความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
3	นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ไม่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ 2 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ 3 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ แต่ทำได้ไม่ค่อยดี 4 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ และทำได้ดีพอสมควร 5 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ และทำได้ดี					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของชุมชน ที่ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมคือ.....

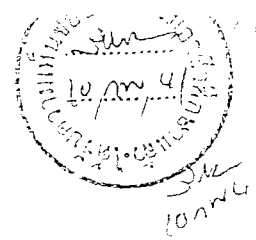
.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการเกษตรกรรม ข้อความแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และการตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลใด ๆ ต่อนักเรียน ดังนั้นขอให้ นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าเป็นจริงตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด

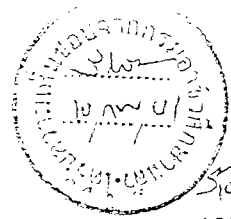
การตอบแบบสอบถามจะมีคำตอบให้นักเรียนเลือก 5 ช่อง เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้ว เห็น ว่าควรจะตอบช่องใด ขอให้ทำเครื่องหมาย ถูก (✓) ลงในช่องนั้น ตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
(0) อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สบาย				 ✓	
(00) วิชารับเกษตรกรรมเรียนแล้วตงาน	 ✓				

ข้อ (0) แสดงว่าตามความคิดเห็นของนักเรียน นักเรียนไม่เห็นด้วยว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สบาย

ข้อ (00) แสดงว่าตามความคิดเห็นของนักเรียน นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าอาชีพเกษตรเรียนแล้วตงาน

(2)

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. เกษตรกรต้องเป็นผู้ไม่รู้ อยู่เสมอ					
2. อาชีพเกษตรกรทำให้คนมีร่างกายแข็งแรง					
3. เกษตรกรเป็นผู้มีความอดทน					
4. อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่เอาตัวรอด					
5. เกษตรกรเป็นคนขยันหมั่นเพียร					
6. อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่สร้างเศรษฐกิจ ให้แก่ประเทศมากที่สุด					
7. เกษตรกรถึงจะจนแต่ไม่มีวันอดตาย					
8. เกษตรกรมักจะเป็นคนกระตือรือร้น					
9. เกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย					
10. เกษตรกรเป็นผู้มีจิตใจเมตตา กรุณา					
11. อาชีพเกษตรกรทำให้คนแข็งแรง					
12. ผู้ที่เรียนวิชาชีพ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นคน รักธรรมชาติ					
13. วิชาชีพเกษตรกรรมสอนให้รักธรรมชาติ					
14. เรียนวิชาชีพเกษตรกรรมแล้วทำให้จิตใจ แจ่มใส					
15. อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ซ้ำซาก จำเจ					
16. คนสุขภาพอ่อนแอไม่ควรประกอบอาชีพ เกษตร					
17. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทำทลายความ สามารถของคน					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
18. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดั้งเดิมที่คนไทยจำใจต้องทำตามบรรพบุรุษ					
19. อาชีพเกษตรกรรมสอนให้คนสามารถพัฒนาตนเองในการทำงาน					
20. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีรายได้มั่นคง					
21. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพอิสระ					
22. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีอนาคตสดใส					
23. อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศ					
24. อาชีพเกษตรกรรมสามารถนำไปพัฒนาอาชีพของครอบครัวได้					
25. ผู้เรียนวิชาอาชีพเกษตรกรรมสามารถนำไปพัฒนาท้องถิ่นของตนได้					
26. วิชาอาชีพเกษตรกรรมเรียนแล้วไม่ตงงาน					
27. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะฝีมือสูงหลายด้าน					
28. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพพื้นฐานของคนทั่วไปในประเทศไทย					
29. อาชีพเกษตรกรรมต้องลงทุนสูงในทุกๆ ด้าน					
30. ผู้เรียนวิชาเกษตรกรรมสามารถนำไปพัฒนาความเป็นอยู่ของตนได้					
31. อาชีพเกษตรกรรมต้องใช้ความถนัดเท่านั้น					

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ประเมินนักเรียนฝึกงาน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงและกรอกข้อความ
ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เป็นผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานของนักเรียนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี _____
2. สถานที่ฝึกงาน ชื่อ _____
3. เพศ
() 1. ชาย () 2. หญิง
4. วุฒิกการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก
() 1. อนุปริญญา สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____
() 2. ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____
() 3. ปริญญาโท สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ) _____
() 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
5. ท่านมีตำแหน่งเป็น _____
ในสถานที่ฝึกงานของนักเรียน
6. นักเรียนที่มาฝึกงานมาจากสาขา
() 1. วิทยาศาสตร์ () 4. ธุรกิจเกษตร
() 2. สังคมศาสตร์ () 5. การประมง
() 3. ช่างกลเกษตร () 6. อุตสาหกรรมเกษตร
7. ระยะเวลาที่ทำงานในสถานที่ฝึกงานนี้
() 1. น้อยกว่า 5 ปี
() 2. 5-10 ปี
() 3. 11-15 ปี
() 4. มากกว่า 15 ปี
8. ระยะเวลาที่เป็นผู้ประเมินนักเรียนฝึกงานในสถานที่ฝึกงานนี้
() 1. น้อยกว่า 5 ปี
() 2. 5-10 ปี
() 3. 11-15 ปี
() 4. มากกว่า 15 ปี

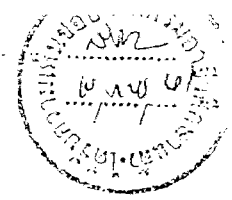
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✕ ที่บนตัวเลขที่หาเกิดความเห็นตามเกณฑ์การประเมินนั้น ๆ

ตัวอย่าง :

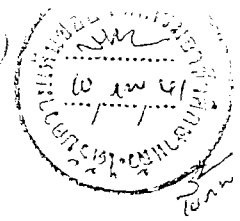
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
1	ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ใช้ภาษา ไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ใช้ภาษา ไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ไม่ครบถ้วน 3 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง 4 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างลำสมัย 5 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย	✕	2	3	4	5

หมายความว่า : ท่านเห็นด้วยว่าจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดนั้น ใช้ภาษา ไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน

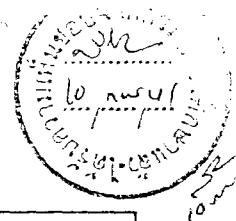

คุณภาพของนักเรียนฝึกงาน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความรู้ความสามารถในการฝึกงาน					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในระดับต่ำ					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในระดับค่อนข้างต่ำ					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในระดับปานกลาง					
	4 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในระดับดี					
	5 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในระดับดีเยี่ยม					
2	ลักษณะความเป็นผู้นำ					
	ให้ระดับคะแนนเมื่อ					
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ					
	2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ					
	3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างมีลักษณะความเป็นผู้นำ					
	4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีลักษณะความเป็นผู้นำ					
	5 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคนมีลักษณะความเป็นผู้นำ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
3	การเคารพกฎระเบียบ					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทุกคน ไม่มีการเคารพกฎระเบียบ					
	2 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ ไม่มีการเคารพกฎระเบียบ					
	3 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ค่อนข้างมีการเคารพกฎระเบียบ					
	4 นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีการเคารพกฎระเบียบ					
4	การมีสุขภาพดี					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 มีสุขภาพไม่ค่อยดี					
	2 มีสุขภาพดีพอใช้					
	3 มีสุขภาพค่อนข้างดี					
	4 มีสุขภาพดี					
5	กิจนิสัยการทำงาน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนทุกคน ไม่มีความอดสาหัส การตรงต่อเวลา					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่มีความอดสาหัส การตรงต่อเวลา					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความอดสาหัส การตรงต่อเวลา					
	4 นักเรียนส่วนใหญ่มีความอดสาหัส การตรงต่อเวลา					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
6	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 นักเรียนทุกคน ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
	2 นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
	3 นักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
	4 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
	5 นักเรียนทุกคนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
7	เจตคติที่ดีต่อการฝึกงาน					
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการฝึกงาน					
	2 มีเจตคติที่ดีพอใช้ต่อการฝึกงาน					
	3 มีเจตคติค่อนข้างดีต่อการฝึกงาน					
	4 มีเจตคติดีต่อการฝึกงาน					
	5 มีเจตคติดีเยี่ยมต่อการฝึกงาน					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของนักเรียนฝึกงานที่ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมคือ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงและกรอกข้อความ
ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ท่านเป็นผู้เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี_____
2. เพศ
() 1.ชาย () 2.หญิง
3. ตำแหน่งในปัจจุบันคือ_____
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด
() 1.ต่ำกว่าปริญญาตรี
() 2.ปริญญาตรี
() 3.สูงกว่าปริญญาตรี

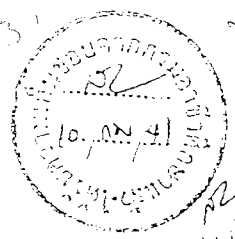
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✕ กับบนตัวเลขที่ท่านมีความเห็นตามเกณฑ์การประเมินนั้น ๆ

ตัวอย่าง :

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความชัดเจนทางภาษาของจุดหมายที่กำหนด ให้ระดับคะแนน เมื่อ 1 ใช้ภาษาไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ใช้ภาษาไม่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ไม่ครบถ้วน 3 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง 4 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงแต่ค่อนข้างลำด้อย 7 5 ใช้ภาษาชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงและทันสมัย	✕	2	3	4	5

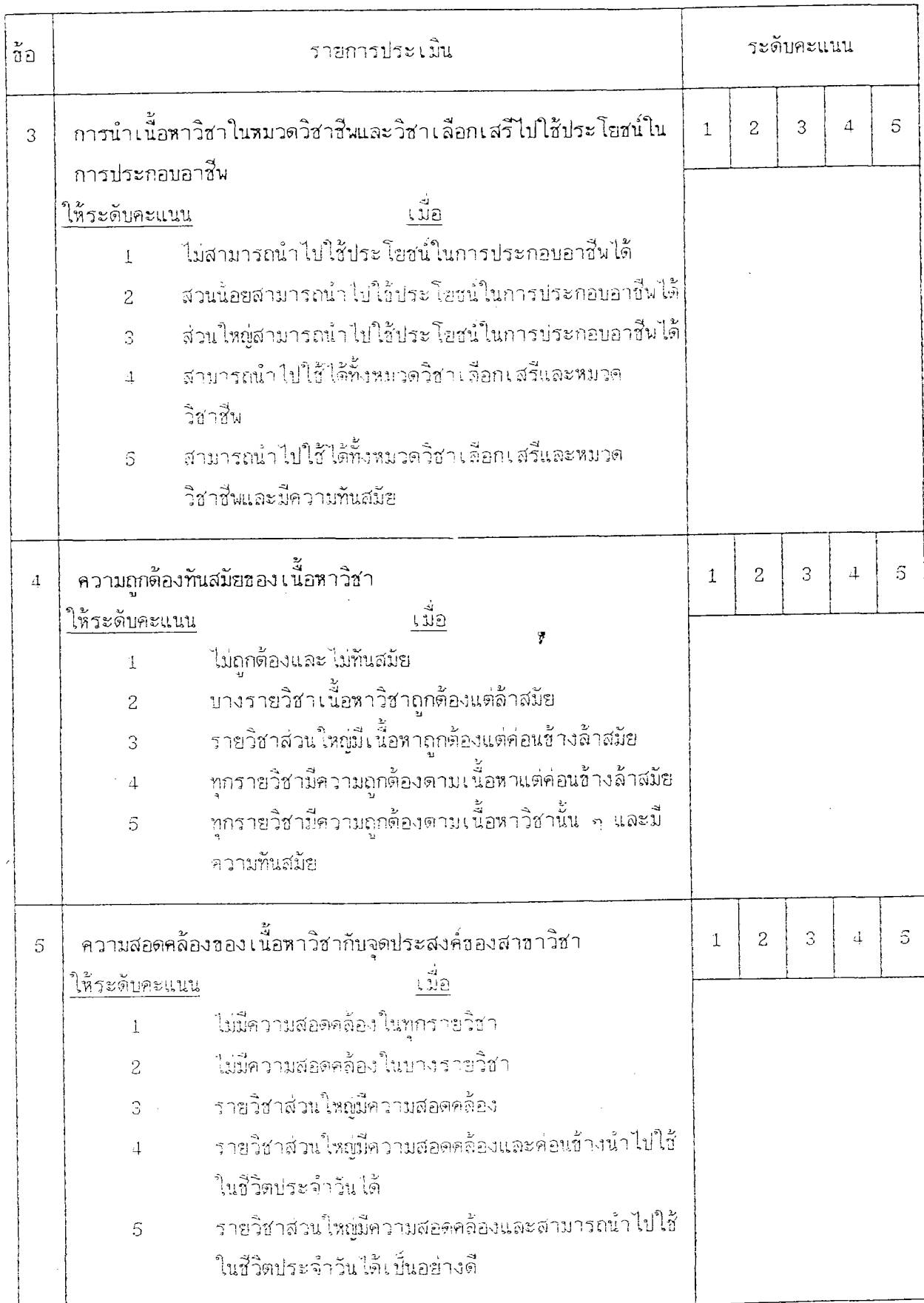
หมายความว่า : ท่านเห็นด้วยว่าจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดนั้นใช้ภาษาไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน

10/02/41

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานกับเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความสอดคล้อง 2 รายวิชาส่วนใหญ่ไม่มีความสอดคล้อง 3 บางรายวิชาไม่มีความสอดคล้อง 4 มีความสอดคล้องในทุกวิชาแต่ค่อนข้างทำได้ยาก 5 มีความสอดคล้องในทุกรายวิชาและสามารถทำได้โดยง่าย					
2	ความสอดคล้องของเนื้อหาในหมวดวิชาพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเกษตรกรรม ให้ระดับคะแนน <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความสอดคล้องในทุกรายวิชา 2 บางรายวิชามีความสอดคล้อง 3 รายวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้อง 4 ทุกรายวิชามีความสอดคล้อง 5 ทุกรายวิชามีความสอดคล้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างดี					

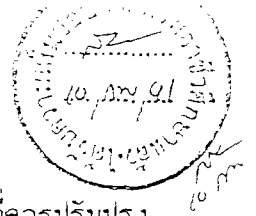

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหลักสูตรที่ควร
ปรับปรุงเพิ่มเติมคือ.....
.....
.....
.....
.....

การบริหารหลักสูตร

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องในการเปิดสอนกลุ่มวิชาขึ้นตามหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น	1	2	3	4	5
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่สอดคล้อง					
	2 มีความสอดคล้องไม่เกิน 3 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	3 มีความสอดคล้องไม่เกิน 5 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	4 มีความสอดคล้องทุกกลุ่มวิชา					
	5 มีความสอดคล้องทุกกลุ่มวิชา และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร					
2	ความสอดคล้องในการเปิดสอนกลุ่มวิชาขึ้นตามหลักสูตรกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน	1	2	3	4	5
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่สอดคล้อง					
	2 มีความสอดคล้องไม่เกิน 3 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	3 มีความสอดคล้องไม่เกิน 5 กลุ่ม ใน 7 กลุ่มวิชา					
	4 มีความสอดคล้องทุกกลุ่มวิชา					
	5 มีความสอดคล้องทุกกลุ่มวิชา และสอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน					
5	การสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการประชุมอบรมในเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน	1	2	3	4	5
	<u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u>					
	1 ไม่มีการสนับสนุน					
	2 มีการสนับสนุนบางครั้ง					
	3 ส่วนใหญ่มีการสนับสนุน แต่มีคำสั้จากอบรมฯ					
	4 ส่วนใหญ่มีการสนับสนุน ไม่ว่า เกรงใจ ได้ ๆ					
	5 มีการสนับสนุนทุกครั้ง ที่ขอ เข้าร่วมประชุมอบรม					

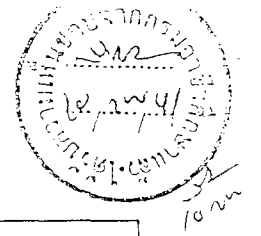

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรที่ควรปรับปรุง
หรือเพิ่มเติมคือ.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1	นักเรียนมีความรู้พื้นฐาน ในวิชาสามัญ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 นักเรียนทุกคน ไม่มีความรู้พื้นฐาน ในวิชาสามัญ 2 นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่มีความรู้พื้นฐาน ในวิชาสามัญ 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐาน ในวิชาสามัญ แต่ไม่สามารถนำมาแก้ปัญหาได้ 4 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐาน ในวิชาสามัญ และสามารถนำมาแก้ปัญหาได้ ในบางสถานการณ์ 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐาน ในวิชาสามัญ และสามารถนำมาแก้ปัญหาได้ เกือบทุกสถานการณ์					
2	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่มีความรู้ในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป 2 มีความรู้บ้าง ในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป 3 มีความรู้ในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป 4 มีความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป 5 มีความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
3	นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ <u>ให้ระดับคะแนน</u> <u>เมื่อ</u> 1 ไม่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ 2 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ 3 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ แต่ทำได้ไม่ค่อยดี 4 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ และทำได้ดีพอสมควร 5 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ ได้ และทำได้ดี					

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ.....
 ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมคือ.....

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของชุมชน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงและกรอกข้อความ
ลงในช่องว่าง

1. ท่านเกี่ยวข้องกับชุมชนในฐานะ

- () เจ้าของสถานประกอบการ
- () หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเกษตร
- () ประชาชนทั่วไป

2. เพศ

- () 1. ชาย
- () 2. หญิง

แบบสัมภาษณ์

ท่านคิดว่าท่านต้องการใบสมัครเกี่ยวกับงานด้านเกษตรมีความรู้ความสามารถพร้อมคุณลักษณะ
อย่างไร

[illegible]

ประวัติย่อของผู้นวิจัย

ชื่อ	นางอรรณฎา ศีลสัตยาวงศ์
เกิด	17 มกราคม 2503
สถานที่เกิด	อ.ท่าช้าง จ.เพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	23 หมู่ 3 ต.ท่าคอย อ.ท่าช้าง จ.เพชรบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2525	วท.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
พ.ศ. 2541	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร